

2023

Elon vastuullisuusraportti

Sisällysluettelo

VASTUULLISUUS ELOSSA

Olemme Elo.....	4
Toimitusjohtajan katsaus	5
Strategia.....	7
Vastuullisuusohjelma ja olennaisuusarvio	8
Arvonluonti.....	11
Elo ja yhteiskunta	12
Sidosryhmät ja vuorovaikutus.....	13
Elon rahavirrat - vastuullisuus lukuina.....	16
Vastuullisuuden johtaminen	18
Tietoturva ja tietosuoja.....	20
Verojalanjälki	21

SIOITAMME TULEVAISUUTEEN

Sijoitukset	24
Kiinteistö- ja infrastruktuurisijoitukset.....	30

VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ

Oman toiminnan ilmastovaikutukset	34
TCFD - Ilmastomuutokseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet	36
Sijoitusten ilmastotiekartta	42
Sijoitustoiminnan ympäristötunnusluvut	43

VAKUUTAMME VASTUULLISESTI - VASTUU ASIAKKAISTA

Työeläkevakuutus turvaa työntekijän ja yrittäjän	45
Sujuvasti eläkkeelle.....	47
Työkykypalvelun edelläkävijä	48
Yritysrahoitusta asiakkaillemme.....	49

RAKENNAMME INHIMILLISTÄ TYÖELÄMÄÄ - VASTUU HENKILÖSTÖSTÄ

Henkilöstökokemus	52
Monimuotoisuus, oikeudenmukaisuus ja inklusio.....	53
Hyvinvointi ja työkyky.....	53
Vastuullinen työnantaja.....	54
Palkitseminen	56
Tunnusluvut	57

HYVÄ HALLINTO

Compliance-toiminta	60
Arvoketjut ja hankinnat	62

RAPORTOINTITAPA

Raportointiperiaatteet	63
GRI-indeksi.....	65

Tässä raportissa kerromme vastuullisuustyöstämme vuonna 2023.

Julkaisemme erillisinä raportteina hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, toimielinten palkitsemisen kuvauksen ja palkitsemisraportin.

VASTUULLISUUS ELOSSA

Luomme elämän mittaista turvaa

4	Olemme Elo
5	Toimitusjohtajan katsaus
7	Strategia
8	Vastuullisuusohjelma ja olennaisuusarvio
11	Arvonluonti
12	Elo ja yhteiskunta
13	Sidosryhmät ja vuorovaikutus
16	Elon rahavirrat - vastuullisuus lukuina
18	Vastuullisuuden johtaminen
20	Tietoturva ja tietosuojat
21	Verojalanjälki

OLEMME ELO

Vastuullisuus Elossa

Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elon perustehtävä on turvata eläkkeet sijoittamalla eläkemaksuina kerrytetyt varat vastuullisesti ja tuottavasti. Työeläkeyhtiön tuotteet ja palvelut on määritelty lakisääteisesti.

Arvoketju yhtiössä muodostuu vakuutusten myynnistä ja hoidosta, eläkevarojen sijoittamisesta ja eläkkeiden maksamisesta. Vastuullisuus on keskeinen osa toimintaamme. Raportoimme vastuullisuudestamme vuosittain, tämä raportti on tilivuodelta 2023. Raportin on hyväksynyt Elon hallitus ja se on esivarmennettu ulkopuolisella varmentajataholla.

Vakuutamme työeläkevakuutuksen ottaneiden asiakasyritysten työntekijät sekä yrittäjät. Työnantajat vastaavat työntekijöidensä eläketurvasta TyEL-vakuutuksella. Työnantajat ja työntekijät maksavat yhdessä työeläkevakuutusmaksuja, jotka perustuvat työntekijöiden palkkoihin. Yrittäjät puolestaan vastaavat itse omasta YEL-vakuutuksestaan. Suomalaisista yrityksistä lähes joka kolmas ja yrittäjistä noin 40 prosenttia on valinnut Elon työeläkekumppanikseen. Vastaamme 490 000 työntekijän ja yrittäjän tulevista eläkkeistä ja huolehdimme 250 000 eläkkeensaajasta. Elon vakuutusten myyntiä ja hoitoa täydentää vahinkovakuutuskuoppa-neidemme laaja palveluverkosto. Näin voimme tarjota

työeläkevakuuttamisen palveluja kattavasti eri puolilla Suomea. Elon osakkaita ovat asiakkaamme eli vakuutusnottajat ja vakuutetut työntekijät.

Eläkkeiden turvaamiseksi nyt ja tulevaisuudessa huolehdimme 30 miljardin euron sijoitusomaisuudesta. Sijoitamme työeläkevarat tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti. Hajautamme sijoitusvarallisuuden sekä eri omaisuuslajeihin että maantieteellisesti. Sijoitussalkkumme muodostuu pääasiassa korko-, osake- ja kiinteistöinvestoinneista sekä hedge-rahastosijoituksista. Sijoitamme varat pitkäjänteisesti yhtiön strategian ja toimintaperiaatteiden mukaisesti. Tarjoamme asiakasyrityksille myös yritysrahoitusta.

Työkyvyttömyysriskinhallinnan palvelumme auttavat asiakasyrityksiä tunnistamaan ja ennakoimaan työkyvyttömyysriskejä ja varmistamaan, että yrityksillä on työkyvyttömyysriskin hallinnan osaamista. Toimintaa suunnataan riskiperusteisesti ja suunnitelmallisesti, jotta tunnistetut työkyvyttömyysriskit pienenevät ja kustannukset laskevat.

40%

suomalais-
yrittäjistä

250 000
eläkkeensaajaa

490 000
Vakuutettuja työntekijöitä
ja yrittäjiä

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Teemme merkityksellistä työtä

Vastuullisuus on noussut yritysmaailman trendistä kestäväan ja menestyvän liiketoiminnan perustaksi ja osaksi strategiaa. Olemme aikaisempaa tietoisempia ilmastonmuutoksen ja luontokadon vaikutuksista, hyvinvoinnin haasteista ja talouden perustan rakoilemisesta.

Kuluttajien odotukset yritysten vastuullisuudelle ovat voimistuneet. Myös työntekijät haluavat työn olevan merkityksellistä, ja oman työpaikan vastuullisuus sekä vaikuttavuus on entistä suurempi osa työntekijäkoke-
musta.

Yritysvastuun perusasiat eivät kuitenkaan ole muuttuneet. On edelleen mietittävä mikä on olennaista, kuunneltava sidosryhmiä ja arvioitava, mikä tukee strategiaa ja liiketoimintaa. Sääntely on tunnettava. Vastuullisuuden näkökohdat ja riskiarviot on tarpeellista tehdä osana yrityksen strategiaprosessia. Näin toimimme myös Elossa. Laadimme uuden vastuullisuusohjelman vuonna 2023. Ohjelmamme painopisteet – vakuutamme vastuul-

lisesti, rakennamme inhimillistä työelämää ja sijoitamme tulevaisuuteen – kokoavat liiketoimintamme tärkeimmät teemat ja pohjaavat vahvasti strategiaamme. Valittujen painopisteiden ympärillä haastamme itseämme vastuullisuudessa ja opimme koko ajan lisää.

Vuoden 2024 vastuullisuusraportointi tulee muuttumaan CSRD- eli kestävyysraportointidirektiivin mukaiseksi. Valmistauduimme Elossa 2024 raportoinnin muutokseen työstämällä syksyn aikana nykyisen raportoinnin ja standardien välistä vertailua (gap-analyysiä) ja arvoketjun kuvausta useissa työpajoissa. Osana raportoinnin kehittämistä tämä vastuullisuusraporttimme vuodelta 2023 esivarmennettiin.

” Vastuullisuus on yksi niistä alueista, joissa emme koskaan pääse toteamaan, että olemme valmiita. Sen vuoksi on tärkeää, että olemme uteliaita, seuraamme mitä maailmassa tapahtuu ja kokeilemme ketterästi uusia asioita.

Elon sijoitustoiminnassa olemme työstäneet vastuullisuusasioita jo kauan. Meillä on kunnianhimoiset tavoitteet sijoitussalkullemme, selkeät suunnitelmat ja toimenpiteet sekä tiukka seuranta, miten tavoitteemme toteutuvat. Vastuullisen sijoittamisen osalta vuoden aikana valmistui muun muassa kotimaisten kiinteistö-sijoitusten vastuullisuusohjelma ja vastuullisen sijoittamisen periaatteiden päivitys.

Vastuullisuusohjelmamme mukaisesti toimintaamme ohjaavat periaatteet ovat kattavia ja ajantasaisia. Erinomainen henkilöstökokemus on osa strategiaamme painotuksia ja sosiaalista vastuutamme. Osana tätä työtä määrittelimme johtamisen periaatteet ja suuntasimme keskijohdolle kehitysohjelman. Kehitimme palkitsemista sekä työstimme työyhteisötaitoja ja työnantajalupausta. Koulutimme koko organisaatiota DEI-tietoisuudesta (diversity, equity & inclusion) ja tätä työtä jatkamme.

Kaikessa tässä elolaiset olivat aktiivisesti mukana rakentamassa yhtenäistä Eloa. Vahvistimme myös Elon ihmisoikeusperiaatteet.

Vastuullisuuden kehityshankkeena oli myös tiekartta sijoitustoiminnalle luonnon monimuotoisuuden huomioimiseksi. Tiekartta koostuu neljästä vaiheesta: perehtyminen, analyysi, integrointi ja raportointi. Kun tilannekuva luonnon monimuotoisuuteen liittyvistä riippuvuuksista ja vaikutuksista on tarpeeksi selkeä, on seuraavana vaiheena asettaa tavoitteita ja integroida ne toimintaan. Elossa on osa toimista jo käytössä ja kehitämme niitä jatkuvasti. Tarkennamme lähestymistapojamme, kun sijoittajille suunnatut luonnon monimuotoisuuteen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien arvioimiseen tarkoitetut viitekehykset ja data kehittyvät.

Työkykypalvelumme ovat oleellinen osa vastuullisuus-toimintaamme. Tuemme asiakasyrityksiämme työky-

vyttömyysriskien tunnistamisessa ja vakuutettujamme ammatillisella kuntoutuksella työkyvyn heiketessä. Työkyvyttömyyden ehkäisy on koko yhteiskunnan etu. Konkreettisinä tekoina kehitimme esimerkiksi yritysasiakkaan verkkopalvelua siten, että asiakkaamme pystyvät entistä paremmin ennakoimaan oman yrityksensä työkyvyttömyysriskejä ja niistä koituvia maksuvaikutuksia.

Työeläkeyhtiössä tiedämme, että eläkkeelle jääminen on iso muutos. Olemme asiakkaidemme apuna eläkkeelle siirtymisen suunnittelussa ja eri eläkevaihtoehtojen tunnistamisessa. Isossa elämänmuutoksessa sujuva palvelu on tärkeää myös toimeentulon näkökulmasta. Olemme hioneet eläkekäsittelyprosessin sujuvaksi ja nopeaksi siten, ettei eläkkeensaajalle tule katkoa toimeentuloon.

Vastuullisuus on yksi niistä alueista, joissa emme koskaan pääse toteamaan, että olemme valmiita. Opimme, saamme uutta tietoa, sääntely kehitty ja odotukset kasvavat. Sen vuoksi on tärkeää, että olemme uteliaita, seuraamme mitä maailmassa tapahtuu ja kokeilemme ketterästi uusia asioita.

Eläkeyhtiön tulee toimia vastuullisesti kaikissa tilanteissa – ja niin Elo myös toimii.

Haluan kiittää kaikkia elolaisia sekä kumppaneitamme hienosta yhteistyöstä kuluneena vuonna.

Carl Pettersson

Strategia

Arvot

Avoimuus

Aktiivisuus

Sitoutuneisuus

Missio

Luomme elämänmittaista turvaa

Visio

Vetovoimaisin eläkeyhtiö vuonna 2025

Avaintavoitteet

Asiakas-
keskeisin
ja kasvavinVahva
suorituskyky
palveluissaErinomainen
henkilöstö-
kokemusTyökyky-
palvelujen
edelläkävijäRiittävä
vakavaraisuus

Toiminta- ympäristön muutos

Vastuullisuus
(ESG, ilmasto)Heikkenevä
demografia

Sijoitushuippu ja inflaatio

Tulevaisuuden työvoima

Muuttuva yrittäjyys

Tekoäly, robotiikka

Geopoliittisten riskien nousu

Uudistuvat maksanta- ja talousratkaisut

Kehittynyt analytiikka

Työeläkkeiden hinnoittelun muutos

Strategian mukainen visiomme on olla vetovoimaisin eläkeyhtiö vuonna 2025 ja missionamme on luoda elämänmittaista turvaa. Arvomme ovat avoimuus, aktiivisuus ja sitoutuneisuus. Tavoittelemme visiota viiden strategisen avaintavoitteen avulla, jotka ovat riittävä vakavaraisuus, erinomainen henkilöstökokemus, työkykypalvelujen edelläkävijä, vahva suorituskyky palveluissa ja asiakaskeskeisin ja kasvavin.

Vastuullisuus on integroitu kaikkiin avaintavoitteisiimme ja vastuullisuusohjelmassa on kuvattu tarkemmin kehittämistoimien painopistealueet.

Vastuullisuusohjelma ja olennaisuusarvio

Strategian mukaisesti toimimme Elossa vastuullisuuden edistäjänä. Kesällä 2023 Elon hallitus hyväksyi uuden vastuullisuusohjelman, jonka kärkenä on Luomme elämänmittaista turvaa, missiomme mukaisesti. Vastuullisuusohjelmassa on kolme painopistealuetta: vakuutamme vastuullisesti, rakennamme inhimillistä työelämää sekä sijoitamme tulevaisuuteen.

Vakuutamme vastuullisesti - kuvastaa luottamuksen arvoista ja tehokasta toimintaamme. Asiakkaamme saavat luotettavaa ja ymmärrettävää palvelua ja tietoa, sekä oikeat eläkkeet. Toimintamme on avointa ja sen periaatteet selkeitä, ajantasaisia ja kattavia. Edistämme vastuullisuutta viestimällä omasta toiminnastamme ja osallistamalla vastuullisuuskeskusteluun aktiivisesti.

Rakennamme inhimillistä työelämää – edistämme inhimillistä työelämää, jossa on hyvä työskennellä ja yrittää yhdenvertaisesti. Tuemme yrittäjyyttä ja kestävää kasvua. Teemme työtä nuorten tulevaisuuden ja työelämätaitojen eteen. Työkykypalvelumme auttavat vähentämään työkyvyttömyysriskejä ja pidentämään työuria. Erinomainen henkilöstökokemus on Elon toiminnan sydän.

Sijoitamme tulevaisuuteen - keskittyä sijoitusvaroihimme, joilla turvaamme eläkejärjestelmän kestävyyttä ja eri sukupolvien toimeentuloa. Sijoitusprosessiin vahvasti integroitu vastuullisuus on olennaista sijoituksiin liittyvien riskien hallinnassa ja hyvien sijoitustuottojen saavuttamisessa. Yhteistyöllä ja aktiivisella vaikuttamisella edistämme kestäväen kehityksen tavoitteiden toteutumista.

Vastuullisuusohjelman perustana käytimme vuonna 2020 tehtyä olennaisuusanalyysiä. Analyysi toteutettiin henkilöstön, yrityspäätäjien sekä muiden sidosryhmiemme keskuudessa. Se muodostui määrällisestä kyselytutkimuksesta sekä laadullisista haastatteluista. Olennaisuusarvion sidosryhmätutkimus 2020 toteutettiin sähköisellä kyselylomakkeella sekä täydentävin puhelinhaastatteluin. Kyselyyn vastasi yhteensä 662 henkilöä. Yhteenvedona olennaisuusanalysistä oli, että tärkeintä vastuullisuudessa on hoitaa työeläkeyhtiön perustehtävää. Vakavaraisuuden turvaaminen ja eläkepäätösten tekeminen sujuvasti näkyivät kärjessä merkittävimpinä. Vastaajat kokivat olennaisiksi työelämää ja sosiaaliseen vastuuseen liittyvät kysymykset. Esiin nousivat myös vastuullisuudesta viestiminen ja avoimuus.

Vuonna 2023 vastuullisuusohjelmaa valmisteltaessa olennaisuusanalyysiä ei toteutettu uudelleen, koska kestävyysraportoinnin pohjana on jatkossa kaksoisolen-
naisuusanalyysi. Kaksoisolen-
naisuusanalyysissä arvi-
oidaan kuinka toimintamme vaikuttaa yhteiskuntaan ja
ympäristöön ja toisaalta millaisia vaikutuksia kestä-
vyyskysymyksiin liittyvillä riskeillä ja mahdollisuuksilla
on Eloon. Toteutimme tämän analyysin loppuvuodesta
2023. Samoin laadimme analyysin tulevien kestävyysra-
portointivaatimusten sekä nykyisen raportoinnin eroista
ja puutteista.

Vastuullisuusohjelman rakentamisen apuna käytim-
me vastuullisuusverkoston ja henkilöstön työpajoja
sekä johtoryhmän haastattelua. Loppuvuodesta 2022
valmistuneen Elon strategian toimintaympäristöanalyysi
ja strategiset valinnat toimivat myös pohjana. Laadim-
me vastuullisuusohjelmaan liittyvät mittarit ohjelman
painopisteiden mukaisesti, ja ne ovat osin perusliike-
toimintamme mittareita. Vastuullisuus on jatkuvan
kehityksen alue ja tulevan kestävyysraportoinnin myötä
myös mittarit kehittyvät ja osin vaihtuvat.

Vuonna 2023 Elo haki ensimmäistä kertaa EcoVadis-
sertifiointia ja toimintamme arvioitiin hopeatasolle.
Tälle tasolle arvioidaan yritysten paras neljännes.
EcoVadis on yksi maailman suurimmista vastuullisuus-
arviointia tekevästä yrityksistä ja se on arvioinut yli
100 000 yritystä yli 200:lta eri toimialalta. Arvioinnissa
käytettävät menetelmät ja siitä saatava luokitus perus-
tuvat kansainvälisiin vastuullisuusstandardeihin, kuten
YK:n Global Compact -aloite, Global Reporting Initiative
(GRI) sekä ISO 26000.

Luomme elämänmittaista turvaa

**Vakuutamme
vastuullisesti**

**Rakennamme
inhimillistä
työelämää**

**Sijoitamme
tulevaisuuteen**

Elon vastuullisuusohjelma 2023–2025

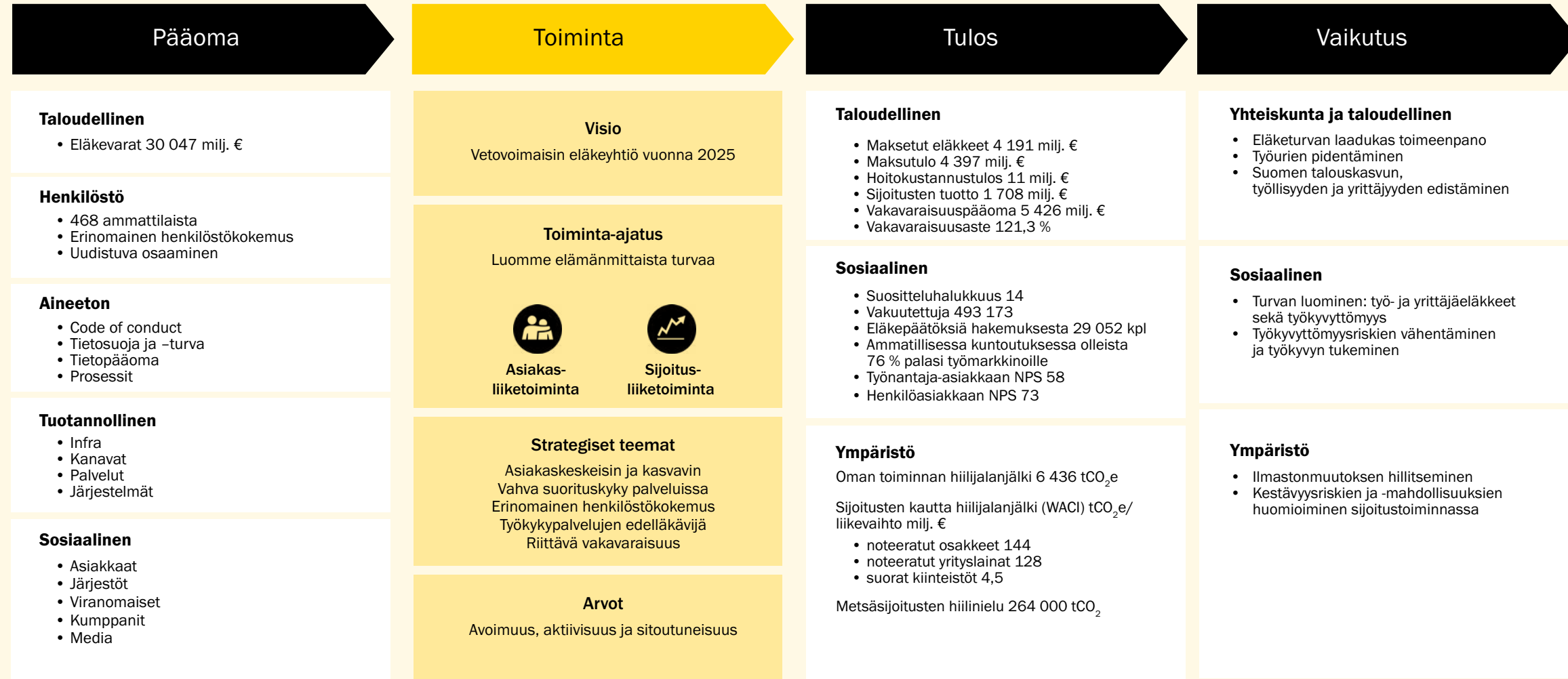

Elon vastuullisuusteemat

Painopiste	Tavoite Elon toiminnassa	Mittari	Toteuma	Tavoitetaso	
Vakuutamme vastuullisesti	Pienennämme toimintamme ympäristövaikutuksia	Hiilijalanjälki	-9,0%	Pienenee	
	Asiakkaamme saavat oikeaa ja ymmärrettävää palvelua	Henkilöasiakkaan asiakastytyväisyys Työnantaja-asiakkaan asiakastytyväisyys	73 58	NPS yli 75 NPS yli 65	
	Eläkepäätökset nopeita	Päätösten nopeus, käsittelyaikaindeksi	93 (tavoite saavutettiin)	Vähintään alan keskiarvo	
	Viestimme vastuullisuudesta	Luottamus & Maine -tutkimus, kokonaismaine	3,3 (tavoite jäi saavuttamatta)	Yli alan keskiarvo	
	Toimintamme on luottamuksen arvoista	Elon pakollisten verkkokurssien suorittaminen	93,3 % 96,6 %	Johto 100 % muut 95 %	
Rakennamme inhimillistä työelämää	Erinomainen henkilöstökokemus	Suosittelumittari	Nousi 14 (8 joulukuussa 2022)	Indeksi nousee	
	Autamme pidentämään työuria	Kuntoutujien paluu työelämään	76 %	Yli 70 %	
	Erinomainen henkilöstökokemus	Arvio omasta työkyvystä	Laski 8,2 (8,3 joulukuussa 2022)	Nousee	
Sijoitamme tulevaisuuteen *)	Sijoitustoiminnan vastuullisuus	Vastuullisuuden arviointi (PRI-arviointi, Policy, Governance & Strategy)	Nousi 85	Nousee	
		Yhtiökokousaktiivisuus (suorat noteeratut osakkeet)	3,3-kertaistunut	Kolminkertaistuu vuodesta 2022 vuoteen 2023	
	Huomioimme ilmastomuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden	Sijoitusten hiilijalanjälki (WACI noteeratut osake- ja yritysainasijoitukset)	Vähennys 37 % noteeratut osakesijoitukset Vähennys 40 % noteeratut yritysainasijoitukset		Noteeratuissa osakkeissa ja yritysainoissa vuodesta 2019 vuoteen 2025 vähennystä 25 %
		Suorien kotimaisten kiinteistöjen energiatehokkuus	Vähennys lämmössä 10,8 % toimitilat ja 12,1 % asunnot Vähennys sähkössä 12,8 % toimitilat, 13,5 % asunnot (kWh/m ³ /a)		Vuodesta 2019 vuoteen 2025 lämmössä vähennystä 10 % ja sähkössä 5 %

*) Pidemmän aikavälin tavoitteiden edistymistä seurataan vuosittain, mittarit johdettu sijoitusten ilmastopolitiikasta ja kiinteistöjen vastuullisuusohjelmasta

Näin luomme arvoa

Elo ja yhteiskunta

Työeläkeyhtiönä Elolla on vastuullinen rooli yhteiskunnassa suomalaisen lakisääteisen eläketurvan vakuuttajana.

Eläketurvalla on suuri vaikutus niin yksilöihin kuin koko yhteiskuntaan. Meillä Elossa on suuri vastuu huolehtia eläkevarallisuudesta sekä työntekijöiden ja yrittäjien vakuuttamisesta. Samalla tuemme asiakkaitamme ja edistämme osaltamme Suomen talouskasvua, työllisyyttä ja hyvinvointia työelämässä.

Työeläkejärjestelmää on kehitetty säännöllisesti ja vastuullisesti yhteiskunnan muutosten myötä. Vuonna 2023 työeläkealalla suunnattiin kohti eläkejärjestelmän uudistamista. Uudistuksen pitkän aikavälin tavoitteeksi asetettiin julkisen talouden vakauttaminen 0,4 prosenttiyksikköä suhteessa bruttokansantuotteen. Hallitusohjelmassa mainittiin myös YEL:n kehittäminen. Sosiaali- ja terveysministeriö asetti työryhmän selvittämään työeläkejärjestelmän uudistamista ja esityksen hallitukselle tulee olla valmis tammikuun lopussa 2025.

Sidosryhmät ja vuorovaikutus

Sidosryhmien kuuntelu, odotusten tunteminen ja vuorovaikutus on meille tärkeää. Odotuksiin vastaaminen edellyttää avointa ja aktiivista vuorovaikutusta sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on tehdä Elo ja eläkejärjestelmää tunnetuksi ja vahvistaa molemminpuolista luottamusta. Noudatamme Elon viestintäpolitiikkaa, jonka avulla varmistamme tiedon asianmukaisen julkistamisen. Asiakaskyselyt ja -palautteet auttavat meitä vastaamaan asiakkaiden odotuksiin ja kehittämään palveluamme.

Säännöllisten henkilöstökyselyiden ja -pulslien avulla kuuntelemme henkilöstömme kokemusta ja mittaamme johtamisen laatua. Sidosryhmätyössä valmistauduimme vuonna 2024 voimaan astuvan kansallisen avoimuusrekisterin käyttöönottoon. Avoimuusrekisterin tarkoituksena on parantaa päätöksenteon läpinäkyvyyttä, torjua epäasiallista vaikuttamista sekä vahvistaa kansalaisten luottamusta valtionhallintoon ja demokratiaan. Valtiontalouden tarkastusviraston (VTV) ylläpitämään julkiseen rekisteriin ilmoitetaan muun muassa yritysten eduskuntaan ja ministeriöihin kohdistuva vaikuttamistoiminta. Vaikuttamistoiminnaksi katsotaan yhteydenpito, jolla pyritään edistämään tietyn edun tai tavoitteen toteutumista eduskunnassa ja ministeriöissä tehtävässä valmistelussa ja päätöksenteossa.

Elon toiminnan tukena ovat yrittäjien, työnantajien, vakuutettujen sekä eläkeasiain neuvottelukunnat. Neuvottelukuntien keskeisenä tehtävänä on antaa palau-

tetta toiminnastamme ja siten auttaa meitä kehitystyössä. Käymme myös keskustelua toimialaan liittyvistä ajankohtaisista teemoista. Asiantuntijamme osallistuvat erilaisiin alan kehittämistä edistäviin elimiin, kuten Työeläkevakuuttajat Tela ry:n (Tela), Finanssiala ry:n (FA) ja Eläketurvakeskuksen (ETK) työryhmiin. Työeläkealan työryhmistä osa on pysyviä ja osa vaihtuvia. Annamme myös lausuntoja valmistelussa olevista asioista viranomaisille. Työryhmien lisäksi olemme jäsenenä muun muassa Tela ry:ssä ja Finanssiala ry:ssä. Jäsenmaksuja maksoimme Telalle 474 800 euroa ja Finanssialalle 306 000 euroa.

Elolaisten osaamista hyödynnetään ja sitä kehitetään aktiivisessa vuorovaikutuksessa sidosryhmiemme kanssa.

Keskeisiä sidosryhmiämme ovat:

- asiakkaat
- strategiset yhteistyökumppanimme vakuuttamisessa
- työmarkkinajärjestöt
- yrittäjä- ja toimialajärjestöt
- viranomaiset ja päättäjät
- työeläkealan yhteistyö- ja edunvalvontajärjestöt
- henkilöstö
- sijoituskohteet
- hallintoelintemme ja neuvottelukuntiemme jäsenet

Sidosryhmäämme kuuluvat myös koulut ja oppilaitokset sekä media. Osa työtämme on median palvelu ja selkeä viestintä.

Vastuullisuus on tekojen lisäksi myös viestintää ja viestintä on aina kaksisuuntaista. Haluamme kuunnella sidosryhmiämme, ymmärtää heidän odotuksiaan ja kehittää toimintaamme palautteen mukaan. Laajemman ymmärryksen saamiseksi osallistumme säännöllisesti T-median tekemään Finanssialan Luottamus & Maine -tutkimukseen. Tutkimuksessa selvitetään Suomessa toimivien finanssialan organisaatioiden ja toimialan mainetta yleisesti suuren yleisön keskuudessa. Tutkimus on myös yksi avainmittareistamme. Saimme joulukuun tutkimuksessa kokonaismaineessa yleisarvosanaksi 3.27, kun asteikko oli 1–5. Tuloksemme parani viime vuoden vastaavasta tutkimuksesta (+0.3). Tavoitteeksi olimme asettaneet ylittää alan keskiarvon, mutta emme vielä saavuttaneet tavoitetasoa. Käymme tutkimustulokset läpi Elon johtoryhmässä, analysoimme tulokset tarkkaan, ja kehitämme toimintaamme vastaamaan paremmin odotuksia tai jopa ylittämään ne.

Tuemme yrittäjyyttä, työllisyyttä ja monimuotoisuutta

Elo tekee yhteistyötä yleishyödyllisten toimijoiden kanssa osana yhteiskunnallista rooliamme. Edistämme esimerkiksi suomalaista yrittäjyyttä ja työllisyyttä, monimuotoisuutta sekä ehkäisemme syrjäytymistä. Tarkoitamme yhteistyöllä ja sponsoroinnilla vastikkeellista yhteistyötä tai kumppanuutta, joka hyödyttää tasapuolisesti niin Eloa kuin sponsorointikohdetta.

Olimme viidettä kertaa järjestämässä Suomen Yrittäjien kanssa Vuoden maahanmuuttajayrittäjä -kilpailua. Kilpailun tavoitteena on huomioida ja nostaa esille maahan muuttaneita yrittäjiä ja heidän merkitystään suomalaisessa yritysmaailmassa. Osallistuimme myös yli 45-vuotiaiden työllistymismahdollisuuksia edistävään UusioUra-tapahtumaan, jossa kerroimme, kuinka yrittäjän uralla huolehditaan eläke- ja sosiaaliturvasta. Olimme palkitsemassa Vuoden valtakunnallista Yrittäjän tunnusmerkkiä sekä Nuorta yrittäjän tunnusmerkkiä. Vuoden yrittäjän tunnusmerkin myöntää yrittäjälle, joka on tehnyt esimerkillistä ja uraauurtavaa työtä oman yrityksensä ja alansa kehittäjänä. Nuoren yrittäjän kannustusjärjestelmän kriteereinä ovat puolestaan rohkeus, omaperäisyys, ennakkoluulottomuus ja innovatiivisuus.

Olimme myös mukana Entrepreneur of the Year -kasvuyrittäjäkilpailussa sekä Nuori Yrittäjyys ry:n Uskalla Yrittäjä -ohjelmassa. EOY-kasvuyrittäjäkilpailussa palkitsimme vuoden kasvuyrittäjän, perheyrittäjän ja startup-yrittäjän. Nuori Yrittäjyys ry:n Uskalla Yrittäjä -finaalissa ja voimme Paras myyntitiimi -erikoispalkinnon. Nuori Yrittäjyys ry:n järjestämässä Job Shadow -päivässä kaksi nuorta osallistui Elon johtajien työpäivään.

Nuoret tulivat eri puolilta Suomea ja he olivat osallistuneet koulunsa Nuori Yrittäjyys ry:n yrittäjyyskasvatusohjelmaan. Elo osallistui Finanssiakatemiaan kuuluvien oppilaitosten opiskelijoille suunnattuun vastuullisuus-hackathoniin. Tapahtuman tavoitteena oli kuulla opiskelijoiden näkemyksiä siitä, millaisia vastuullisuustoimia he odottavat alan yrityksiltä ja mitä puolestaan toivoivat tulevaisuuden työnantajaltaan. Keskustelu ja näkemysten jakaminen kehittää myös Elon toimintaa.

Mielenterveys on noussut työelämässä keskeiseksi teemaksi, ja tietoisuus työympäristön vaikutuksesta mielenterveyteen on kasvanut. Olemme liittyneet Mielenturva-verkostoon, koska jäsenenä voimme vaikuttaa toimintamalleillamme ja esimerkillämme muihin yrityksiin ja välittää työkyvyttömyysriskinhallinnan osaamistamme. Verkoston tavoitteena on tehdä mielenterveyden vahvistamisesta osa jokapäiväistä arkea kaikilla työpaikoilla.

Elo voi antaa lahjoituksia yleishyödyllisiin tarkoituksiin työeläkevakuutusyhtiölain mukaisesti. Vuonna 2023 lahjoitimme Suomen Punaisen Ristin katastrofirahastoon Ukrainan sodasta kärsivien auttamiseksi 15 000 euroa ja Ensi- ja turvakotien liitolle 1 000 euroa. Lisäksi elolaisilla oli mahdollisuus ohjata oma osuutensa henkilöstön joulumuistamisesta Hope ry (vähävaraisten perheiden ja huostaan otettujen lasten tukemistyöhön Suomessa), Kirkon Ulkomaanapu (häätäpukeräys Ukrainan lapsille) ja Suomen Punainen Risti (onnettomuuskien ja kriisien uhrin Suomessa ja maailmalla) hyväksi.

”

Osallistuimme opiskelijoille suunnattuun vastuullisuus-hackathoniin, jossa tavoitteena oli kuulla millaisia vastuullisuustoimia nuoret odottavat alan yrityksiltä ja tulevaisuuden työnantajiltaan.

Yhteistyö ja sitoumukset

		Aloitusvuosi	Sitoumus	Yhteistyö	Raportointi	Vaikuttaminen	Sijoitusanalyysi
YLEISET	PRI	2008	✓	✓	✓	✓	✓
	Finsif	2010	✓	✓			
	Fibs	2016		✓			
	Ecovadis	2023			✓		
YMPÄRISTÖ	CDP	2015		✓		✓	✓
	Montréal Pledge	2015	✓		✓		
	TCFD	2017	✓		✓		✓
	IIGCC	2017		✓		✓	✓
	Climate Action 100+	2017	✓	✓		✓	✓
	TETS ja VAETS	2017	✓		✓		
	Investor Agenda	2018	✓	✓	✓	✓	
	Climate Leadership Coalition	2020		✓		✓	
	Green Office	2020			✓		
	Net Zero Asset Owner Commitment	2021	✓	✓	✓	✓	✓
	Transition Pathway Initiative	2022					✓
	Nature Action 100	2023			✓		
	SOSIAALINEN	Investor Alliance for Human Rights	2021		✓		✓

Sijoituksiin liittyvistä aloitteista ja yhteistyöstä kerromme lisää myöhemmin omassa osuudessaan.

Rahavirrat - vastuullisuus lukuina

Vakuutamme Elostä työeläke-
vakuutuksen ottaneiden asiakas-
yritysten työntekijät sekä yrittäjät.

Huolehdimme tulevien eläkkeiden
maksusta sijoittamalla eläkevarat
tuottavasti ja turvaavasti.

Työeläke turvaa toimeentulon työntekijän
tai yrittäjän jäädessä eläkkeelle. Maksamme
eläkkeet eläkkeensaajille oikein ja ajallaan.

Työnantajat

46 400

Työntekijät

409 700

Yrittäjät

83 500

Työeläkevakuutusmaksut

4 397
milj. €

Elon sijoitusomaisuus

30 000
milj. €

Maksetut eläkkeet
ja muut korvaukset

4 461
milj. €

Eläkkeensaajat

249 800

Sijoitustoiminnan tuotot 1 708 milj. €
Vakavaraisuuden vahvistamiseen 243 milj. €
Rahastoihin tulevia eläkkeitä varten 1 262 milj. €
Elon toiminnan kuluihin 74 milj. €
Asiakashyvytyksiin ja hoitomaksupalautuksiin 65 milj. €

Tiivistelmä tunnusluvuista

		31.12.2023	31.12.2022
YHTIÖN KOKO	Vakuutusmaksutulo, milj. €	4 397,5	4 348,3
	Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. € ¹⁾	4 461,0	4 147,9
	Vastuuelka, milj.€	25 733,7	24 252,8
	Eläkevarat, milj. € ²⁾	30 922,6	29 015,0
	TyEL-palkkasumma, milj. €	16 001,0	15 685,7
	YEL-työtulosumma, milj. €	1 878,7	1 811,8
	TyEL-vakuutuksia	46 400	47 000
	TyEL-vakuutettuja	409 700	419 300
	YEL-vakuutuksia	83 500	84 400
	Eläkkeensaajia	249 800	248 000
	Henkilöstö (keskimääräinen henkilötöypanos)	434	473
TULOS	Hoitokustannustulos, milj. €	10,9	33,2
	Siirto asiakashyvityksiin (%) TyEL-palkkasummasta	0,34 %	0,54 %
	Vakavaraisuuspääoma, milj. €	5 426,2	5 109,0
	suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,5	1,5
	Eläkevarat, % vastuuelasta	121,3 %	121,4 %
	Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in, milj. e	1 707,9	-1 078,6
	Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	6,0 %	-3,7 %

¹⁾ Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokuluja.

²⁾ Vastuuelka + vakavaraisuuspääoma.

sijoitusten kokonaistuotto

6,0 %

maksetut eläkkeet ja muut korvaukset

4 461 milj. euroa

Vastuullisuuden johtaminen

Vastuullisuuden organisointi Elossa

Elon hallitus hyväksyy yhtiön strategian. Strategiassa on vahvistettu arvot, missio ja visio sekä strategiset tavoitteet huomioiden myös vastuullisuuskäytännöt. Hallitus arvioi vastuullisuuden edistymistä sekä strategian toteutumista säännöllisesti. Hallitus seuraa kuukausittain strategian toteutumista raportoinnin osalta ja vuosittain vastuullisuusraportin käsittelyn yhteydessä.

Hallitus hyväksyy keskeiset vastuullisuuslinjaukset, kuten vastuullisuusohjelman. Hallitus hyväksyy myös vastuullisuusraportin ja arvioi tässä yhteydessä vastuullisuustyön onnistumista asetettujen tavoitteiden toteutumisen pohjalta. Ennen hallituksen hyväksyntää vastuullisuusraportti käsitellään hallituksen tarkastus-

vastuullisuutta osana strategiaa ja yrityskulttuuria. Vastuullisuusverkosto päivittää vastuullisuusohjelmaa ja vastaa sen toteuttamisesta yhdessä esihenkilöiden kanssa. Jokainen elolainen huolehtii, että soveltaa työssään vastuullisuuskäytäntöjämme. Tämän varmistamiseksi Elossa on kaikille pakollisia verkkokursseja, esimerkiksi eettisistä liiketoimintaperiaatteista. Yritysvastuuverkosto FIBSin laajat vastuullisuuden koulutusmahdollisuudet ovat avoimesti kaikkien elolaisten käytettävissä.

Vastuullista sijoittamista ohjaavat hallituksen hyväksymät strategia ja vuosittainen sijoitussuunnitelma sekä vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen periaatteet ja sijoitusten ilmastopolitiikka. Vastuullisen sijoit-

Jokainen elolainen huolehtii, että soveltaa työssään vastuullisuuskäytäntöjämme.

ja riskivaliokunnassa. Vastuullisuuden tasoa arvioidaan myös tarvittaessa ulkopuolisen arvioitsijan toimesta.

Hallituksen hyväksymien linjausten pohjalta johtoryhmä ohjaa vastuullisuutta Elossa. Vastuullisuusasioita käydään säännöllisesti läpi johtoryhmässä ja johtoryhmässä Ihmiset ja kulttuuri -johtaja vastaa kokonaisuudesta. Eri liiketoimintayksiköiden edustajista on koottu vastuullisuusverkosto, jonka tehtävänä on edistää

tamisen ohjausryhmä ohjaa vastuullista sijoittamista ja raportointia, jakaa tietoa omaisuusluokkien välillä ja varmistaa sijoitusorganisaation yhteiset toimintatavat. Vastuullisen sijoittamisen periaatteiden ja käytäntöjen soveltamisesta vastaa jokainen sijoitusorganisaation työntekijä päivittäisessä työssään. Vastuullisen sijoittamisen johtamisesta kerrotaan tarkemmin omassa osuudessaan.

Hallinto

Työeläkeyhtiön hallinnon valintoja määrittää lainsäädäntö. Hallintoneuvostoon ja hallitukseen valitaan osa jäsenistä työmarkkinajärjestöjen ehdotuksesta. Hallituksen valintaa ohjaavat lisäksi hallintoneuvoston vahvistamat hallituksen jäsenten valitsemista koskevat periaatteet. Eturistiriitojen välttämiseen löytyy myös säännökset laista sekä toimintaperiaatteet. Hallintoneuvostossa ja hallituksessa tulee olla edustettuna molempia sukupuolia. Hallituksen jäsenillä tulee lisäksi olla hyvä työeläkealan tuntemus ja hallituksesta tulee löytyä riittävästi sijoitustoiminnan osaamista. Finanssi- ja valvonta arvioi hallituksen jäsenen luotettavuutta ja sopivuutta tehtävään. Hallituksen puheenjohtaja ei ole työ- tai toimisuhteessa Eloon. Hänet voidaan arvioida riippumattomaksi Elosta, koska hänellä ei ole hallitusjäsenyyden lisäksi muuta olennaista suhdetta yhtiöön.

Elossa on kirjalliset toimintaperiaatteet eturistiriitojen tunnistamisesta ja ehkäisemisestä. Lähipiirin kanssa tehtävät liiketoimet tehdään lähipiiriohjeistuksen mukaisesti. Elon johdon ja sen lähipiirin kanssa tehtävistä merkittävistä liiketoimista päättää aina hallitus. Lisäksi käytössämme on lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet sekä liiketoimintaperiaatteet (code of conduct), joita tulee noudattaa.

Elon vastuullisuuden johtamismalli

Hallitus	Päättää vastuullisuusohjelman painopisteistä ja mittareista. Seuraa toteutumista. Päättää periaatteista ja politiikoista.
Toimitusjohtaja	Toimitusjohtaja päättää painopisteiden mukaisista painotuksista vuosittain.
Johtoryhmä	Valmistele ohjelman ja linjaukset hallitukselle. Seuraa toteutumista. Valmistele periaatteet ja politiikat hallitukselle. Johtoryhmässä Ihmiset ja kulttuuri -johtaja vastaa vastuullisuusohjelman kokonaisuudesta ja toimeenpanosta.
Vastuullisuusverkosto	Edistää vastuullisuutta osana Elon strategiaa ja yrityskulttuuria sekä päivittää vastuullisuusohjelmaa ja vastaa sen toteuttamisesta yhdessä esihenkilöiden kanssa. Seuraa toimintaympäristöä ja sidosryhmien odotuksia ja arvioi vaikutuksia. Raportoi johtoryhmälle.
Toiminnot	Toteuttavat vastuullisuusohjelmaa ja vastuullisia toimintatapoja.
Esihenkilöt	Vastaavat, että periaatteiden mukaiset toimintatavat ovat tiedossa ja niitä noudatetaan.
Jokainen elolainen	Toimii Elon arvojen, toimintatapojen ja periaatteiden edellyttämällä tavalla ja koulutuu Elon käytäntöjen mukaisesti.

Tietoturva ja tietosuoja

Hoidamme lakisääteistä tehtävää suomalaisena työeläkevakuuttajana ja tehtävämme edellyttää laajaa henkilötietojen päivittäistä käsittelyä. Huolehdimme satojen tuhansien vakuutettujen työeläketurvasta. Meille on keskeistä suojata asiakkaidemme, työntekijöidemme ja muiden sidosryhmiemme tiedot.

Tietoturvallisuus on oleellinen osa toimintamme ja palveluidemme laatua, kokonaisturvallisuutta sekä jokaisen elolaisen päivittäistä tietojen käsittelyä. Myös lainsäädäntö ja valvovat viranomaiset asettavat tietoturvallisuudelle omat velvoitteensa, joista keskeisimpinä ovat tietosuojalainsäädäntö, työeläkelainsäädäntö sekä Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet.

Edellytämme korkeaa tietosuojan tasoa itseltämme sekä palveluntoimittajiltamme

Meille on tärkeää varmistaa, että säilytämme tietojen oikeellisuuden ja eheyden, suojaamme oikeudettomalta käytöltä sekä turvaamme tietojen luottamuksellisuuden. Teimme vuoden 2023 aikana Tietosuojavalvutun toimistoon viisi ilmoitusta tietoturvapoikkeamasta. Tapahtumien vaikuttavuus ja vakavuus on arvioitu huolellisesti, eikä niistä ole arviomme mukaan koitunut merkittävää haittaa rekisteröidyille. Emme ole saaneet viranomaisilta huomautuksia tietoturvaan tai tietosuojaan liittyvistä asioista eli huomautuksia oli nolla kappaletta.

Tietoturvan tärkein periaate on vastuullinen toiminta

Tietoturvallisuuden tavoitteena on turvata käsittelemämme tietojen luotettavuus, käyttökelpoisuus ja saatavuus, sekä estää luottamuksellisten tietojen joutuminen väriin käsiin. Tietoturvaperiaattemme on johdettu hallituksen asettamasta tietoturvapoliitikasta, joka päivitettiin vuonna 2023. Päivityksessä kiinnitettiin erityisesti huomiota tietoturvan johtamiseen.

Tietoturvan hallinnassa keskeisessä roolissa on eri toiminnon edustajista muodostettu tietoturvaryhmä. Tietoturvan käytännön asioita koordinoi tietohallinnossa toimiva Head of Security. Varmistamme tietoturvan korkeasta tasosta esimerkiksi tietoturva-auditoimalla käyttämiämme tietojärjestelmiä. Teimme vuoden 2023 aikana laajan kartoituksen tietoturvallisuutemme tasosta, minkä perusteella tunnistimme kehityskohteet. Jokainen työntekijämme suorittaa tietoturvan verkkokursin vuosittain ja lisäksi elolaisille tarjotaan työtehtävien perusteella räätälöityä koulutusta.

Teemme tiivistä yhteistyötä IT-palveluntoimittajiemme ja tietoturvakumppaneidemme kanssa. Olemme huoltovarmuuskriittinen yhtiö, joten meillä on tietoturva-asioissa yhteistyötä myös eri viranomaisten kanssa. Arvioimme palveluntarjoajien tietoturvan tasoa ja siihen liittyviä kehittämistoimenpiteitä systemaattisesti. Teem-

me tämän osana palveluntarjoajien riskitason hallintaa. Olemme erityisesti panostaneet meille keskeisten palveluntoimittajien tietoturva-tason arviointiin.

Bug Bounty –ohjelma todettu hyödylliseksi

Jatkoimme vuonna 2022 aloittamaamme Bug bounty -ohjelmaa. Maksamme palkkion niistä havaituista tietoturva-avoittuvuuksista, jotka ilmoitetaan meille ohjelmamme sääntöjen mukaisesti. Ohjelma on hyödyllinen ja kustannustehokas tapa löytää mahdollisia korjaustarpeita. Toistaiseksi bug bounty -ohjelmamme on yksityinen, joten siihen voivat osallistua vain erikseen kutsut haavoittuvuuksien etsijät ja valkohattuhakkerit.

Tietoturvallisuus on oleellinen osa toimintamme ja palveluidemme laatua, kokonaisturvallisuutta sekä jokaisen elolaisen päivittäistä tietojen käsittelyä. Meille on keskeistä suojata asiakkaidemme, työntekijöidemme ja muiden sidosryhmiemme tiedot.

Verojalanjälki

Verojalanjälkemme kertoo toiminnastamme maksamaamme veroa ja kuvaa osaltaan toimintamme taloudellista vaikutusta yhteiskunnassa.

Verojalanjäljen raportointi on yrityksille vapaaehtoista ja -muotoista, eikä sen laskemiseen ja esittämiseen ole vakiintunutta mallia. Elon verojalanjäljen raportointi perustuu tilinpäätöstietoihin. Verojalanjälkemme muodostuu oman toimintamme eli vakuutus- ja sijoitustoimintamme veroista. Suomessa yksityisalojen työeläkejärjestelmän tuloverotuksen lähtökohtana on työeläkevarojen moninkertaisen verotuksen välttäminen, jotta tulevaisuuden eläkkeet saadaan turvattua mahdollisimman hyvin eläkerahastoja kartuttamalla. Toisaalta näin vähennetään myös paineita korottaa työeläkevakuutusmaksuja. Työeläkevarat tulee lisäksi lain mukaan sijoittaa tuottavasti ja turvaavasti.

Työeläkeyhtiöt ovat tuloverovelvollisia ja niiden verotettava elinkeinotoiminnan tulo lasketaan elinkeinoverolain mukaisesti. Elo saa veronalaisia tuloja asiakkaiden maksamista työeläkevakuutusmaksuista ja sijoitustoiminnasta. Suurimmalla osalla tuloista maksamme nykyisten eläkeläisten työeläkkeitä ja loput rahastomme tulevia eläkkeitä varten. Tulevia eläkevastuita varten työeläkeyhtiö voi verolainsäädännön mukaan tehdä varauksen omassa verotuksessaan. Käytännössä tämä verosäätely tarkoittaa sitä, että työeläkevakuutusyhtiöt eivät yleensä

maksa tuloveroa Suomessa ja näin myös välttään työeläkevarojen useamman kertaiselta verotukselta.

Eläkevakuutusmaksut ovat lain mukaan vähennyskelpoisia työnantajien, palkansaajien ja yrittäjien tuloverotuksessa. Vastaavasti eläke-etuudet, kun niitä aikanaan maksetaan, ovat saajalleen veronalaista tuloa.

Keskeisin tehtävämme on eläkkeiden turvaaminen ja niiden maksaminen. Maksoimme vuonna 2023 veronalaisia eläkkeitä ja etuuksia yhteensä 4 182,6 miljoonaa euroa, joista tilitettiin yhteensä 858,1 miljoonaa euroa ennakonpidätyksiä eläkkeensaajien veroja varten. Olemme myös merkittävä työnantaja. Työnantajasuoritukset maksetuista palkoista ja palkkioista ovat osa verojalanjälkeämme. Elon henkilöstön palkoista pidätettiin 11,8 miljoonaa euroa ennakonpidätyksiä.

Vakuutustoiminta on arvonlisäverotonta palvelua, eivätkä työeläkeyhtiöt näin ollen ole arvonlisäverovel-

vollisia. Tämä tarkoittaa, että liikekuluihin ja hankintoihimme sisältyvät arvonlisäverot eivät ole Elolle vähennyskelpoisia. Maksoimme arvonlisäveroa omista hankinnoistamme 4,4 miljoonaa euroa.

Sijoitustoimintaan kohdistuu myös kansainvälistä verotusta

Elo on Suomessa yleisesti verovelvollinen sekä kotimaasta että ulkomailta kertyneistä tuloista. Ulkomaisista sijoituksista kertyviä tuloja saatetaan lisäksi verottaa sijoitusten kohdevaltioissa. Tavoitteena sijoitustoiminnassamme on, ettei hallinnoimiimme eläkevaroihin kohdistuisi tarpeetonta tuloverorasitetta noudattaen kuitenkin toiminnassamme sekä Suomen että muiden maiden verolakeja ja -säännöksiä.

Emme hyväksy aggressiivista verosuunnittelua Elon sijoituksissa. Pyrimme välttämään kansainvälistä

kaksinkertaista verotusta, mikä on myös kansainvälisen verosääntelyn peruseriaate ja Suomen solmimien kansainvälisten verosopimusten lähtökohta. Myös työeläkejärjestelmän rahoituksen kestävyys ja eläketurvan riittävyyden kannalta on tärkeää, että ulkomailta saadut sijoitustuotot voidaan käyttää mahdollisimman täysimääräisesti lakisääteisten työeläkevarojen kerryttämiseen Suomessa.

Noudatamme sijoitustoiminnassamme vastuullista veropolitiikkaa. Elolla on hallituksen hyväksymä veropolitiikka, joka määrittää periaatteet, miten erilaisiin verotusta koskeviin kysymyksiin suhtaudutaan sekä miten niitä hallitaan ja hoidetaan yhtiössä.

Vaadimme sijoituskohteiltamme paikallisen verolainsäädännön ja kansainvälisten verosopimusten sekä muun kansainvälisen verosääntelyn ja tietojenvaihdon määräysten noudattamista. Lisäksi korostamme omistajaohjauksessamme läpinäkyvyyttä ja avoimuutta

sekä kannustamme yrityksiä raportoimaan veropolitiikkaan ja verojalanjäljestään. Sijoituskohteidemme analysoinnissa ja arvioinnissa selvitämme huolellisesti veroseuraamukset osana vastuullista veronmaksua. Tämä on tärkeää myös sijoitusten nettotuottojen ennakoinnissa.

Sijoitustoiminnassamme maksetut verot koostuvat muun muassa sijoitustuottojen maksajan kotivaltion perimistä lähdeveroista. Maksamme ulkomaille lähdeveroja esimerkiksi saamistamme osingoista EU-oikeuden ja verosopimusten määräysten mukaisesti. Lisäksi sijoitustoimintamme veroja ovat myös kiinteistöverot ja kiinteistösijoitusten omistajuuteen liittyvien kulujen ja sijoitustoiminnan liikekulujen vähennyskeltottomat välilliset verot.

Sijoitustoiminnan verotus

Milj. €	Nettotuotto ennen veroja	Maksetut verot	Saadut palautukset	Nettotuotto verojen jälkeen	Verot yhteensä
Korkotuotot	208,9			208,9	
Osinkotuotot	715,3	-11,1	4,6	708,8	-6,5
Kiinteistöjen tuotot ja kulut	67,0	-1,7		65,2	-1,7
Muut sijoitustuotot ja -kulut	35,3	-2,1		33,2	-2,1
Arvonmuutokset kirjanpidossa	264,3			264,3	
Arvostuserojen muutos	427,5			427,5	
Sijoitustuotot yhteensä	1 718,2	-14,9	4,6	1 707,9⁴⁾	-10,3

⁴⁾ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Muun liiketoiminnan verotus

Milj. €	Veron perusta	Maksetut verot
Henkilöstön palkat	37,4	11,8
Muut liikekulut	63,5	4,4
Maksetut eläkkeet	4 182,6	858,1

SIJOITTAMINEN

Sijoitamme tulevaisuuteen, huomioimme ilmaston

- 24 Sijoitukset
- 30 Kiinteistö- ja infrastruktuurisijoitukset

Sijoitamme vastuullisesti tulevaisuuteen

Vastuu eläkkeistä ulottuu vuosikymmenten päähän. Pitkäaikaisena eläkesijoittajana uskomme, että sijoitusprosessiin vahvasti integroitu vastuullisuus on olennaista sijoituksiin liittyvien riskien hallinnassa, hyvien sijoitustuottojen saavuttamisessa sekä yhteiskunnallisten muutosten ja systeimiriskien tunnistamisessa.

Vastuullisuus Elon sijoitustoiminnassa tarkoittaa, että tuotto-odotuksien lisäksi huomioimme olennaiset ESG-näkökohdat eli ympäristövastuuseen (E), sosiaaliseen vastuuseen (S) ja hyvään hallintoon (G) liittyvät asiat. Vastuullisen sijoittamisen eri lähestymistavat on sisällytetty sijoitusprosessiin huomioiden omaisuuslajien erityispiirteet.

Sijoitusprosessiin vahvasti integroitu vastuullisuus on olennaista sijoituksiin liittyvien riskien hallinnassa sekä hyvien ja kestävien sijoitustuottojen saavuttamisessa. Kestävyystekijöillä on siis vaikutuksia sijoitustuottoihin ja toisaalta sijoituksilla on vaikutuksia ympäristöön ja yhteiskuntaan (ns. kaksoisolennaisuus). Vastuullisen sijoittamisen avulla pyrimme tunnistamaan myös systeimiriskejä, jotka saattavat vaikuttaa sijoituskohteiden liiketoimintamalleihin. Sijoitustoimintamme strategiana on pyrkiä saavuttamaan hyvä, kestävä ja riittävä sijoitustuotto valitulla strategisella allokaatiolla ja onnistumalla omaisuuslajien sisäisessä sijoitusvalinnassa. Sijoitustoiminta toteutetaan kustannustehokkaasti ja läpinäkyvästi eri omaisuuslajeissa läpi sijoitusprosessin.

Kehitimme raportointia ja työkaluja - Jatkuva kehittäminen kuuluu vastuulliseen sijoittamiseen

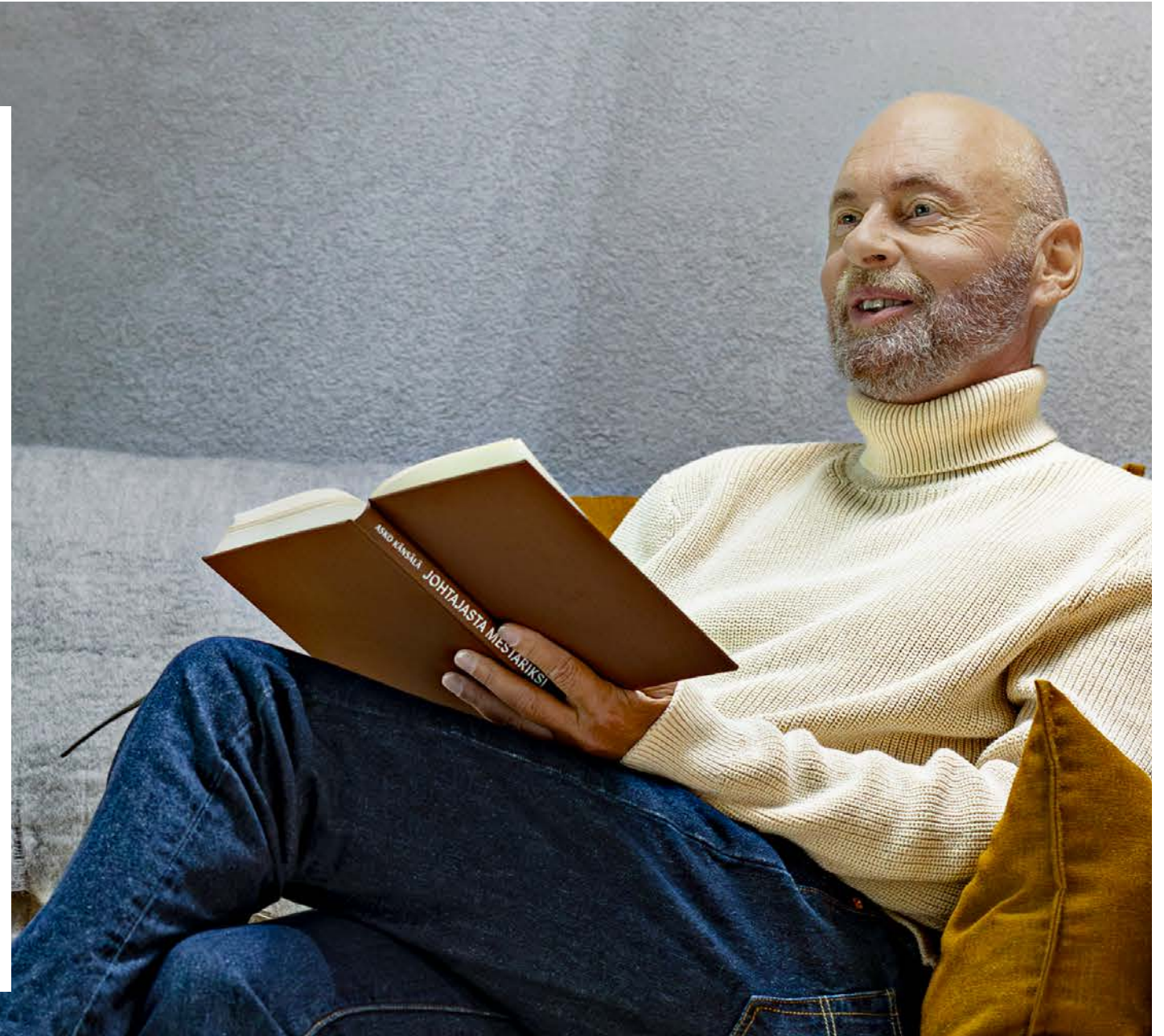
Vastuullista sijoittamistamme ohjaavat Elon strategia, strategiaa tukeva vastuullisuusohjelma ja vuosittainen sijoitussuunnitelma sekä vastuullisen sijoittamisen periaatteet, omistajaohjauksen periaatteet ja sijoitusten ilmastopolitiikka. Omaisuuslajikohtaiset ohjeet täydentävät vastuullisen sijoittamisen periaatteiden toteuttamista. Vuoden 2023 aikana päivitimme vastuullisen sijoittamisen periaatteet, kotimaisten kiinteistösijoitusten vastuullisuusohjelman vuosille 2023–2030 sekä sijoitusten ilmastopolitiikan, jossa asetimme tavoitteet vuoteen 2030 asti.

Kehitimme vastuullisen sijoittamisen työkaluja ja raportointia vuoden 2023 aikana. Valtionlainasijoitusten osalta laajensimme ESG-työkalua kattamaan myös kehittyneet valtiot. Työkalussa huomioidaan muun muassa ilmatoriskejä, elinympäristöön ja luonnonresursseihin liittyviä teemoja, ihmisoikeuksien, tasa-arvon ja ihmisten perustarpeiden toteutumista sekä hallinnon, instituutioiden ja lainsäädännön toimivuutta.

Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen sijoitustoiminnassa

Ihminen ja talous ovat riippuvaisia luonnosta. Sijoittajalle luonnon monimuotoisuuden hupeneminen on ilmastonmuutoksen kaltainen taloudellinen systeemiriski, jonka riskit ja mahdollisuudet on pyrittävä tunnistamaan. Luonnon monimuotoisuuteen vaikuttaa merkittävästi ilmastonmuutos, luonnonvarojen ylikäyttö, muutokset maankäytössä, vieraslajit sekä ilman, veden ja maaperän saastuminen. Eläkevarojen tuottava ja turvaava sijoittaminen edellyttää myös luonnon monimuotoisuuden huomioimista sijoitustoiminnassa. Elossa on tarkoituksena kartoittaa sijoituksissa olevia luonnon monimuotoisuuteen liittyviä riippuvuuksia ja vaikutuksia sekä tunnistaa siihen liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia.

Vuoden 2023 aikana laadimme tiekartan sijoitustoiminnalle luonnon monimuotoisuuden huomioimiseksi. Tiekartta koostuu neljästä vaiheesta: perehtyminen, analyysi, integrointi ja raportointi. Vaiheet kulkevat rinnakkain ja vaativat organisaatiolta jatkuvaa perehtymistä, itsearviointia ja kehittämistä. Kun tilannekuva luonnon monimuotoisuuteen liittyvistä riippuvuuksista ja vaikutuksista on tarpeeksi selkeä, on seuraavana vaiheena asettaa tavoitteita ja integroida ne toimintaan. Osa toimista on jo käytössä ja kehitämme niitä jatkuvasti. Tarkennamme lähestymistapojamme, kun sijoittajille suunnatut luonnon monimuotoisuuteen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien arvioimiseen tarkoitetut viitekehukset ja data kehittyvät.

Tiekartta luonnon monimuotoisuuden huomioimiseen sijoitustoiminnassa

	► Perehtyminen	► Analyysi	► Integrointi	► Raportointi
Aloitettu/ tehty	<ul style="list-style-type: none"> Aiheeseen perehtyminen sijoittajan näkökulmasta 	<ul style="list-style-type: none"> Suorien osakesijoitusten luontoon liittyvien riippuvuuksien ja vaikutusten analyysi 	<ul style="list-style-type: none"> Biodiversiteetti osana kansainvälisten normien seuranta Kiinteistöjen vastuullisuusohjelman ympäristötavoitteet Sijoittaminen kestäviin ratkaisuihin Biodiversiteetti osana rahastovarainhoitajien vuosikyselyä Valtionlainojen ESG-työkalu 	<ul style="list-style-type: none"> Raportoinnin aloittaminen luontoa koskevista tiedoista
Kehitys- vaiheessa	<ul style="list-style-type: none"> Syvämpi perehtyminen luonnon monimuotoisuuteen liittyviin viitekehyksiin ja yhteistyöaloitteisiin 	<ul style="list-style-type: none"> Luonnon monimuotoisuuteen liittyvien tekijöiden tunnistaminen: <ul style="list-style-type: none"> riippuvuudet ja vaikutukset riskit ja mahdollisuudet olennaiset toimialat riskihyödykkeet luontokadolle herkät alueet 	<ul style="list-style-type: none"> Rahastovarainhoitajien huolellisuusanalyysin (due diligence) päivittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) CSRD-kestävyyssraportointi Sisäisen seurannan ja raportoinnin kehittäminen
Suunnitelmissa	<ul style="list-style-type: none"> Sisäistä koulutusta biodiversiteetistä 	<ul style="list-style-type: none"> Biodiversiteettivaikutusten sekä taloudellisten riskien ja mahdollisuuksien salkkuanalyysit eri omaisuuslajeissa 	<ul style="list-style-type: none"> Mahdollisten luonnon monimuotoisuuteen liittyvien rajoitusten ja poissulkujen tarkastelu Biodiversiteetin huomioiminen osana riskienhallintaa ja sijoitussuunnittelua Vaikuttamispolitiikan päivittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Taksonomiaraportointi EU:n ympäristötavoitteista
Jatkuva kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Aiheen kehityksen ja sääntelyn seuraaminen ja oman osaamisen kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Käytettävän datan, palveluntarjoajien ja työkalujen vertailu 	<ul style="list-style-type: none"> Integrointi prosesseihin ja omaisuuslajikohtaisiin käytänteisiin Vaikuttaminen sijoituskohteisiin Yhteistyöaloitteiden kartoittaminen Yhtiökokousäänestäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Luontoa koskevien tietojen raportoinnin laajentaminen ja kehittäminen

Vaikuttamalla kohti kestävämpää ympäristöä ja yhteiskuntaa

Vaikuttaminen ja yhteistyö ovat keskeisiä tapoja toteuttaa vastuullista sijoittamista. Vaikuttamisella tarkoitetaan sijoituskohteiden ja muiden sidosryhmien kanssa tehtävää yhteistyötä tai vuoropuhelua, jonka tavoitteena on parantaa käytänteitä kestävimiksi. Vaikutamme sijoituskohteisiimme joko yksin tai yhteistyössä muiden sijoittajien ja sidosryhmien kanssa.

Sijoituskohteisiin voi vaikuttaa tehokkaimmin vaikuttamisprojekteissa, joissa on mukana merkittävä määrä muita sijoittajia. Julkiset sitoumukset ja julkilausumat ovat yksi näkyvä keino, jolla herätämme huomion tärkeisiin asioihin. Tavoitteellisella yhteistyöllä voidaan merkittävästi lisätä vaikuttamisen painoarvoa ja käytännön onnistumisen mahdollisuuksia.

Vaikutimme etenkin ympäristöön liittyvissä institutioiden sijoittajien kansainvälisissä yhteistyöhankkeissa. Osallistuimme päättäjille suunnattuun Open letter to Governments on the Water -kirjeeseen vesiriskien huomioimiseksi. Osallistuimme kaasu- ja öljyalan yrityksille lähetettyyn sijoittajien yhteiskirjeeseen liittyen ilmastonmuutoksen oikeudenmukaiseen siirtymään sekä lähdimme mukaan metaanipäästöjen vähentämiseen keskittyvään sijoittajien vaikuttamishankkeeseen. Osallistuimme myös julkiseen yhteislausuntoon eurooppalaisille ja pohjoisamerikkalaisille kemianteollisuuden yrityksille koskien sijoittajien odotuksia yritysten toimiiin ilmastonmuutoksen huomioimiseksi. Olimme mukana CDP:n Non-disclosure -kampanjassa kannustamassa yrityksiä raportoimaan ilmastonmuutokseen, vesivaroihin ja metsäkatoon liittyvistä riskeistä ja niiden

hallinnoinnista sekä Science Based Target Initiative -kampanjassa kannustamassa yrityksiä asettamaan tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet. Lisäksi liityimme luontokatoon liittyvään Nature Action 100 -sijoittajien yhteistyöaloitteeseen, jossa kannustetaan yrityksiä kunnianhimoisiin toimiin luontokadon pysäyttämiseksi.

Keskityimme myös sosiaaliseen yhteistyövaikuttamiseen erilaisten hankkeiden kautta. Liityimme tukijaksi ihmisoikeuksiin ja sosiaalisiin kysymyksiin koskevaan PRI Advance -aloitteeseen, joka vaikuttaa yrityksiin ja edistää positiivisia vaikutuksia työntekijöille, yhteisöille ja yhteiskunnalle. Jatkoimme vaikuttamista ihmisoikeuksiin keskittyvässä Investor Alliance for Human Rights -sijoittajaverkostossa, jossa teemana ovat esimerkiksi työelämän oikeudet sekä kyberturvallisuus ihmisoikeuksien näkökulmasta. Vuoden aikana olimme mukana kohdennetussa vaikuttamisessa autoteollisuuden sekä vaateteollisuuden yrityksiin.

Vuoden 2023 vaikuttamishankkeiden kautta tavoitimme 128 yritystä liittyen ympäristöön ja 50 yritystä liittyen ihmisoikeuksiin. Lisäksi sijoittajien yhteisten julkilausumien ja kampanjoiden kautta saavutimme tuhansia yrityksiä ja olemme mukana aloitteissa, jotka vaikuttavat satoihin yrityksiin. Saamme aloitteiden kautta myös lisätietoa omaan vaikuttamisprosessiimme.

Elon oman vaikuttamisprosessin kautta olimme yhteydessä 42 yritykseen. Kohdistimme ilmastoon liittyvän suoran vaikuttamisen 30 yritykseen, jotka olivat salkkumme suurimpia kasvihuonekaasupäästäjiä. Vaikuttamiskohteina olivat erityisesti terästeollisuuden yritykset, joille lanseerattiin tieteeseen perustuvat

(SBTi) sektorikohtaiset ohjeistukset. Näiden lisäksi 12 vaikuttamistapausta liittyi ihmis- ja työelämänoikeuksiin.

Käymme aktiivista vuoropuhelua rahastovarainhoitajien kanssa, jotta he huomioisivat kestävyystekijät yhä paremmin toiminnassaan ja sijoitusstrategiassaan. Kannustamme heitä myös vaikuttamaan sijoituskohteena olevien yritysten toimintaan sekä puuttumaan havaittuihin epäkohtiin. Laajensimme vuosittaista kyselyä ja kartoitimme sen avulla muun muassa, kuinka rahastovarainhoitajat huomioivat ilmastonmuutoksen, ihmisoikeuksien toteutumisen, kansainväliset normit sekä luonnon monimuotoisuuden sijoitustoiminnassaan. Kyselyyn vastasi lähes 90 prosenttia kaikista Elon rahastosijoitusten varainhoitajista, mikä kattaa noin 95 prosenttia Elon rahastosijoitusvarallisuudesta. Vajaalla

75 prosentilla vastanneista oli Elon rahastosijoitukset kattava ilmastoon liittyvä sijoituspolitiikka, -periaatteet tai vastaavat, ihmisoikeuksien osalta luku oli yli 65 prosenttia ja biodiversiteetin osalta lähes 40 prosenttia. Ihmisoikeuksiin liittyviä tavoitteita oli asettanut yli 20 prosenttia vastanneista, ja biodiversiteettiin liittyviä tavoitteita oli lähes 15 prosentilla. Kansainvälisten normien noudattamista seurasi yli 65 prosenttia vastanneista. Jatkamme vuosikyselyä kartoittaaksemme varainhoitajien käytänteitä sekä jatkamaan vaikuttamista ja vuoropuhelua niiden kanssa.

Olemme allekirjoittaneet YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (Principles for Responsible Investment, PRI) vuonna 2008. Osana sitoumusta raportoimme PRI:lle vastuullisen sijoittamisen toiminnastamme. Vuoden 2023 PRI-raportoinnissa koko

Vaikuttamishankkeiden kautta tavoitimme 128 yritystä liittyen ympäristöön ja 50 yritystä liittyen ihmisoikeuksiin. Sijoituskohteisiin voi vaikuttaa tehokkaimmin vaikuttamisprojekteissa, joissa on mukana merkittävä määrä muita sijoittajia.

sijoitusvarallisuuden kattavat osiot koskivat politiikkoja, hallinnointia ja strategiaa (policy, governance and strategy) sekä raportin sisäistä ja ulkoista auditointia (confidence building measures). Muut osiot koskivat Elon epäsuoria sijoituksia eri omaisuuslajeissa. Ulkopuolinen arviointi on meille tärkeää, jotta voimme kehittää toimintaamme. Poliitiikkoja, hallinnointia ja strategiaa koskeva osio on myös yksi vastuullisuusohjelmamme avainmittareista.

Kansainvälisten normien ja sopimusten noudattamisen seuranta

Seuraamme miten sijoituskohteemme toimivat kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisesti. Odotamme sijoituskohteena olevien yritysten noudattavan muun muassa seuraavia kansainvälisiä normeja: YK:n Global Compact -aloite, OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, ILO:n työelämän yleissopimukset

ja suositukset sekä YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet (UNGP). Yritykset, joissa on tietoomme tullut epäilty tai havaittu merkittävä rike, lisätään prosessiemme mukaisesti joko poissulku-, vaikuttamis- tai seurantalistalle. Ensisijaisesti pyrimme vaikuttamaan ja edesauttamaan muutosta kohti kestävämpää toimintaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Normirikeseuranta kattaa kaikki omaisuuslajit. Seuranta tapahtuu oman analyysin ja julkisten lähteiden lisäksi ulkopuolisen palveluntarjoajan avulla. Raportointivuonna ulkopuolisen palveluntarjoajan normirike-seuranta kattoi 96 prosenttia suorista noteeratuista osakesijoituksista ja 95 prosenttia suorista noteeratuista yrityslainasijoituksista. Rahastomutoisissa sijoituksissa epäkohtien seuranta ja niihin vaikuttaminen tapahtuu pääosin rahastovarainhoitajien kautta, joiden kanssa käymme säännöllistä vuoropuhelua.

Osallistuminen yhtiökokouksiin (% , kpl)

	2023	2022
Suorat noteeratut osakesijoitukset		
Osallistuminen yhtiökokouksiin Suomessa (kpl)	98	99
Osallistuminen yhtiökokouksiin ulkomailla (kpl)	1 066	257
Suorat noteeraamattomat osakesijoitukset		
Osallistumisprosentti (sijoitusomaisuudesta)	99 %	100 %
Suorat infrastruktuurisijoitukset		
Osallistumisprosentti (sijoitusomaisuudesta)	100 %	100 %

Yhtiökokouksiin osallistuminen on aktiivista omistajuutta

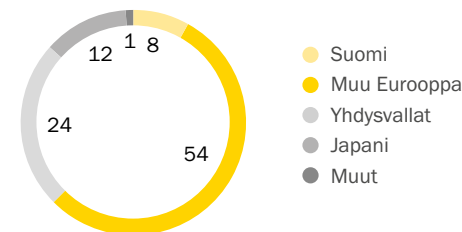
Pitkäaikaisena omistajana pyrimme edistämään sijoituskohteinamme olevien yhtiöiden vastuullista toimintaa ja valvomaan hyvän hallintotavan noudattamista. Toteutamme aktiivista omistajuutta pääosin kolmella tavalla: osallistumalla omistamiemme yhtiöiden yhtiökokouksiin joko itse tai yhteistyötahon avulla, osallistumalla yhtiöiden nimitystoimikuntiin sekä käymällä säännöllisesti vuoropuhelua yhtiöiden johdon ja tarvittaessa hallituksen kanssa. Toimintaamme merkittävänä ja aktiivisena osakkeenomistajana on linjattu tarkemmin omistajaohjauksen periaatteissa ja ne löytyvät verkkosivuiltamme.

Osallistumme Suomessa pääsääntöisesti kaikkien omistamiemme yhtiöiden yhtiökokouksiin. Muiden maantieteellisten alueiden yhtiökokouksiin osallistuminen valitaan perustuen muun muassa ilmastopolitiikan toteuttamiseen, normirikkeiden seurantaan tai hyvään hallintoon liittyvien asioiden arviointiin. Vuoden 2023

yhtiökokoukset järjestettiin Suomessa pääosin läsnäkokouksina, joissa suurimmassa osassa oli mahdollisuus ennakoäänestää. Varsinaisia hybridikokouksia etäyhteyksin järjestettiin vuotta 2022 enemmän. Osallistuimme Suomessa 98 yhtiökokouksen ja äänestimme yhtä esityslistalla ollutta esitystä vastaan palkitsemisraporttiin liittyvässä asiakohdassa. Vuoden 2023 aikana olimme 11 kotimaisen yhtiön nimitystoimikunnassa.

Vastuullisuusohjelman avainmittarina oli yhtiökousaktiivisuutemme kolminkertaistuminen vuodesta 2022 vuoteen 2023. Yhtiökousaktiivisuutemme oli 3,3-kertainen, joten ylitimme asetetun tavoitetason. Mukaan lukien kansainväliset yhtiökokoukset osallistuimme vuonna 2023 yhteensä 1 164 yhtiökokoukseen. Otimme käyttöön kestävyyspainotteisen äänestyspolitiikan kansainvälisissä yhtiökousäänestyksissä. Pääomasijoituksissa osallistuimme yli 200 sijoittajaneuvoston kokoukseen. Sijoittajaneuvoston kokouksien tehtävänä ei ole osallistua sijoitusten päätöksentekoon, vaan esimerkiksi ratkoa mahdollisia intressiriitoja.

Yhtiökousosallistuminen maantieteellisesti vuonna 2023, %

Kestävät ratkaisut ympäristöön ja yhteiskuntaan

Kestävällä kehityksellä tarkoitetaan kehitystä, joka turvaa nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. YK julkisti syksyllä 2015 Kestävän kehityksen tavoitteet (Sustainable Development Goals, SDG), joilla pyritään löytämään ratkaisuita maailman suurimpiin ympäristö- ja yhteiskuntahaasteisiin. SDG:t sisältävät 17 kestävän kehityksen tavoitetta, jossa otetaan ympäristö, talous ja ihminen tasavertaisesti huomioon.

Elo pyrkii edistämään YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista. Tavoitteenamme on lisätä sijoituksia kestäviin ratkaisuihin. Kestävillä ratkaisulla tarkoitetaan sellaista toimintaa, jolla vastataan merkittäviin yhteiskunnallisiin ja ekologisiin haasteisiin. Näitä ovat tuotteet ja palvelut, jotka kohdistuvat esimerkiksi energiatehokkuuteen, vaihtoehtoiseen energiaan, saastumisen vähentämiseen, terveydenhuoltoon, jätehuoltoon tai koulutukseen. Vuonna 2023 suorissa noteeratuissa osakesijoituksissa kestävien ratkaisujen osuus yritysten liikevaihdosta oli 12,5 prosenttia ja yritysainoissa 16,0 prosenttia. Yrityslainojen osalta vihreät joukkovelkakirjalainat huomioitiin laskelmassa erikseen. Infrastruktuurisijoitusten kestävien ratkaisujen osuudet arvioitiin rahastotasolla. Kestävien ratkaisujen osuus laskettiin ottamalla huomioon koko rahaston markkina-arvo, jos yhdessäkin rahaston kohdeyrityksistä on kestäviä ratkaisuja. Luvussa ei

huomioitu yritysten liikevaihtoa. Kestävien ratkaisujen osuus infrastruktuurisijoitusten rahastojen markkina-arvosta oli 84 prosenttia.

EU:n luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot Elon suorissa noteeratuissa osakesijoituksissa

Seuraamme suorien noteerattujen osakesijoitustemme EU:n luokitusjärjestelmäkelpoisia ja ympäristön kannalta kestäviä toimintoja. EU:n luokitusjärjestelmässä määritellään tietyt kriteerit, mitä tarkoittaa ympäristön kannalta taloudellisesti kestävä toiminta. Kriteerit on määritelty toimialoille, joilla on suurin vaikutus ympäristön kannalta kestävään toimintaan. Luokitusjärjestelmäkelpoiseksi kutsutaan säädöksessä mukana olevia toimintoja, kun taas ympäristön kannalta kestävä toiminta kuvaa määriteltyjen teknisten arviointikriteerien mukaista toimintaa.

Elon suorissa noteeratuissa osakesijoituksissa liikevaihtoon perustuvia luokitusjärjestelmäkelpoisia toimintoja on palveluntarjoajan arvion mukaan noin 57 prosenttia. Sen sijaan yritysten itse raportoitujen lukujen perusteella näiden sijoitusten liikevaihtoon perustuva luokitusjärjestelmäkelpoisuus on kahdeksan prosenttia ja ympäristön kannalta kestäviä toimintoja neljä prosenttia. Raportointivelvoite kattaa ainoastaan osan sijoitussalkussamme olevista yrityksistä, minkä vuoksi yritysten omaan raportointiin perustuva luku on

alhaisempi. Luvussa on huomioitu EU:n sääntelyn piiriin kuuluvien yritysten raportoitamat ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvät luokitusjärjestelmäkelpoiset ja ympäristön kannalta kestävät taloudelliset toiminnot. Eloa velvoittava taksonomian mukainen raportointi (EU 2021/2178) on luettavissa Elon toimintakertomuksessa.

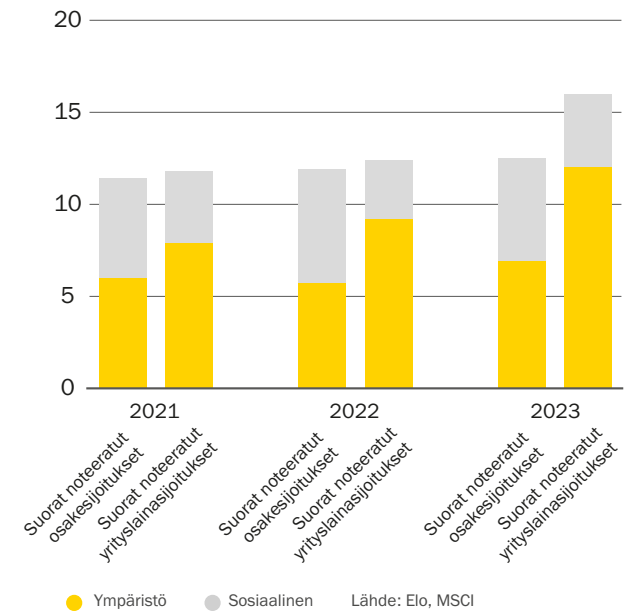
Poissulkemiset eettisin perustein ja ilmastomuutoksen vuoksi

Olemme määritelleet vastuullisen sijoittamisen periaatteissamme ne toimialat, joihin emme tee suoria sijoituksia. Poissuljemme suorista sijoituksistamme tupakkatoimialan yhtiöt sekä kiistanalaisia aseita, kuten rypälepommeja, maamiinoja, biologisia tai kemiallisia aseita, ydinaseita ja köyhdytettyä uraania valmistavat yhtiöt.

Ilmastomuutoksen hillitsemiseksi poissuljemme suorista sijoituksistamme hiiliyhtiöt, joiden liikevaihdosta yli 15 prosenttia liittyy kivihiilen tuotantoon tai käyttöön energiantuotannossa ilman selkeää strategiaa kivihiilen käytön vähentämiseksi. Vuoden 2024 alusta lähtien kiristämme fossiilisten polttoaineiden salkkurajoitteita suorissa noteeratuissa osake- ja yritysainoissa. Jatkossa poissuljemme näistä sijoituksista energiayhtiöt, joiden liikevaihdosta yli viisi prosenttia liittyy arktisen öljyn- tai kaasuntuotantoon tai öljyhiekan hyödyntämiseen (extraction). Lisäksi emme

sijoita näissä yrityksiin, joilla on uusia kivihiili-investointeja. Vuoden 2023 lopussa suorista sijoituksistamme oli poissuljettu kriteeriemme perusteella 261 yritystä. Tarkastelemme vuosittain valtiolainasijoitusten sijoitusuniversumia ja rajaamme pois ne maat, jotka ovat vastuullisuuden näkökulmasta hyvin heikolla tasolla ja joissa ei ole näköpiirissä käännettä.

Kestävyyssuorituksen osuus Elon suorien noteerattujen osake- ja yritysainoissa sijoitusten liikevaihdosta (%)

Energiatehokkuus, asiakaskokemus ja hyvät olosuhteet kiinteistö- ja infrastruktuurisijoitusten ytimessä

Olemme yksi Suomen suurimmista kiinteistösijoittajista sekä toimitilojen ja asuntojen vuokranantajista.

Vastuullisella ja pitkäjänteisellä kiinteistöliiketoiminnalla vähennämme kiinteistöjen aiheuttamaa ympäristökuormitusta, tarjoamme hyviä asuin- ja työympäristöjä kiinteistöjen käyttäjille ja turvaamme kiinteistösijoituksemme hyvät tuotot myös tulevaisuudessa. Merkittävänä infrastruktuurisijoittajana olemme myös mahdollistamassa vihreää siirtymää. Vuonna 2023 julkaistussa kiinteistöjen vastuullisuusohjelmassa asetimme uudet kunnianhimoiset tavoitteet kaikille vastuullisuuden osa-alueille. Tavoitteemme on olla hiilineutraali Suomessa suoraan omistettujen kiinteistöjen energiankäytössä vuoteen 2027 mennessä. Lähes kaikki ostamamme sähkö on jo hiilineutraalia, ja olemme aloittaneet vaiheittain siirtymisen uusiutuvaan kaukolämpöön. Vuonna 2023 jatkoimme kiinteistöjemme konseptikehitystä ja energiatehokkuuden kehittämistyötä, lisäsimme sertifioidujen kiinteistöjen määrää ja päivitimme toimitilojen asiakaskokemusohjelmamme. Infrastruktuurisijoituksissa jatkoimme merkittäviä sijoituksia uusiutuvaan energiaan.

Laadukkaalla energiajohtamisella kohti energiatehokkaampia kiinteistöjä

Rakennuskanta aiheuttaa maailmanlaajuisesti huomattavan osan energiankulutuksesta ja hiilidioksidipäästöistä. Suurena kiinteistönomistajana Elolla on merkittävä rooli rakennuskannan päästöjen pienentämisessä. Olemme sitoutuneet toimitilojen ja asuntojen osalta kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksiin (VAETS ja TETS). Olemme myös asettaneet omat kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen tasoa vaativammat lisätavoitteet ominaiskulutuksen pienentämiselle suorissa kiinteistöissä. Tämä toimii myös

vastuullisuusohjelman avainmittarinamme: Säästämme energiankulutuksesta 5 % sähkön ominaiskulutuksesta ja 10 % lämmön ominaiskulutuksesta vuoden 2019 tasosta vuoteen 2025 mennessä. Vuonna 2023 ominaiskulutuksia saatiin edelleen alennettua vuoteen 2019 verrattuna: asuntokannassamme kulutus laski 12,1 % lämmön ja 13,5 % sähkön osalta, toimitiloissa laskua oli 10,8 % lämmön ja 12,8 % sähkön osalta. Kiinteistöissämme saavutettu energiansäästö on osoitus onnistuneesta energiajohtamisesta ja energiansäästötoimenpiteistä. Tämä tukee myös vuodelle 2025 asetetun tavoitteen saavuttamista.

Seuraamme jatkuvasti kiinteistöjemme energiankulutusta energianhallintaohjelmalla ja reagoimme poikkeamiin nopeasti. Seuraamme myös suorien kiinteistöjemme hiilijalanjäljen kehittymistä vuosittain. Vuonna 2023 suoran kotimaisen kiinteistökannan hiilidioksidipäästöt pienenevät. Päästöintensiteetti laski tasolle 14,3 (15,5) kgCO₂e/m². Kiinteistökannan päästöihin vaikutetaan aktiivisella energiajohtamisella ja erillisillä energiatehokkuustoimenpiteillä. Vuonna 2023 uusittiin raken-

Ominaiskulutusten muutos 2019 ▶ 2023

Toimitilat

Sähkö kWh/m ³ /a	-12,8 %
Lämpö kWh/m ³ /a	-10,8 %

Asunnot

Sähkö kWh/m ³ /a	-13,5 %
Lämpö kWh/m ³ /a	-12,1 %

nusautomaatio neljässä suuressa toimitilakohteessa.

Vastuullisuustavoitteidemme mukaisesti tulemme käyttämään koko kotimaisessa suorassa kiinteistöal- kussa hiilineutraalia energiaa vuoteen 2027 mennessä. Saavutamme energiankäytön osalta hiilineutraaliuden siirtymällä asteittain koko salkussa vihreän kaukoläm- mön käyttöön sekä lisäämällä omaa energiatuotantoa. Elon sähkönhankintasalkkuun kuuluvissa kiinteistöissä on käytetty päästötöntä sähköä jo vuodesta 2020. Vuonna 2023 vihreän kaukolämmön käyttöä lisättiin ko- timaisten kiinteistöjen vastuullisuusohjelman mukaises- ti muun muassa Espoon ja Tampereen kiinteistöissä.

Oman energiantuotannon lisäämiseksi useassa toimitilakiinteistössämme on aurinkovoimala. Tampe- reella sijaitsevaan Kiinteistö Oy Pendoliinon toteutet- tiin Elon suoran kiinteistökannan viides aurinkovoimala vuonna 2023. Lisäksi toteutamme joka vuosi vähintään yhden uuden maalämpö- tai poistoilmalämpöpump- phankkeen. Helsingissä valmistui kolmen asuin- kohteen peruskorjaus, jonka yhteydessä kohteisiin asennettiin poistoilmalämpöpumput. Laadimme myös lämpöpumppujen käyttömahdollisuuden kartoituksen koko suorassa kiinteistökannassamme. Tavoitteemme on hyödyntää omissa kiinteistöissä tuotettua uusiutu- vaa energiaa 30 prosentissa suorista kiinteistösijoituk- sista vuoteen 2030 mennessä.

Vuonna 2023 lisäsimme sertifioitujen toimitilakiin- teistöjen määrää kiinteistösalkussamme. Espoon Keilaniemessä sijaitseva Swing House -toimistokohde sai korkeimman tason WELL Platinum -työympäristöse- rtiifikaatin. WELL-sertifioinnin keskiössä on ympäristönä- kökulmien lisäksi työntekijöiden hyvinvointi. Helsingin keskustassa Kluuvikatu 8 hotellikiinteistö sai ensimmäi- senä Suomessa matkailualalla myönnetyn platinatason

LEED v4:n (for Interior Design & Construction) mukaisen sertifiikaatin. Vuonna 2024 käynnistämme usean toimi- tilakiinteistön ympäristösertifiointiprosessin. Samassa yhteydessä jatkamme kiinteistöjemme ilmastoriskisel- vityksiä. Vastuullisuusohjelmamme mukaisesti vuoteen 2030 mennessä vähintään 15 toimitilakiinteistöämme on sertifioitu käytönaikaisella ympäristösertifikaatilla, mikä vastaa lähes 70 prosenttia toimitilasijoitusten ar- vosta. Lisäksi pilotoimme ympäristösertifiointia omassa asuntotuotannossamme.

Panostamme vuokralaistyytyväisyyteen ja kiinteistöjen hyviin olosuhteisiin

Omistamiemme kiinteistökohteiden käyttäjien ja asukkaiden hyvä asiakaskokemus sekä tilojen hyvät olosuhteet luovat perustan kiinteistöliiketoiminnan onnistumiselle. Mittaamme käyttäjien ja asukkaiden asiakastytyväisyyttä säännöllisesti sekä pyrimme parantamaan toiminnan laatua ja kiinteistöjämme pitkäjänteisesti kyselyjen tulosten perusteella. Olemme asettaneet asiakastytyväisyydelle kunnianhimoiset tavoitteet, mitkä on huomioitu myös palvelukumppani- verkostomme tavoitteissa toiminnan kehittämiseksi.

Asiakastytyväisyyden parantamiseksi laadimme ja otimme käyttöön toimitilojen asiakaskokemusohjelman. Ohjelmassa on määritetty tavoitteet ja toimenpiteet asiakassuhteiden sekä kiinteistöjen ja niihin liittyvien palveluiden sekä prosessien kehittämiseksi. Tavoit- teenamme on tarjota laadukkaasti ja vastuullisesti johdettuja tiloja ja olla pitkäaikainen sekä suosittu kumppani asiakkaillemme.

Kiinteistöjen hyvien olosuhteiden varmistaminen on osa vastuullisuuttamme vuokranantajana. Kehitämme systemaattisesti omistamiemme toimitilojen ja asun-

tojen laatua, konsepteja ja tiloihin liittyviä palveluita. Esimerkkejä kohteiden palveluiden kehittämisestä ovat muun muassa pyöräparkit ja sosiaalitalat kestävän työmatkaliikkumisen edistämiseksi sekä laadukkaiden ravintolapalveluiden tarjoaminen tilojen käyttäjille. Suurin osa asuntokohteistamme on varustettu asunto- kohtaisilla antureilla, joiden avulla voimme varmistua hyvien asumisolosuhteiden toteutumisesta. Hyvän asiakaskokemuksen varmistamisessa on tärkeää, että palvelupyynnöt ja mahdolliset vikatilanteet käsitel- lään ripeästi. Olemme asettaneet mittarit ja tavoitteet palvelukumppaneillemme palvelupyynnöiden reagointi- nopeuden ja loppuunsaattamisen osalta.

Aktiivinen ja säännöllinen vuorovaikutus tilojen käyttäjien sekä asukkaiden kanssa on meille tärkeää. Jatkamme vuokralaisviestinnän kehittämistä sekä sisällön että viestintätapojen osalta. Laadukkaalla ja oi- kea-aikaisella viestinnällä vaikutamme asiakastytyväi- syyden lisäksi tilojen energiatehokkaaseen käyttöön ja ylläpitoon sekä kannustamme asuntojen ja toimitilojen käyttäjiä vastuullisuuteen. Jaamme tietoa kiinteistöjen energiankulutuksesta, mahdollisista toimista energian-

säästöön sekä vinkkejä jätteiden lajitteluun ja kierrätyk- seen liittyen. Osallistamme asiakkaita myös energiansääs- töviikon tapahtumiin. Olemme kartoittaneet kiinteistöjen kierrätys- ja lajittelumahdollisuuksien kehitystarpeita vuoden 2023 aikana ja jatkamme parannustoimenpiteitä vuonna 2024.

Kauppakeskusten vastuullisuusyhtiö edellyttää vastuullista toimintaa myös kumppaniverkostoltamme

Elon kiinteistösalkussa on merkittäviä kauppakeskusomis- tuksia yhdessä muiden kiinteistönomistajien kanssa. Omis- tajakumppaneiden ja kauppakeskusorganisaation kanssa asetamme tavoitteita kaikille vastuullisuuden osa-alueille. Vuonna 2023 kauppakeskustemme vastuullisuusyhtiö sai myös ulkopuolista tunnustusta: Jumbo-Flamingon uusi vastuullisuusohjelma palkittiin kunniamaininnalla Vuoden kauppakeskusteko –kilpailun Vastuullisuus-sarjassa. Kauppakeskus Sello puolestaan saavutti jo kolmannen kerran peräkkäin korkeimman LEED EB Platinum -tason ympäristöluokituksen.

Suorien kotimaisten kiinteistösijoitusten ympäristötunnusluvut

	2023	2022
Suorien kotimaisten kiinteistöjen energiankulutus (lämpö+sähkö), MWh	141 474	141 895
Kiinteistöjen hiilijalanjälki	9 549	10 932
Kiinteistösijoitusten sijoitusomaisuudella normalisoitu hiilijalanjälki tCO ₂ e/milj. €	4,5	4,8
Päästöintensiiteetti, kgCO ₂ e/m ²	14,3	15,5
Kiinteistöjen vedenkulutus, m ³	604 188	525 600
Jättemäärä toimitilat, tonnia	999	976
Kierrätysaste, %	55	51

Ilmastovaikutusten hillitsemiseksi kauppakeskuksissa on tehty määrätietoista työtä jo vuosia. Kauppakeskus Sellossa on käytössä älykäs kiinteistönohjausjärjestelmä ja virtuaalivoimala, joka koostuu kiinteistön katolla sijaitsevista aurinkopaneeleista, parkkihalliin sijoitetusta akustosta ja energian automaattisesta älyohjauksesta. Jumbo-Flamingossa aiemmin toteutettu energiatehokkuushanke on tuottanut merkittäviä säästöjä: valmistumishetkellä teholtaan Suomen suurin energiankierrätysjärjestelmä hyödyntää tehokkaasti kauppojen kylmäkoneiden lauhdelämpöä ja kattaa näin suuren osan lämmitykseen tarvittavasta ostoenergian määrästä.

Ympäristövaikutusten lisäksi kauppakeskusten vastuullisuustyöllä vaaditaan vastuullista toimintaa myös laajalta kumppaniverkostolta, tehdään yhteistyötä lähi-alueen yhteisöjen kanssa, vaikutetaan kauppakeskuksissa työskentelevien henkilöiden työoloihin ja parannetaan asiakaskokemusta. Kauppakeskuksilla on tärkeä rooli alueen yhteisöllisyyden, turvallisen ympäristön ja kattavan palvelutarjonnan luomisessa.

Vastuullisuusjohtamisen perustana hyvä kumppaniverkosto ja aktiivinen omistajuus

Kiinteistösalkunhoitoamme ohjaavat selkeät ja kattavat ohjeistukset. Päivitämme toimintatapaohjeistuksia toimintaympäristön muutosten mukaisesti ja prosessien tehokkuuden kehittämiseksi. Huomioimme vastuullisuuden osa-alueet merkittävimpien palveluntarjoajiemme mittareissa ja seuraamme säännöllisesti niiden toteutumista. Kohtelemme palveluntarjoajaverkostoa sekä omistamiemme tilojen käyttäjiä ja asukkaita tasa-arvoisesti.

Teemme määrätietoisesti toimenpiteitä harmaan talouden torjumiseksi. Edellytämme kaikilta sopimus-kumppaneiltamme luotettavuutta ja yhteiskuntavelvoitteiden asianmukaista hoitamista. Olemme määritelleet kiinteistöjen ylläpitoon ja rakennuttamiseen liittyvät hankintaperiaatteemme selkeästi ja kehitämme jatkuvasti hankintojen vastuullisuutta sekä hankintoihin liittyvää riskienhallintaa. Kiinteistöjemme ylläpidossa meille on tärkeää, että kiinteistöjemme ovat turvallisia. Vuoden 2024 aikana toteutamme kiinteistöjemme hallinnointia koskevan riskikartoituksen sekä kiinteistöjen kyberturvallisuus selvityksen.

Pitkäjänteinen vaikuttaminen kiinteistöomistustemme hallintoelimissä ja aktiivinen hallitustyöskentely on yksi keskeisiä toimintaperiaatteitamme. Kansainvälisissä ja kotimaisissa välillisissä kiinteistösijoituksissa toimimme aktiivisesti sijoittajien hallinnollisissa elimissä ja vaikuttamme rahastojen ja sijoitusyhtiöiden vastuullisuustyön edistämiseksi. Useissa kiinteistörahastoissamme toteutetaan merkittäviä energiatehokkuushankkeita ja tehdään tavoitteellista kehitystyötä vastuullisuuden eri osa-alueilla. Vuonna 2023 jatkoimme aktiivista vaikuttamista ja vastuullisuustyön edistämistä kiinteistösijoittamisen eri toimielimissä ja luottamustehtävissä. Koko kiinteistöalan vastuullisuustyön kehittämiseen osallistumme muun muassa toimimalla kiinteistöalan järjestö Raklin toimielimissä.

Osana vastuullisuustyön johtamismallin jatkuvaa kehittämistä osallistumme vuonna 2024 ensimmäisen kerran kansainväliseen kiinteistöalan vastuullisuusvertailuun GRESB-arviointiin (Global Real Estate Sustainability Benchmark).

Infrastruktuurisijoituksilla vaikuttamme energiamurroksen toteuttamiseen

Infrastruktuurisijoitukset ovat pitkällä aikajänteellä tehtäviä sijoituksia, ja niillä on sen vuoksi erityisen merkittävä rooli kestävän kehityksen mahdollistamisessa. Useimmat kestävän kehityksen tavoitteet edellyttävät yhteiskunnan infrastruktuurin parantamista. Viime vuosina muuttunut sijoitusympäristö ja energian saatavuudessa tapahtuneet muutokset ovat entisestään kasvattaneet aktiivisen omistajuuden tarvetta infrasisijoituksissa. Globaali yleinen kustannustason nousu on tuonut myös uusia haasteita infrasisjoittamiseen, esimerkiksi joillain markkina-alueilla esitettyjen uusiutuvan energian tuotantoon liittyvien uusien verojen muodossa.

Elon infrasisjoituksissa korostuvat sijoitukset uusiutuvan energiaan, energiasektoriin ja metsään sekä energiamurrosta toteuttaviin, yhteiskunnalle ja teollisuudelle välttämättömiin kohteisiin. Elolla on metsäomistuksia laskennallisesti yli 36 000 hehtaaria. Laajuudeltaan tämä vastaa yli 50 000 jalkapallokenttää tai Helsingin maapinta-alaa puolitoistakertaisesti.

Olemme myös merkittävä sijoittaja suomalaisessa uusiutuvassa energiantuotannossa. Toimimme omistajana esimerkiksi Exilion Tuuli Ky:ssä, joka on yksi Suomen suurimmista tuulisähkön tuottajista 13 tuulipuistollaan ja merkittäväällä kehityssalkullaan. Vuonna 2023 yhtiöllä oli rakenteilla kaksi uutta tuulipuistoa, ja lisäksi yhtiö teki päätöksen aurinkosähkövoimalan rakennuttamisesta nykyisten tuulipuistojen ja akuston yhteyteen.

Infrasisjoitusten pitkän aikahorisontin takia ilmastomuutoksen huomioiminen ja sijoitusten ilmastorisikin arvioiminen on erityisen tärkeää sekä olemassa olevassa sijoitussalkussa että uusien sijoitusten sijoitusprosessissa. Arvioimme vuonna 2023 rahastomanagerien vastuullisuustavoitteita osana uusien rahastojen analysointia. Hajautamme infrasisjoituksemme mahdollisimman laajasti eri teknologioiden, maiden ja maantieteellisten alueiden suhteen. Emme tee uusia infrasisjoituksia alueille, joihin kohdistuu merkittäviä ilmastoriskejä. Lisäksi toimimme aktiivisena omistajana ja vaikuttamme sijoituskohteisiimme aktiivisen vuoropuhelun, vuosikokousten ja rahastojen sijoittajaneuvostojen kautta. Osallistumme vuonna 2023 yhteensä noin 50 kiinteistö- ja infrasisjoituksia koskevaan sijoittajaneuvoston kokoukseen tai vuosikokoukseen.

ILMASTO

Oman toiminnan ilmasto- vaikutukset

- 34 Oman toiminnan ilmastovaikutukset
- 36 TCFD - Ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet
- 42 Sijoitusten ilmastotiekartta
- 43 Sijoitustoiminnan ympäristötunnusluvut

Oman toiminnan ilmastovaikutukset

Yhtenä vastuullisuusohjelmamme tavoitteena on luoda kestävää ympäristöä huomioimalla toimintamme ympäristönäkökulmat.

Tavoitteenamme on pienentää toimintamme hiilijalanjälkeä ja käyttää luonnonvaroja resurssiviisaasti. Tämän saavuttamiseksi on tärkeä lisätä elolaisten tietoutta ympäristövaikutuksista, tavoitteista ja tehdyistä toimenpiteistä. Elon oman toiminnan ympäristövaikutukset ovat melko vähäiset ja suurimmat vaikutukset syntyvät välillisesti sijoitustoiminnan kautta.

Yksi vastuullisuusohjelmamme avaintavoitteista on vähentää oman toimintamme hiilijalanjälkeä. Laskimme toimintamme suorat ja epäsuorat hiiliidioksidipäästöt GHG-protokollan mukaan (Greenhouse Gas Protocol). Elon kokonaishiiliidioksidipäästöt vuonna 2023 olivat 6 436 (7 070) tCO₂e, joista scope 1 päästöt olivat 89 (125) tCO₂, scope 2 markkinaperusteinen oli 0 (105) tCO₂ ja scope 3 oli 6 347 (6 840) tCO₂ (pl. sijoitustoiminta). Päästöt luokitellaan kolmeen luokkaan: scope 1 -päästöt ovat suoria päästöjä omistetuista ja hallituista resursseista, scope 2 -päästöt ostetun energian päästöjä ja scope 3 -päästöt oman toiminnan välillisiä

päästöjä, esimerkiksi hankinnoista ja työmatkaliikenteestä. Elon kokonaishiilidioksidipäästöt vähenivät yhdeksän prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vähensimme suoria päästöjä lähes 30 prosenttia ja toimitilamme energiankulutus on päästötöntä. Oman toiminnan välilliset päästöt vähenivät seitsemän prosenttia, jossa suurimpana vähenemisenä oli ostettujen tuotteiden ja palveluiden kategoria. Suurin päästöluokka oli välilliset scope 3 -päästöt. Oman toiminnan scope 3 -päästöjä on mahdollisuus vähentää muun muassa liikekulutehokkuudella ja välillisesti omien toimintaperiaatteidensa kautta, esimerkiksi toimintaa ohjaavilla periaatteilla ja ympäristötietoisuuden lisäämisellä.

Olimme edelleen mukana Motivan Astetta Alemmas -energiasäästökampanjassa. Kampanjan tavoitteena on vähentää energiankulutusta kauttaaltaan koko yhteiskunnassa.

Tapiolan Helmi –toimitilaan sähkö tuuli- ja aurinkoenergialla

Elon toimitilat sijaitsevat Tapiolan Helmi –toimistorakennuksessa Espoossa. Tapiolan Helmi on vuonna 1975 rakennettu peruskorjattu kiinteistö, jossa on käytetty uusiutuvaa tuulienergiaa vuodesta 2020 lähtien. Elon sähkön- ja energiankulutuksen scope 2 -päästöjen vähentämistavoite on kytketty kiinteistöalan energiatehokkuussopimukseen osana suorien kotimaisten kiinteistöjen sijoituksia. Toimitaloon on rakennettu aurinkovoimala, jolla edistämme energiatehokkuustavoitteitamme. Olemme sitoutuneet energiatehokkuussopimukseen ja asettaneet tarkat energiansäästötavoitteet kiinteistöissämme. Sähkönkulutuksen pienentämiseen voimme vaikuttaa esimerkiksi koulutuksen kautta. Jatkossa myös toimitalon kaukolämpö on uusiutuvaa, mikä vähentää talon päästöjä merkittävästi.

Sähköisellä laskutuksella asiakkaamme voivat pienentää osaltaan ympäristövaikutuksia

Asiakkaamme voivat osallistua ympäristötalkoisiin valitsemalla sähköisen laskutuksen. Sähköisen laskutuksen valinneiden vakuutusasiakkaiden osuus kasvoi edelleen vuonna 2023. Lähetimme vuoden aikana lähes 1,5 miljoonaa laskua ja näistä oli sähköisiä peräti 69 prosenttia. Tavoitteenamme on kasvattaa sähköisen laskutuksen osuutta entisestään.

TCFD - Ilmastonmuutokseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet

TCFD-raportointisuositukset (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) on luotu yrityksille ja sijoittajille ilmastonmuutoksen aiheuttamien taloudellisten vaikutusten arviointia ja raportointia varten. Yhtiön tulee kuvata, miten ilmastoasiat on huomioitu sen hallinnossa, strategiassa ja riskienhallinnassa sekä millaisia tavoitteita ja mittareita yhtiöllä on käytössä.

Hallinnointi

Elon hallituksen suorittama valvonta ja johdon asema

Elossa vastuullista sijoittamista ohjaavat hallituksen hyväksymät strategia ja vuosittainen sijoitussuunnitelma sekä vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen periaatteet ja sijoitusten ilmastopolitiikka. Sijoitusten vaikuttamispolitiikka, kotimaisten kiinteistösijoitusten vastuullisuusohjelma sekä omaisuuslajikohtaiset ohjeet täydentävät vastuullisen sijoittamisen toteuttamista. Elon hallitukselle raportoidaan vastuullisen sijoittamisen asioista säännöllisesti. Hallitus hyväksyy myös TCFD-raportin osana vastuullisuusraporttia.

Elon johtoryhmä käsittelee vastuullisuuteen ja ilmastoon liittyviä asioita säännöllisesti kokouksissaan sekä linjaa vastuullista sijoittamista yhtiön strategian mukaisesti. Johtoa ja sijoitustoimintaa tukevat vastuullisen sijoittamisen ja omistajaohjauksen ohjausryhmät. Vastuullisen sijoittamisen ohjausryhmän tehtävänä on

kehittää ja koordinoita vastuullisen sijoittamisen ja ilmastopolitiikan mukaista työtä eri omaisuuslajeissa. Ohjausryhmä seuraa myös vastuullisen sijoittamisen periaatteissa ja ilmastopolitiikassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Vastuullisen sijoittamisen ohjausryhmän jäsenenä on sijoitusjohtoa, omaisuuslajien edustajia sekä vastuullisen sijoittamisen toiminto. Elon omistajaohjauksen linjausten valmistelusta ja toimeenpanosta vastaa omistajaohjauksen ohjausryhmä. Ohjausryhmän jäsenenä on yhtiön johtoa, sijoitusjohtoa ja sijoitusasiantuntijoita.

Vastuullisen sijoittamisen kehittämisestä vastaa vastuullisen sijoittamisen toiminto yhteistyössä salkunhoidon, talouden ja riskienhallinnan kanssa. Vastuullisen sijoittamisen ja ilmastopolitiikan käytännön soveltamista toteuttaa jokainen sijoitusorganisaation työntekijä päivittäisessä työssään. Elo käyttää sijoitustoiminnassa useita ulkoisia palveluntarjoajia muun muassa arvopärihallinnossa ja kiinteistösijoitusten hallinnoinnissa.

Strategia

Ilmatoriskien ja -mahdollisuuksien tunnistaminen eri aikaväleillä

Ilmastonmuutos on merkittävä systeeminen riski maailmantaloudelle ja sijoitusympäristölle. Vaikutusten suuruus on riippuvainen siitä, kuinka paljon ilmasto lämpenee ja toisaalta, kuinka ilmastonmuutoksen hillintä- ja sopeutumistoimissa onnistutaan.

Elon merkittävimmät ja vaikutuksiltaan suurimmat ilmatoriskit ja -mahdollisuudet liittyvät sijoitusomaisuuteen. Elon oman toiminnan ilmastovaikutukset ovat vähäisiä. Oman toimintamme ympäristönäkökohdista kerrotaan tarkemmin omassa osuudessaan. Elon asiakkaiden liiketoiminnan kautta syntyy lisäksi epäsuoria vaikutuksia.

Vastuullisuus on olennainen osa Elon strategiaa ja arvoja. Varmistamme riittävän vakavaraisuuden kaikissa markkinatilanteissa ja hoidamme eläkevarallisuutta kustannustehokkaasti, pitkäjänteisesti ja vastuullisesti. Tavoitteenamme on, että sijoitustuotot ovat kestäväällä pohjalla huomioiden myös kestävyysriskien vaikutukset rahoitusmarkkinoille ja sijoituskohteille. Olemme tunnistaneet ilmastonmuutoksen merkittäväksi kestävyysriskiksi, joka voi vaikuttaa sijoituksiin negatiivisesti. Elon sijoituksiin kohdistuu fyysisiä ja transiioon liittyviä ilmatoriskejä lyhyellä, keskipitkällä sekä pitkällä aikavälillä. Ilmastonmuutoksen fyysisillä riskeillä

tarkoitetaan sään ääri-ilmiöitä, kuten tulvia ja myrskyjä sekä vähitellen kehittyviä muutoksia, kuten merenpinnan kohoamista. Transitioriskit aiheutuvat vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymisestä ja siihen liittyvästä poliittisesta sääntelystä. Fyysisten riskien merkitys kasvaa, mikäli siirtymässä vähähiiliseen yhteiskuntaan epäonnistutaan.

Ilmatoriskien ja -mahdollisuuksien vaikutus liiketoimintaan

Ilmastonmuutokseen hillintään liittyvissä asioissa sijoitustoimintaa ohjaa Elon sijoitusten ilmastopolitiikka, jota päivitämme säännöllisesti. Laadimme ensimmäisen sijoitusten ilmastopolitiikan vuonna 2017. Päivitimme ilmastopolitiikkaa vuonna 2020, jolloin asetimme välitavoitteet ja laadimme tiekartan vuoteen 2025 asti. Helmikuussa 2023 päivitimme jälleen sijoitusten ilmastopolitiikan ja jatkoimme tiekarttaa vuoteen 2030 asti. Ilmastopolitiikka koskee koko sijoitusvarallisuutta ja toteutamme sitä omaisuuslaji ja sijoitustapa huomioiden.

Elo on sitoutunut Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden mukaiseen hiilineutraaliin sijoitussalkkuun. Olemme liittyneet Paris Aligned Investment Initiative (PAII) -viitekehyksen hiilineutraaliutta koskevaan Net Zero Asset Owner Commitment -aloitteeseen, jonka sitoumukset ja tavoitteet olemme huomioineet Elon sijoitusten ilmastopolitiikassa.

Toteutamme Pariisin ilmastopimuksen mukaista sijoitussalkkua pienentämällä salkun hiilijalanjälkeä, vähentämällä fossiilisten polttoaineiden tuotannon osuutta sijoituksissa ja lisäämällä sijoituksia kestävä kehityksen ratkaisuihin. Lisäksi huomioimme ilmastomuutoksen riskit ja mahdollisuudet omaisuuslajeissa sekä sijoitusstrategia- ja allokaatiotyössä. Tarkastelemme kuinka linjassa sijoituskohteiden tavoitteet ja strategiat ovat Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa. Vaikuttaminen aktiivisesti yksin ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa on ilmastopolitiikan toteuttamisessa merkittävässä roolissa.

Osana ilmastoriskien arviointia tarkastelemme osake- ja korkosijoitusten altistumista fossiilisille polttoaineille. Seuraamme säännöllisesti sijoituskohteidemme fossiilisen ja uusiutuvan energiantuotannon osuuksia sekä niihin tehtyjä investointeja.

Poissuljemme suorista osake- ja yrityslainasijoituksistamme hiiliyhtiöt, joiden liikevaihdosta yli 15 prosenttia liittyy kivihiilen tuotantoon tai käyttöön energiantuotannossa ilman selkeää strategiaa kivihiilen käytön vähentämiseksi. Vuoden 2024 alusta lähtien kiristämme fossiilisten polttoaineiden salkkurajoitteita suorissa noteeratuissa osakkeissa ja yrityslainoissa. Jatkossa poissuljemme näistä sijoituksista energiayhtiöt, joiden liikevaihdosta yli viisi prosenttia liittyy arktisen öljyn- tai kaasuntuotantoon tai öljyhiekan hyödyntämiseen (extraction). Lisäksi emme sijoita näissä yrityksiin, joilla on uusia kivihiili-investointeja.

Ilmastopolitiikan kestävyys skenaariot huomioiden

Skenaarioanalyysit ovat yksi käyttämämme työkalu sijoituksiimme kohdistuvien ilmastomuutosriskien ja -mahdollisuuksien arvioinnissa. Vuonna 2023 kehitimme skenaarioanalyysien hyödyntämistä sijoitustoiminnassamme edelleen. Kartoitimme ilmastoon liittyviä fyysisten ja transitoriskien taloudellisia vaikutuksia koko sijoitusomaisuuteemme. Tuloksia hyödynnettiin muun muassa riski- ja vakavaraisuusarviossa sekä vuosittaisessa sijoitussuunnitelmassa.

Analyyseissämme on käytetty useampaa eri ilmastoskenaariota, jotka kuvaavat eri lämpenemispolkuja ja yhteiskunnallista kehitystä siihen. Toinen käyttämämme Pariisin sopimuksen mukaisista eli 1,5 asteen skenaarioista kuvaa ihanteellista kehitystä, jossa kunnianhimoisiin ilmastotoimiin ryhdytään ajoissa ja ne kiristyvät asteittain hallitusti ja oikeudenmukaisesti. Toinen taas kuvaa samaa lämpötilan nousua, mutta kehitys tapahtuu myöhemmin ja on maantieteellisesti ja sektoreittain eriävää, mikä johtaa korkeampaan hiilen hinnoitteluun ja transitoriskeihin. Lisäksi olemme käyttäneet korkeampien lämpenemispolkujen skenaarioita. Näissä skenaarioissa ilmastotoimet ovat riittämättömiä, lämpötila nousee enemmän ja fyysiset riskit ovat suuremmat.

Analyysien avulla tarkasteltiin Elon sijoitustuottojen ja vakavaraisuuden kehitystä omaisuuslajeittain eri ilmastoriskiskenaarioissa. Ilmastomuutokseen liittyvät riskit

ovat systeemiriskejä ja ne pienentävät keskimääräisiä sijoitustuottoja sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Skenaarioissa kuitenkin löytyi suhteellisia voittajia ja häviäjiä.

Noteerattujen osakkeiden tuotoilla oli omaisuuslajeista suurin vaikutus skenaarioiden tuottoeroihin suhteessa skenaarioon, jossa ilmastoon liittyviä tekijöitä ei huomioitu. Tämän vuoksi tarkastelimme vielä toisen palveluntarjoajan skenaarioanalyysin avulla Elon suoria noteerattuja osakesalkkuja. Ilmastomuutoksen taloudellisia riskejä ja mahdollisuuksia analysoitiin eri maantieteellisillä alueilla sekä sektorikohtaisesti.

Sekä transiio- että fyysisten riskien suuruudessa oli maantieteellisiä eroja. Suurimmat transitoriskit kohdistuivat eurooppalaisiin osakkeisiin, kun taas Aasiassa korostuivat etenkin fyysiset ilmastoriskit. Fyysisten riskien osalta korostuivat kaikilla maantieteellisillä alueilla etenkin kuumuus ja rannikkoalueiden tulvat. Ilmastomuutoksen riskit vaihtelivat myös toimialoitain. Korkeita ilmastoriskejä oli analyysin mukaan esimerkiksi energia-, päivittäistavara- ja materiaalisektorilla. Toimialojen sisäinen hajonta yritysten välillä oli kuitenkin huomattavan suurta, minkä vuoksi myös yrityskohtaisella valinnalla ja salkkurajoitteilla on merkitystä ilmastoriskien hallinnassa.

Taloudellisten riskien ja mahdollisuuksien lisäksi tarkastelimme, kuinka linjassa sijoituksemme ovat Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa. Tässä

hyödynsimme muun muassa Implied Temperature Rise (ITR) -mittaria, joka kuvaa celsiusasteella mitattuna, millaisella lämpenemispolulla yritykset ovat. Vuonna 2023 Elon suorat noteeratut osakesijoitukset olivat alemmalla lämpenemispolulla markkinaindeksiin verrattuna. Pariisin sopimuksen 1,5 asteen tavoitteen saavuttamiseen tarvitaan kuitenkin vielä toimia.

Skenaarioanalyysien taloudellisten riskien mallintamiseen liittyy epävarmuutta ja rajoitteita, joten niiden tuloksia tarkastellaan suuntaa antavina. Haasteina ovat muun muassa vaikeasti ennustettavat kriittiset käännekohdat (climate tipping points), kuten ikijään sulaminen, jotka voivat laukaista suuremman ja pysäyttämättömän muutoksen ilmastolämpenemiseen. Myös monien yhteiskunnallisten tekijöiden, kuten muuttoliikkeiden, työvoiman saatavuuden tai poliittisen epävarmuuden, vaikutusten arvioiminen on hyvin haastavaa. Seuraamme skenaarioanalyysien kehitystä ja hyödynnämme tarkentuvaa tietoa myös omissa analyyseissämme myös jatkossa.

Riskienhallinta

Ilmatoriskien tunnistus-, arviointi- ja hallintaprosessit sekä sisällyttäminen yleiseen riskienhallintaan

Elon sijoitustoiminta on pitkäjänteistä, itsenäistä ja riippumatonta. Sijoitussalkku on hajautettu laajasti eri omaisuusluokkiin riittävän tuoton varmistamiseksi ja sijoitusmarkkinoiden riskien hallitsemiseksi. Varmistamme riittävän vakavaraisuuden kaikissa markkinatilanteissa ja hoidamme eläkevarallisuutta kustannustehokkaasti ja vastuullisesti. Ilmatoriskit ja -mahdollisuudet on huomioitu osana arvonmäärittäystä ja koko sijoitusprosessia. Päivitämme vähintään vuosittain omaisuuslajikohtaiset olennaiset kestävyysriskit ja niiden hallintaan liittyvät vastuullisen sijoittamisen keinot.

Suorien osake- ja yrityslainasijoitusten osalta ilmatoriskeissä tunnistetaan sektorikohtainen ja maantieteellinen olennainen vaikutus. Näitä hallitaan esimerkiksi poissulkemisilla, aktiivisella valinnalla ja hajauttamalla. Vaikuttaminen ja aktiivinen omistajuus on keskeistä ilmatoriskien hallinnassa.

Valtionlainasijoituksissa on kehitetty sisäinen analysointityökalu ilmastonmuutoksesta aiheutuvien riskien ja mahdollisuuksien kartoittamista varten. Valtioiden mahdollisuudet siirtyä vähähiiliseen yhteiskuntaan eroavat suuresti toisistaan muun muassa talouden rakenteiden

ja kehitysvaiheiden osalta. Ilmatoriskin näkökulmasta analysoitavia asioita ovat muun muassa ympäristöpolitiikka, talouden haavoittuvuus ääriolosuhteissa, talouden riippuvuus fossiilisen energian tuotannosta ja viennistä sekä toisaalta mahdollisuudet ja kyky onnistua siirtymässä vähähiiliseen yhteiskuntaan.

Rahastosijoituksissa selvitämme osana due diligence -prosessia, miten ilmastonmuutos on huomioitu rahastovarainhoitajien sijoitustoiminnassa. Pyrimme vaikuttamaan rahastovarainhoitajiin, jotta ne huomioisivat ilmatoriskit strategiassaan ja sitoutuisivat Pariisin ilmastopoliittisten tavoitteisiin. Vuonna 2023 kartoitimme osana vuosittaista kyselyä rahastovarainhoitajien ilmastotavoitteita ja periaatteita. Kyselyyn vastasi lähes 90 prosenttia Elon kaikista rahastosijoitusten varainhoitajista, mikä kattaa noin 95 prosenttia Elon rahastosijoitusvarallisuudesta. Rahaston hiilijalanjälkeä mittasi vajaa 75 prosenttia vastanneista, mikä oli noussut verrattuna edelliseen vuoteen (noin 60 prosenttia vuonna 2022). Vastaavasti vajaalla 75 prosentilla oli ilmastopoliittika, -periaatteet tai vastaavat, jotka kattoivat Elon rahastosijoitukset. Yli 45 prosenttia vastanneista oli sitoutunut Pariisin sopimuksen mukaisiin tavoitteisiin, mikä oli samoissa lukemissa edellisen vuoden tulosten kanssa. Tieteeseen perustuva, Science

Based Targets initiative (SBTi) -aloitteen hyväksymä päästövähennystavoite oli kuitenkin yhä useammalla, noin 15 prosentilla vastanneista, kun edellisenä vuonna lukema oli 10 prosenttia.

Kiinteistösijoituksilla on merkittävä rooli ilmastonmuutokseen liittyvien riskien hallinnassa. Kiinteistösi-
joituksiin liittyviä ilmatoriskejä hallitaan huolellisella kohdeanalyysillä ja arvioidaan osana riskienhallintaa.

Ilmatoriskien tunnistamisen ja hallinnan keinoja kuvailaan laajemmin vastuullisen sijoittamisen periaatteissa sekä ilmastopoliitikassa. Käsittelemme ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä vuosittaisessa riskiarviossa. Myös sisäinen valvonta, mukaan lukien ulkoisten ja sisäisten säännösten noudattamisen valvonta (compliance), on tärkeä osa Elon vastuullisuutta. Tutkimme jatkuvasti uusia tapoja arvioida ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä yhä syvällisemmin sijoitusprosessissa ja riskienhallinnassa. Jatkuva kehittäminen ja viimeispään tieteelliseen tietoon perehtyminen ovat iso osa sijoitusten ilmastopoliittikan tiekartan toteuttamista.

Mittarit ja tavoitteet

Arvioinnissa käytetyt mittarit ja kasvi-huonekaasupäästöt

Raportoimme laajasti hiilijalanjäljen eri mittareista sijoitustoiminnassa. Julkaisemme noteerattujen osake- ja korkosijoitusten hiilijalanjäljen ja raportoimme kiinteistö-sijoitustemme ympäristövaikutuksista. Lisäksi raportoimme metsäsijoitustemme vuosittaisen hiilinielun ja hiilivaraston määrän. Olemme julkistaneet sijoitustemme hiilijalanjäljen vuodesta 2016 lähtien. Mittarit ovat tarkentuneet metodologian ja laskentatapojen kehityksessä. Eroavaisuuksien takia tuloksia tulee tarkastella tämän hetken parhaina arvioina.

Yrityskohtaiset päästöluvut perustuvat uusimpiin saatavilla oleviin tietoihin. Mikäli julkista varmennettua tietoa ei ole ollut saatavilla, on laskennassa käytetty palveluntarjoajan mallin mukaista arviointia.

Tunnuslukujen laskennassa käytetyllä scope 1 -kasvi-huonekaasupäästöillä tarkoitetaan suoria päästöjä, jotka ovat peräisin yrityksen omistamista tai kontrolloimista lähteistä, kuten itse tuotetusta energiasta. Scope 2 -päästöihin kuuluvat yrityksen hankkimasta energiasta aiheutuvat epäsuorat päästöt. Scope 3 -päästöt kattavat koko arvoketjun epäsuorat päästöt. Päästöjen laskennassa käytetään hiilidioksidiekvivalentteja, jotka kuvaavat eri kasvi-huonekaasujen yhteenlaskettua ilmastoa lämmittävää vaikutusta.

Eri mittarit antavat tietoa salkun hiilijalanjäljestä eri näkökulmista ja niitä voidaan käyttää eri käyttötär-

koituksiin. Hiili-intensiteetti on yrityksen liikevaihtoon suhteutettu hiilijalanjälkimittari, joka helpottaa eri kokoisten yhtiöiden vertaamista toisiinsa. Absoluuttiset päästöt on laskettu yritysarvoon (EVIC) perustuen. Absoluuttisten päästöjen vertailu edellisvuosiin tai muihin toimijoihin on hankalaa, sillä salkkujen jakaumat ja koot vaihtelevat.

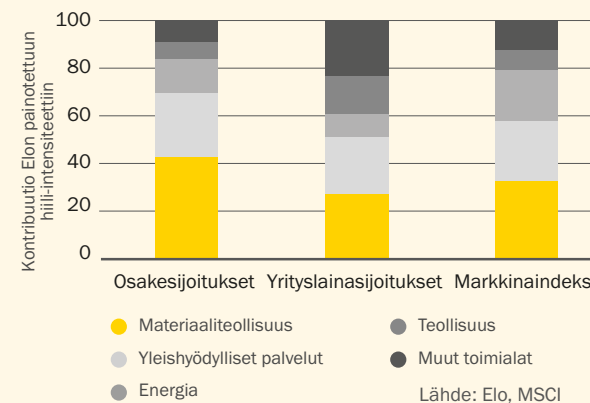
Olemme vuosien 2016–2023 välillä pienentäneet noteerattujen osakesijoitusten painotettua keskimääräistä hiili-intensiteettiä (weighted average carbon intensity, WACI, scope 1+2) 51 prosenttia ja yritysainojen 67 prosenttia. Sijoitusten hiilijalanjäljen vähentämistävoitteen vertailuvuodeksi on asetettu 2019. Vuosien 2019–2023 välillä WACI on pienentynyt 37 prosenttia noteerattujen osakesijoitusten osalta ja 40 prosenttia yritysainojen osalta.

Vuonna 2023 noteerattujen osakesijoitusten WACI (scope 1+2) oli 144 (tCO₂e/liikevaihto mEUR), ja se las-ki yhden prosentin edellisestä vuodesta. Noteerattujen yritysainojen vastaava luku oli 128 (tCO₂e/liikevaihto mEUR), ja se nousi viime vuoteen verrattuna neljä prosenttia. Vuoden 2023 lopussa noteeratuista osakesijoituksista 31 prosenttia on neljässä suurimmassa päästöjä aiheuttavissa toimialoissa (yleishyödylliset palvelut, energia, materiaaliteollisuus ja teollisuus). Ne tuottivat noin 91 prosenttia Elon hiilijalanjäljestä (tCO₂e/mEUR sijoitettu). Vastaavat luvut noteeratuissa yritysainoissa ovat 16 ja 77 prosenttia.

Suorien kiinteistö-sijoitusten sijoitusomaisuudella normalisoitu hiilijalanjälki oli raportointivuonna 4,5 (tCO₂e/mEUR) ja se oli edellisvuotta pienempi. Kiinteistö-sijoitusten päästö-intensiteetti oli 14,3 (kgCO₂e/m²), kun se edellisvuonna oli 15,5. Suorien kotimaisten kiinteistö-sijoitusten osalta seuraamme ja julkaisemme lisäksi myös energiankulutuksen, vedenkulutuksen, jätemäärän ja kierrätysasteen.

Vuonna 2023 hiilijalanjäljen laskenta kattoi noin 45 prosenttia koko Elon sijoitusomaisuudesta. Tarkemmat tiedot löytyvät Sijoitustoiminnan ympäristötunnusluvut-taulukosta. Hiilijalanjälki on vakiintunut tapa mitata sijoitussalkun ilmatoriskejä- ja mahdollisuuksia. Mittari on taaksepäin katsova ja pohjautuu yritysten raportoimaan

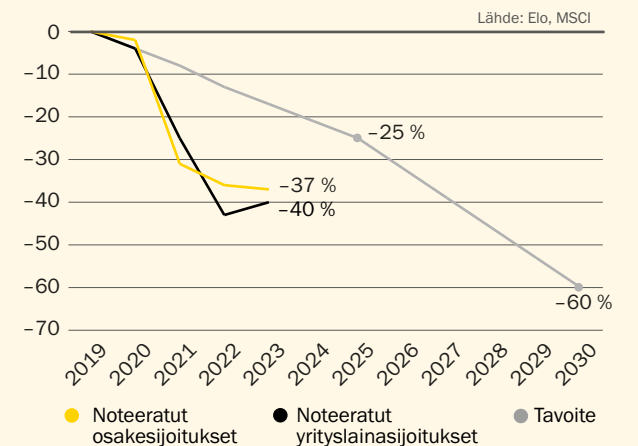
Toimialojen kontribuutio noteerattujen osake- ja yritysainasijoitusten hiilijalanjälkeen (tCO₂e/mEUR sijoitettu)

tai palveluntarjoajien arvioimaan dataan. Hiilijalanjälkilaskennan lisäksi käytämme arvioinnissa myös tulevaisuuden katsovia mittareita, kuten skenaarioanalyysijä sekä fyysisten ja siirtymäriskien arviointia sekä arvioimme kestävien ratkaisujen osuutta sijoituksissa.

Suorista osake- ja yritysainasijoituksista julkaisemme ympäristöön ja yhteiskuntaan kohdistuvien kestävien ratkaisujen liikevaihtoon perustuvan tunnusluvun. Ilmatoratkaisut ovat osa ympäristöratkaisujen kokonaisuutta. Julkaisemme myös arvion EU:n luokitusjärjestelmäkelpoisten ja ympäristön kannalta kestävien toimintojen sijoitusten osuudesta koskien suoria noteerattuja osakesijoituksiamme.

Noteerattujen osake- ja yritysainasijoitusten hiili-intensiteetti (WACI) on pienentynyt merkittävästi (%)

Tavoitteet

Elo on sitoutunut Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden mukaiseen hiilineutraaliin sijoitussalkkuun. Tavoite vaatii kokonaisvaltaista lähestymistapaa: päästöjen vähentämistä, hallitun ja oikeudenmukaisen siirtymän tukemista, ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen ratkaisuja sekä vaikuttamista ja yhteistyötä. Olemme sitoutuneet hiilineutraaliutta koskevaan Net Zero Asset Owner Commitment -aloitteeseen, jonka tavoitteet on huomioitu Elon sijoitusten ilmastopolitiikassa. Kehitämme jatkuvasti viitekehyksen suosituksia ja eri omaisuuslajien kattavuutta.

Olemme asettaneet hiilijalanjäljen vähentämistavoitteita sijoitustoimintaamme. Noteerattujen osake- ja yritysainasijoitusten osalta tavoitteena on vähentää salkkujen painotettua keskimääräistä hiili-intensiteettiä (WACI) vuoden 2019 tasosta 25 prosenttia vuoteen 2025 mennessä sekä 60 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Tavoite kattaa sijoituskohteiden suorat ja epäsuorat scope 1 ja 2 -päästöt. Tämä on myös yksi Elon vastuullisuusohjelman avainmittareista.

Pyrkimyksenämme on, että salkkujen hiili-intensiteettien trendi on laskeva, vaikka yksittäisten vuosien välillä olisi vaihtelua. Hiilijalanjäljen laskentaan voi

vaikuttaa salkkumuutosten ja yritysten hiilijalanjäljen lisäksi esimerkiksi muutokset kohdeyritysten liikevaihdossa ja osakekurseissa. Käytämme hiilijalanjäljen mittaamisessa raportoitua dataa siltä osin, kun se on saatavilla. Mikäli raportoitua dataa ei ole, käytämme laskemissa palveluntarjoajien arvioita. Etenkään noteeraamattomien omaisuuslajien osalta yritykset eivät vielä laajasti raportoi hiilijalanjäljestään, mikä aiheuttaa epätarkkuutta salkkutason hiilijalanjäljen laskennassa. Seuraamme kehitystä aktiivisesti ja tavoitteenamme on laajentaa hiilijalanjäljen mittaamista muihin omaisuuslajeihin.

Tavoitteenamme on lisätä sijoituksia sellaiseen toimintaan, jolla vastataan yhteiskunnallisiin ja ekologisiin haasteisiin. Ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen ratkaisut ovat osa kestävien ratkaisujen tavoitetta ja mittaria. Suorien noteerattujen osake- ja yritysainasijoitusten osalta tavoitteenamme on kaksinkertaistaa sijoitukset kestäviin ratkaisuihin vuoteen 2030 mennessä vuoden 2021 tasosta. Uusiutuvaan energiaan sijoittaminen on keskeinen osa Elon infrastruktuurisijoituksia, ja tavoitteenamme on lisätä sijoituksia kestäviin ratkaisuihin.

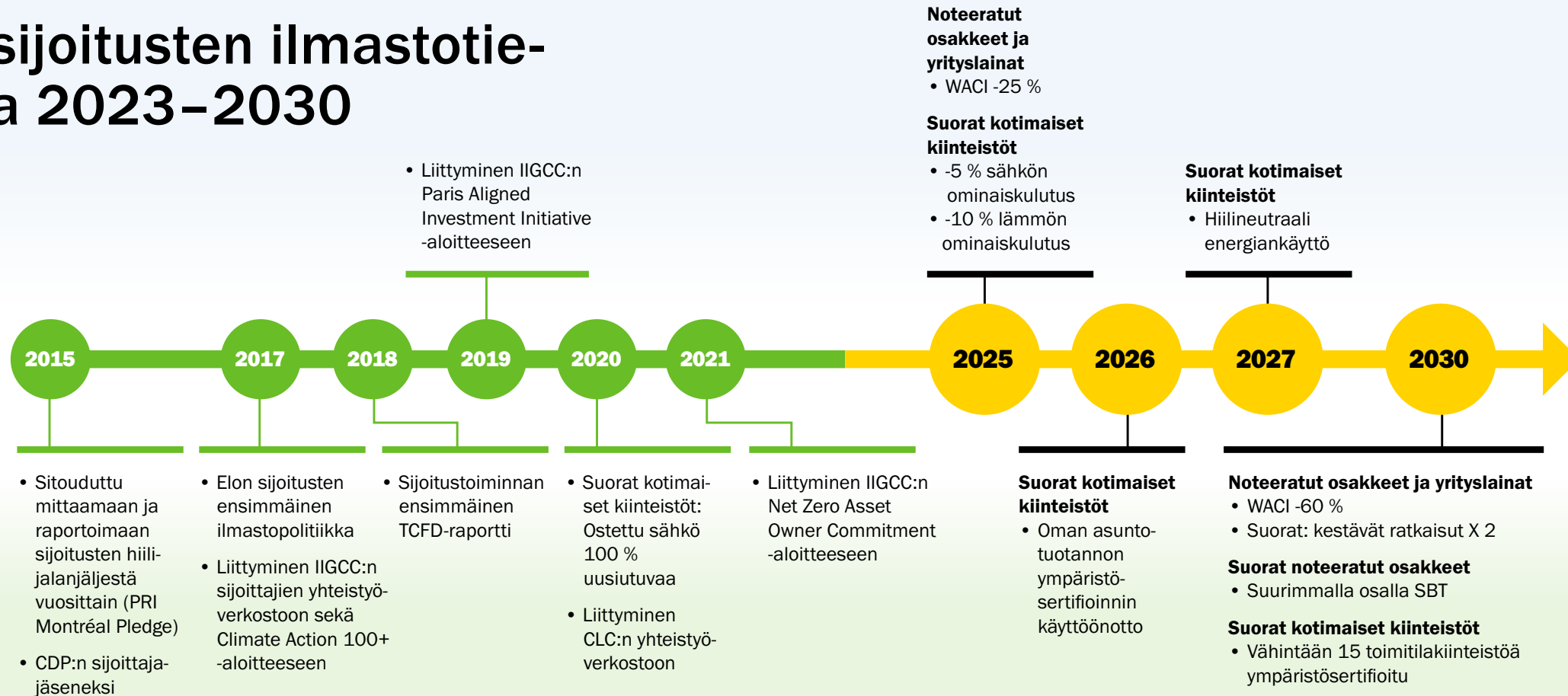
Suorien kotimaisten kiinteistösijoitusten tavoitteena on hiilineutraali energiankäyttö vuoteen 2027 mennessä. Olemme mukana kiinteistöalan TETS- ja VAETS- energiatehokkuussopimuksissa. Lisäksi tavoitteenamme on säästää energiankulutuksesta viisi prosenttia sähkön ominaiskulutuksesta ja kymmenen prosenttia lämmön ominaiskulutuksesta vuoden 2019 tasosta vuoteen 2025 mennessä. Kaikki Elon ostama sähkö on ollut hiilineutraalia jo vuodesta 2020 lähtien ja uusiutuvaan kaukolämpöön siirrymme asteittain. Lisäksi tavoitteenamme on hyödyntää kohteissa tuotettua uusiutuvaa energiaa 30 prosentissa kotimaisista suorista kiinteistösijoituksista vuoteen 2030 mennessä. Kasvatamme omaa energiantuotantoamme vähintään yhdellä uusiutuvan energian hankkeella vuodessa. Sertifiointin osalta tavoitteenamme on, että 15 toimitalikiinteistöllämme on ympäristösertifiointi vuoteen 2030 mennessä ja omaan asuntotuotantoon otamme käyttöön ympäristösertifiointin vuoteen 2025 mennessä. Kiinteistösijoituksista ja niiden ilmastotavoitteista on kerrottu tarkemmin Elon kotimaisten kiinteistösijoitusten vastuullisuusohjelmassa.

Tavoitteen saavuttamiseksi on keskeistä arvioida sijoituskohteidemme päästövähennystavoitteita, niiden toteutumista ja kuinka linjassa ne ovat Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa. Kannustamme yrityksiä sitoutumaan Science Based Targets initiative (SBTi) -aloitteen mukaisiin tieteeseen perustuviin tavoitteisiin ja tiekarttaan. Suorien noteerattujen osakesijoitusten osalta tavoitteena on, että suurimmalla osalla on tieteeseen perustuva päästövähennystavoite vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2023 noin 87 prosenttia oli asettanut päästövähennystavoitteen suorissa noteeratuissa osakesijoituksissamme. SBTi:n vahvistama tavoite oli noin 47 prosentilla.

Päivitämme sijoitusten ilmastopolitiikkaa ja sen tavoitteita säännöllisesti ja asetamme tarkemmat omaisuuslajikohtaiset tavoitteet vaiheittain. Tutkimme jatkuvasti uusia tapoja arvioida ilmastonmuutokseen liittyvä riski yhä syvällisemmin eri omaisuusluokissa, toimialoilla ja yhtiöissä.

Elon sijoitusten ilmastotiekartta 2023–2030

Jatkuva kehittäminen

- Vaikuttaminen
- Yhteistyö
- Yhtiökokousäänestäminen
- Palveluntarjoajien ja työkalujen kartoitus
- Skenaarioanalyysit
- Riskienhallinta
- Kohdeanalyysit
- Sisäiset analyysityökalut
- Tarkennettu toimialaseuranta
- Sääntely
- Sijoitusorganisaation koulutus
- Palkitseminen

Sijoitustoiminnan ympäristötunnusluvut

Sijoitussalkun hiilijalanjälki ja metsäsijoitusten hiilinieluvaikutus

Noteeratut osakesijoitukset	2023	Kattavuus
Painotettu hiili-intensiteetti (WACI), scope 1+2 (tCO ₂ e/MEUR liikevaihtoa)	144	97 %
Hiilijalanjälki, scope 1+2 (tCO ₂ e/MEUR sijoitettu)	76	97 %
Hiili-intensiteetti, scope 1+2 (tCO ₂ e/MEUR liikevaihtoa)	161	97 %
Absoluuttiset päästöt, scope 1+2 (tCO ₂ e)	674 136	97 %
Absoluuttiset päästöt, scope 3 (tCO ₂ e)	3 602 433	97 %

Noteeratut yritysainat	2023	Kattavuus
Painotettu hiili-intensiteetti (WACI), scope 1+2 (tCO ₂ e/milj. USD liikevaihtoa)	128	89 %
Hiilijalanjälki, scope 1+2 (tCO ₂ e/MEUR sijoitettu)	71	84 %
Hiili-intensiteetti, scope 1+2 (tCO ₂ e/MEUR liikevaihtoa)	145	84 %
Absoluuttiset päästöt, scope 3 (tCO ₂ e)	188 660	84 %
Absoluuttiset päästöt, scope 1+2 (tCO ₂ e)	1 209 457	84 %

Suorat kiinteistö-sijoitukset	2023	2022
Hiilijalanjälki (tCO ₂ e)	9 549	10 932
Normalisoitu hiilijalanjälki (tCO ₂ e/milj. €)	4,5	4,8
Hiilijalanjäljen laskennan datan kattavuus	83 %	87 %

Metsäsijoitusten hiilinieluvaikutus	2023	2022
Metsäsijoitusten hiilinielu (tCO ₂)	264 000	266 000
Metsäsijoitusten hiilivarasto (tCO ₂)	6 592 000	6 641 000

Noteerattujen osake- ja yritysainasijoitusten hiilijalanjälkilaskennassa käytettyä valuuttaa muutettiin vuoden 2023 raportoinnissa, joten luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien raportoiuihin lukuihin.
Lähde: Elo, MSCI

ASIAKKAAT

Vakuutamme vastuullisesti – vastuu asiakkailta

- 45 Työeläkevakuutus turvaa työntekijän ja yrittäjän
- 47 Sujuvasti eläkkeelle
- 48 Työkykypalvelun edelläkävijä
- 49 Yritysrahoitusta asiakkaillemme

Työeläkevakuutus turvaa työntekijän ja yrittäjän

Luotettava eläketurvan hoitaminen on toimintamme edellytys ja sillä luomme turvaa suomalaisille. Toimintamme on luottamuksen arvoista ja tehokasta.

Vakuutamme Elostä työeläkevakuutuksen ottaneiden asiakasyritysten työntekijät sekä yrittäjät. Työnantajat vastaavat työntekijöidensä eläketurvasta TyEL-vakuutuksella. Työnantajat ja työntekijät maksavat yhdessä työeläkevakuutusmaksuja, jotka perustuvat työntekijöiden palkkoihin. Yrittäjät puolestaan vastaavat omasta YEL-vakuutuksestaan. YEL-työtulo vaikuttaa sekä yrittäjän työeläkevakuutusmaksuun että eläke- ja sosiaaliturvaan. Työtulon pitää vastata sellaista kohtuullista palkkaa, jota yrittäjän tekemästä työstä maksettaisiin palkkana yhtä ammattitaitoiselle henkilölle. Eläkettä karttuu työntekijöille vuosiansioista ja yrittäjille työtulosta ikää vastaavan karttumisprosentin mukaan.

Vakuutusten kappalemäärällä mitattuna olemme markkinajohtaja yrittäjien YEL-vakuutuksissa. Työnantajayrityksistä lähes joka kolmas on vakuutettuna Elossa. Hoidossamme oli 83 487 (84 427) YEL-vakuutusta sekä 46 395 (47 002) työnantajan ottamaa TyEL-vakuutusta vuoden 2023 lopussa. Elossa vakuutettujen työntekijöiden ja yrittäjien kokonaismäärä oli vuoden lopussa kaikkiaan 493 173 (503 710) henkilöä.

Laaja vakuutuskumppaniverkostomme takaa sen, että työeläkevakuuttamisen palvelut ovat kattavasti saatavilla eri puolilla Suomea. Vakuutuksia voi hankkia myös verkkosivuiltamme tai muiden yhteistyökumppaneidemme kautta. Palveluverkostomme varmistaa, että oikea tieto eläketurvasta on asiakkaidemme saatavilla. Koulutamme elolaisten lisäksi myös kumppaneitamme jatkuvasti.

Asiakkaamme hyötyvät toimintamme tehokkuudesta. Työeläkeyhtiössä sekä toiminnan tehokkuus että yhtiön vakavaraisuus vaikuttavat asiakkaille maksettaviin asiakashyötyksiin, jotka alentavat työnantajan lopullista vakuutusmaksua. Tehokkuutta kuvataan hoitokustannustehokkuudella eli sillä, kuinka paljon hoitokustannustulosta yhtiö käyttää liikekuluihinsa. TyEL-toiminnan hoitokustannustulos oli 10,4 miljoonaa euroa ja liikekulut 0,34 prosenttia palkkasummasta. Liikekulut olivat 83,3 prosenttia vakuutusmaksun hoitokustannustulosta.

Asiakkaamme saavat oikeaa tietoa ja hyvää palvelua

On tärkeää, että suomalaiset voivat luottaa eläkejärjestelmään. Luomme luottamusta eläkejärjestelmään antamalla asiakkaillemme oikeaa tietoa ja palvelemme hyvin eläkeasioissa.

Asiakaskokemuksen parantamiseksi tehty pitkäjänteinen työ näkyi erittäin hyvänä asiakaspalautteenä myös vuonna 2023. Työnantaja-asiakkaiden asiakastytyväisyyden NPS oli 58. Tavoitteenamme

oli 65, jota emme aivan saavuttaneet. Saimme kiitosta puhelinpalvelustamme, jossa asiakkaamme arvostavat nopeaa palvelua sekä asiakaspalvelijoidemme asiantuntemusta, joustavuutta ja ystävällisyyttä. Kehityskohteenamme on erityisesti verkkopalvelumme, josta olemme saaneet yleisesti ottaen hyvää palautetta, mutta joissakin asioissa asiakkaamme kokivat käytössä hankaluuksia. Saimme asiakkailtamme arvokkaita kehitysehdotuksia näiden asioiden parantamiseksi. Meille on tärkeää, että asiakkaamme saavat yhdellä puhelulla hoidettua niin TyEL- kuin YEL-vakuutusasiansa. Noin 93 (94) prosenttia asiakkaistamme sai vakuutusasiansa hoidettua yhdellä soittokerralla.

Henkilöasiakkaiden asiakastytyväisyyden NPS oli 73. Jäimme hieman tavoitteestamme, joka oli 75. Henkilöasiakkaan verkkopalvelussa asiakkaamme voivat hoitaa eläkeasiat alusta loppuun saakka. Verkkopalvelussa on myös kattavat palvelut ammatillisesta kuntoutuksesta sekä omat palvelut eläkkeensaajille. Panostamme henkilöstömme kouluttamiseen, palveluprosessien ja tietojärjestelmien kehittämiseen sekä asiakasdataan pohjautuvien työkalujen hyödyntämiseen asiakaspalvelussa. Jatkoimme aktiivista ja ennakoivaa yhteydenpitoa eri asiakkuuden vaiheissa oleviin asiakkaisiimme, jotta heillä on ajantasaiset tiedot vakuuttamiseen, eläkkeisiin ja palveluihimme liittyen. Hyödynnämme dataa ja analytiikkaa asiakkaille tärkeiden teemojen tunnistamisessa.

Työnantaja-asiakkaat NPS

58

Henkilöasiakkaat NPS

73

Verkkopalvelumme on käytössä 88 prosentilla TyEL- ja YEL-asiakkaistamme. Elon verkkosivuilla ja -palvelussa on EloBotti, joka auttaa virtuaalisesti vakuuttamiseen, eläkkeisiin ja ammatilliseen kuntoutukseen liittyvissä kysymyksissä. Asiakkaat hyödynsivät EloBottia hyvin, sillä keskusteluja käytiin noin 25 454 (17 000) kappaletta, joista ihmisavusteisia oli 5 801 (3 000) kappaletta.

Vakuutuspalveluiden asiakaspalveluun tuli vuoden aikana noin 58 000 asiakaspuhelua. Vastausprosenttimme oli 93 (95) prosenttia ja keskimääräinen jonotusaika oli 1 minuutti 25 sekuntia (58) sekuntia. Eläkkeisiin liittyvien asiakaspuhelujen vastausprosentti oli 97 (97) ja keskimääräinen jonotusaika oli noin 35 (39) sekuntia.

Palvelemme viittomakielisiä asiakkaitamme puhelimitse Chabla-sovelluksen avulla.

Pidämme huolta yrittäjien YEL-työtuloista

Yrittäjän eläkejärjestelmän tulee tarjota jokaiselle yrittäjälle kattava sosiaali- ja eläketurva, huolimatta siitä, että yrittäjien ja yritystoiminnan muotojen kirjo on hyvin laaja. Tähän myös vuoden 2023 alusta voimaanastunut YEL-lakiuudistus tähtäsi. Yrittäjän eläke- ja sosiaaliturva perustuu YEL-vakuutuksessa vahvistettuun työtuloon. Lakiuudistuksessa tarkennettiin mitä asioita otetaan huomioon, kun yrittäjän työtulon suuruutta määritellään. Työtulojen tarkistamisella varmistetaan sekä työtulojen ajantasaisuus että yrittäjän toimeentulo yrittäjätoiminnan aikana ja sen jälkeen. Lakiuudistuksen myötä eläkeyhtiöt tarkistavat jatkossa YEL-vakuutettujen yrittäjien työtulon kolmen vuoden välein.

Valmistauduimme vuoden 2023 alkupuolella yrittäjien työtulojen tarkistuksiin ottamalla käyttöön YEL-työtulolaskurin, kouluttautamalla ja tiedottamalla asiakkaitamme. Työtuloja tarkistimme kesäkuun alusta vuoden loppupuolelle saakka. Tarkistus kohdistui vuonna 2023 alle 15 000 euron YEL-työtuloihin, joihin ei ollut tehty muutoksia kolmeen vuoteen. Suurimmalle osalle tarkistetuista työtuloista tehtiin siirtymäajan mukainen 4 000 euron työtulokorotus.

Tiedotimme yrittäjäasiakkaillemme työtulontarkistuksista läpi vuoden. Asiakkaiden yhteydenotot lisääntyivät jonkin verran ja palautteen perusteella yrittäjät kokivat tarkistusprosessimme selkeäksi ja vastaamisen sujuvaksi. Vakuutushakemusten käsittelyaika pysyi hyvänä ja käsitelimme hakemukset kolmessa päivässä.

Sujuvasti eläkkeelle

Eläkkeelle jääminen on iso muutos ja on tärkeää, että eläkkeelle siirtyminen sujuu mahdollisimman vaivattomasti. Olemme asiakkaidemme apuna eläkkeelle siirtymisen suunnittelussa ja eri eläkevaihtoehtojen tunnistamisessa. Olemme hioneet eläkekäsittelyprosessin sujuvaksi, jottei eläkkeensaajalle tule katkoa toimeentuloon. Kaikkien eläkehakemusten käsittelyaikaindeksi oli 93. Teemme eläkepäätösten laadunseurantaa varmistaksemme, että asiakkaamme saavat eläkepäätöksen oikein ja oikea-aikaisesti.

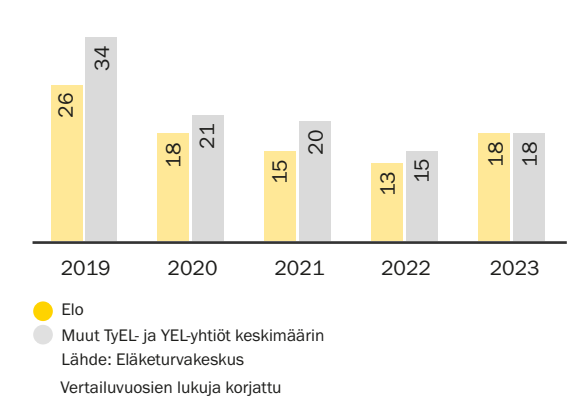
Vuonna 2023 eläkepäätöksiä annettiin hakemuksesta edeltävää vuotta vähemmän eli 29 052 (31 713) kappaletta. Vuonna 2022 eläkkeiden indeksikorotus oli poikkeuksellisen suuri ja tämän takia asiakkaat hakivat

eläkettä aiempaa enemmän. Vuonna 2023 ero indeksien välillä kaventui eikä eläkkeitä haettu edellisen vuoden tapaan. Työeläkeindeksi nosti maksussa olevia eläkkeitä 5,7 (6,8) prosenttia ja palkkakerroin eläkkeen perusteena olevia ansioita 5,1 (3,8) prosenttia vuodenvaihteessa 2023 ja 2024. Vanhuuseläkepäätöksiä annoimme hakemuksesta 7 541 (9 505) kappaletta ja osittaisten varhennettujen vanhuuseläkkeiden päätöksiä 4 66 (6 218) kappaletta. Korkea kuolleisuus näkyi perhe-eläkepäätösten kasvuna. Perhe-eläkepäätöksiä annoimme 2 772 (2 409) kappaletta.

Hakemusten käsittelyajat olivat hyvällä tasolla vuonna 2023. Seuraamme käsittelyaikoja ja yksi avainmittareistamme on käsitellä eläkepäätöksiä keskimäärin yhtä nopeasti kuin kilpailijamme. Elostä eläkepäätöksen sai keskimäärin lähes 7 prosenttia muiden työeläkeyhtiöiden keskiarvoa nopeammin, joten saavutimme tavoitteen. Annoimme päätökset vanhuuseläkkeestä ja osittaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä keskimäärin yli puolet alaa nopeammin. Elostä sai vanhuuseläkepäätöksen 2 päivässä (alan keskiarvo oli 8 päivää) ja osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen päätöksen saman päivän aikana (alan keskiarvo oli 2 päivää). Perhe-eläkepäätöksen annoimme keskimäärin 4 päivää nopeammin kuin alalla keskimäärin. Ammatillisen kuntoutuksen hakemuksissa käsittelyaika oli 16 päivää, joka oli päivän alan keskiarvoa vastaava. Työkyvyttömyyseläkkeissä käsittelyaikamme oli 34 päivää. Suomessa asuvien EU- ja ETA-hakemukset käsitelimme huomattavan nopeasti, yli puolet muita eläkeyhtiöitä nopeammin.

Maksoimme eläkkeitä kuukausittain 249 830 (251 996) eläkkeensaajalle. Maksettujen eläkkeiden vuotuinen määrä oli yhteensä noin 4 191,0 (3 820,2) miljoonaa euroa. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet olivat kaksi suurinta korvauserää. Vanhuuseläkkeitä maksoimme vuodessa 3 535,6 (3 232,5) miljoonaa euroa ja työkyvyttömyyseläkkeitä 325,0 (310,7) miljoonaa euroa. Maksettujen perhe-eläkkeiden vuotuinen määrä kasvoi 241,1 (220,4) miljoonaan euroon.

Eläkehakemusten käsittelyajat, vrk

Työkykypalvelun edelläkävijä

Työeläkeyhtiönä Elolla on merkittävä ja vastuullinen rooli inhimillisen työelämän rakentamisessa. Tehtävämme on huolehtia, että työnantaja tunnistaa työkyvyttömyysriskien kartoittamisen ja niiden ehkäisemisen merkityksen sekä ammatillisen kuntoutuksen keinot osana työkyvyttömyysriskin hallintaa.

Työkyvyttömyys on inhimillisesti ja kansantaloudellisesti valtavan kallista. Työkyvyn merkitys on keskeistä niin yritysten kuin yhteiskunnan tulevaisuuden menestyksen kannalta. Työntekijöiden työkyvystä huolehtiminen on vastuullisuutta. Tarjoamalla vaikut-

Työkyvyttömyysriskin hallinta

Edistämme inhimillistä työelämää, jossa jokaisen on hyvä työskennellä ja mahdollisuus saada tarvittaessa tukea työkyvyilleen. Elon työkykypalvelut tukee asiakkaiden työkyvyttömyysriskinhallintaa auttamalla työkyvyttömyysriskien tunnistamisessa, vaikuttavien toimenpiteiden suunnittelussa ja vaikuttavuuden arvioinnissa. Asiantuntijamme ja työkalumme auttavat asiakkaita kehittämään ja ottamaan arjessa käyttöön työkykyä tukevia toimenpiteitä, jotta työntekijän työkyvyn heiketessä häntä osataan tukea oikea-aikaisesti.

Autamme asiakkaita kehittämään työkykyä tukevia toimenpiteitä, jotta työntekijän työkyvyn heiketessä häntä osataan tukea oikea-aikaisesti.

tavia työkykypalveluita asiakasyrityksillemme, voimme tukea myös heitä matkalla kohti vastuullisempaa henkilöstöjohtamista. Yksi strategian tavoitteistamme on olla työkykypalvelujen edelläkävijä vuoteen 2025 mennessä. Toteutamme työkykypalvelujen edelläkävijätavoitettamme lainsäädännön, Finanssivalvonnan ja Elon hallituksen ohjeiden mukaisesti.

Vuoden 2023 aikana kehitimme yritysasiakkaan verkkopalvelua. Uuden koneoppimismallin ansiosta asiakkaamme pystyvät entistä paremmin ennakoimaan oman yrityksensä työkyvyttömyysriskejä ja riskeistä koituvia maksuvaikutuksia. Erilaiset hälytykset ja toimintaohjeet auttavat toimimaan oikea-aikaisesti ja oikealla tavalla.

” Kestävässä työelämässä kaikilla, myös täsmätyökykyisillä, on edellytykset työskennellä.

Olemme myös kehittäneet kyselytyökalujamme, joiden avulla asiakasyrityksemme voivat tutkia henkilöstön työkyvyn osatekijöitä ja työssä jaksamista entistäkin paremmin. Varhaisten signaalien jatkuva kuuntelu on tärkeää työkyvyttömyysriskien ennaltaehkäisyssä ja kehittämistoimenpiteiden vaikutusten varmistamisessa.

Yritysasiakkaiden osaamis pääoman kasvattaminen työkykyasioissa

Edistämme asiakkaidemme työkykyjohtamisen osaamis pääomaa koulutuksin ja verkostotapaamisin. Kattavat koulutuskokonaisuutemme tarjoavat HR-asiantuntijoille tietoa ja työkaluja, jotka auttavat ottamaan haltuun yrityksen työkykyriskejä, ennalta-ehkäisemään työkyvyttömyyttä ja niistä aiheutuvia kustannuksia. Koulutusohjelmat on rakennettu siten, että kaiken kokoiset ja eri työkykyjohtamisen kehitysvaiheessa olevat asiakasyrityksemme saavat tilanteeseensa sopivaa tukea. Työkykyjohtamisen Taitaja on suunniteltu erityisesti pk-yritysten tarpeisiin, kun taas Työkykyjohtamisen Osaaja ja Superosaaja palvelevat suuryritysten tarpeita. Näissä koulutusohjelmissä pääpainopisteenä on työkyvyttömyysriskien torjumisen kivijalka, eli riskien tunnistaminen, toimivien prosessien luominen ja riskinhallinnan keskeisten kumppaneiden hyödyntäminen.

Vuonna 2023 kokosimme yhteen koulutusohjelmimme osallistuneita yritysasiakkaita jakamaan hyviä käytänteitä ja oppimaan toisiltaan. Alumnit verkostoituivat ajankohtaisten teemojen äärellä, kuten mielen-

terveyden edistäminen työpaikalla, neurokirjon häiriöt sekä työikäisten oppimisvaikeudet ja niiden tukikeinot työpaikalla. Tilaisuuksissa neuvoimme myös asiakkaitamme hyödyntämään Elon työkyvyn tiedolla johtamisen työkaluja. Koulutuksemme, asiantuntijapalvelumme ja digitaaliset työkalumme tukevat asiakasyritystemme strategista työkykyjohtamista.

Vastuullinen työnantaja panostaa johtajiensa ja esihenkilöidensä työkykyjohtamisen osaamiseen, jotta henkilöstön työkyvystä voidaan huolehtia. Sen vuoksi olemme kehittäneet myös johdolle ja esihenkilöille suunnattuja koulutuskokonaisuuksia.

Kuntoutus mahdollistaa työelämässä pysymisen

Työuran ei tarvitse päättyä ennenaikaisesti, vaikka työkyky on heikentynyt. Kestävässä työelämässä kaikilla, myös osa- tai täsmätyökykyisillä, on edellytykset työskennellä.

Ammatillinen kuntoutus on reitti takaisin työelämään työkyvyn ja terveyden rajoitteista huolimatta. Työkyvyttömyyseläkettä hakeneiden osalta varmistamme, että ammatillisen kuntoutuksen mahdollisuus ei jää hyödyntämättä. Kuntoutuksen avulla etsimme kestäviä ratkaisuja asiakkaidemme työurien pidentämiseen ja torjumme pysyvää työkyvyttömyyttä. Kuntoutusasiakas hyötyy kuntoutuksesta pysymällä työssä saaden toimeentulon sekä sisältöä ja merkitystä elämäänsä. Työnantaja ja yhteiskunta puolestaan säästävät työkyvyttö-

myysmenoissa ja pitävät näin kiinni ammattitaitoisesta työvoimasta.

Tavoitteenamme on saada aikaan pitkäaikaista vaikuttavuutta ammatillisen kuntoutuksen kautta. Avainasemassa on jokaisen asiakkaan kohtaaminen yksilönä ja tuen tarjoaminen koko kuntoutuksen ajan. Keskeistä on myös asiakkaan oma halu löytää keinot työelämässä pysymiseen. Ammatillinen kuntoutus antaa mahdollisuuden jatkaa työtä esimerkiksi muokatussa työtehtävässä tai kouluttautumalla uudelleen. Ammatillinen kuntoutus voi olla työkokeilua, työhönvalmennusta tai opiskelun tukemista. Ensisijaisesti työntekijöitä pyritään kuntouttamaan omalla työpaikalla muokatussa tai kokonaan uudessa tehtävässä. Ammatillinen kuntoutus voi myös olla elinkeinotukea, jonka avulla voimme tukea oman yrityksen perustamista tai aiemman yritystoiminnan suunnan muuttamista terveydentilaan paremmin soveltuvaksi.

Ammatillisen kuntoutuksen lähtökohdalla on aina sairauden, vian tai vamman aiheuttama työkyvyttömyyden uhka, joka todennäköisesti toteutuu ilman tarkoituksenmukaisia kuntoutustoimenpiteitä. Vuonna 2023 Elon ammatillisen kuntoutuksen piirissä oli noin 2 930 (3 360) kuntoutujaa. Annoimme 1 698 (1 760) kuntoutuksen ennakkopäätöstä kuntoutushakemukseen, mikä on neljä prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Ammatillisen kuntoutuksen hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 16 (14) päivää. Annamme myönteisiä kuntoutuksen ennakkopäätöksiä työkyvyttö-

myyseläkepäätösten yhteydessä ilman, että asiakkaan tarvitsee itse hakea ammatillista kuntoutusta. Vuonna 2023 annoimme noin 1 111 (1 160) ennakkopäätöstä, kun kuntoutuksen edellytykset täyttyivät. Haluamme mahdollistaa eläkkeenhakijoillemme töihin paluun, jos näemme siihen mahdollisuuksia. Soitamme kuntoutuksella oleville ja ammatillisen kuntoutuksen ennakkopäätöksen saaneille. Tavoitteenamme on saada eläkehaluiset asiakkaamme näkemään voimavaransa ja mahdollisuutensa.

Ammatillisen kuntoutuksen hakemuksissa psyykkiset sairaudet ovat nousseet ja etsimme aktiivisesti uusia vaikuttavia keinoja tukeaksemme kuntoutujien työelämään paluuta. Vuoden 2023 aikana päätimme mielen-terveyskuntoutujille suunnatun projektin, jossa tuettiin erityistä tukea tarvitsevia kuntoutujia työhön paluun suunnittelussa ja tarjottiin tukea työkokeilun aikana. Mallinnettu palvelupolku mielen-terveyskuntoutujille -projekti alkoi vuonna 2021 ja arvioimme parhaillaan sen vaikuttavuutta ja laajentamista.

Valitsimme uudet kuntoutuskumppanit huomioiden vastuullisuuden myös kilpailutuksessa ja kumppaneiden toiminnassa. Samalla uudistimme kumppaniemme tuottamia palveluja.

Kuntoutuksen onnistumista kuvaa, kuinka suuri osa kuntoutettavista on työmarkkinoiden käytettävissä kuntoutuksen päättyessä. Avainmittarinamme oli, että 70 prosenttia kuntoutujista palaa työelämään. Elon ammatillisen kuntoutuksen piirissä vuoden 2023

aikana olleista 76 (72) prosenttia löysi tien takaisin työmarkkinoille eli kuntoutuksen vaikuttavuus parani ja ylitimme tavoitteemme. Oikea ajoitus, asiakkaan tarpeita vastaava ja työmarkkinoiden tilanteen huomioiva kuntoutussuunnitelma sekä motivoitunut kuntoutuja ovat ratkaisevia tekijöitä kuntoutuksen onnistumisessa. Keskitymme analytiikan hyödyntämiseen kuntoutuksessa ja syksyllä 2023 otimme käyttöön työkalun, jota hyödynnämme mm. palveluntuottajan valinnassa. Kehitämme muitakin analytiikkatyökaluja ja mittareita asiakaidemme tueksi ja vaikuttavuuden parantamiseksi.

Mikäli ammatillisen kuntoutuksen keinot eivät riitä työkyvyn kohentamiseen, osatyökyvyttömyyseläke tai täysi työkyvyttömyyseläke voi olla oikea ratkaisu. Työkyvyttömyyseläkkeiden määrät nousivat nyt toista vuotta peräkkäin. Uusia työkyvyttömyyseläkepäättöksiä annettiin 6 807 (6 050) kappaletta. Uusia myönteisiä työkyvyttömyyseläkepäättöksiä annettiin 3 844 (3 685) ja yleisin syy jäädä eläkkeelle oli tuki- ja liikuntaelinsairaus.

Yli 60-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkepäättösten määrä kasvoi viime vuoteen verrattuna 18 prosenttia. Kasvua oli sekä miehillä että naisilla. Yli 60-vuotiaiden osuus oli lähes puolet uusista tuki- ja liikuntaelinsairausperusteisista työkyvyttömyyseläkepäättöksistä. Mielenterveyden sairaudet olivat yleisin syy hakea työkyvyttömyyseläkettä. Mielenterveysperusteisista työkyvyttömyyseläkehakemuksista 60 prosenttia on alle 44-vuotiaiden hakemuksia. Merkittävin hakemusmäärän kasvu oli alle 34-vuotiaiden miesten ikäluokassa, mutta kasvua oli lähes kaikissa ikäluokissa ja molemmilla sukupuolilla.

Työkyvyttömyyseläkeratkaisut perustuvat aina työeläkelainsäädäntöön. Lisäksi työkyvyttömyyseläkeratkaisu-

ja ohjaavat vakiintunut ratkaisukäytäntö sekä muutoksenhakuasteiden ratkaisut. Työkyvyttömyyseläkettä ei voida myöntää, jos myöntämisen edellytykset eivät täyty. Vuonna 2023 Elo hylkäsi 42,3 (36,6) prosenttia uusista työkyvyttömyyseläkehakemuksista. Yhteensä työeläkeyhtiöt hylkäsivät 40,9 (38,8) prosenttia uusista työkyvyttömyyseläkehakemuksista. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta muutti 10,0 (7,8) prosenttia Elon työkyvyttömyyseläkepäättöksistä, joista Elon asiakkaat olivat valittaneet. Kaikkien eläkelaitosten osalta vastaava luku oli 10,3 (10) prosenttia.

Yritysrahoitusta asiakkaillemme – Laaja rahoituspohja auttaa yrityksiä epävarmoina aikoina

Tavoitteenamme on tarjota asiakasyrityksillemme paremmat mahdollisuudet selvittää toimintaympäristön tuomista haasteista, parantaa yritysten toimintakykyä ja siten säilyttää työpaikkoja sekä kehittää kestävää liiketoimintaa pitkällä aikavälillä.

Asiakasyrityksemme voivat hakea rahoitusta investointeihin, yrityskauppoihin, omistuksen ja rahoituksen uudelleenjärjestelyyn, kansainvälistymiseen sekä käyttöpääomatarpeisiin. Tuotteitamme ovat takaisinlaina, kasvulaina sekä PK-laina pienille ja keskusuurille yrityksille. Noudatamme rahoituspäätöksissä vastuullisen sijoittamisen periaatteitamme. Monipuolisilla rahoitustuotteillamme tuemme yritysten kestävä kasvua, työllistämistä ja kilpailukykyä. Muodostamme yritykselle yksilöidyn rahoituskokonaisuuden yhdessä kumppaneidemme, kuten pankkien, Finnveran ja vahinkovakuutusyhtiöiden kanssa. Usean rahoituskumppanin hyödyntäminen tarjoaa yritykselle paremman rahoituksen saatavuuden sekä tasapainottaa osaltaan yrityksen rahoitusrakennetta.

Oikea ajoitus, asiakkaan tarpeita vastaava ja työmarkkinoiden tilanteen huomioiva kuntoutussuunnitelma sekä motivoitunut kuntoutuja ovat ratkaisevia tekijöitä kuntoutuksen onnistumisessa.

HENKILÖSTÖ

Rakennamme inhimillistä työelämää

52	Henkilöstökokemus
53	Monimuotoisuus, oikeudenmukaisuus ja inklusio
53	Hyvinvointi ja työkyky
54	Vastuullinen työnantaja
56	Palkitseminen
57	Tunnusluvut

Vastuu henkilöstöstä – Rakennamme inhimillistä työelämää

Henkilöstötyötämme ohjaavat strategia, arvot ja avaintavoitteet. Tavoitteenamme on olla toimialan halutuin työpaikka ja vastuullisuuden edistäjä.

Rakennamme aktiivista ja avointa viestintäkulttuuria. Haluamme olla vetovoimaisin eläkeyhtiö, joka tarkoittaa vetovoimaisuutta asiakkaillemme, kumppaneillemme sekä työntekijöillemme.

Erinomainen henkilöstökokemus on perusta sille, että saavutamme tavoitteemme. Kannustamme osaavaa henkilöstöämme kehittymään ja uudistumaan. Yrityskulttuurimme rakentuu arvoillemme - avoimuudelle, aktiivisuudelle ja sitoutumiselle.

Meillä työskentelee 468 työeläkealan ammattilaista. Eloisten osaamis pohja on laaja, ja eläkevakuuttamisen lisäksi osaamisemme painottuu muun muassa sijoittamiseen, riskienhallintaan, tietojärjestelmäkehitykseen, tiedolla johtamiseen ja analytiikkaan sekä työkykyjohtamiseen. Meillä työskentelee sekä pitkän linjan työeläkealan ammattilaisia että uusia tulokkaita, jotka tuovat tuoretta osaamista Eloon.

Työsuhteiden raamit muodostaa Suomen työlainsäädäntö, vakuutusalan työehtosopimus sekä paikallisesti yhdessä toimihenkilöyhdistyksen kanssa tehdyt sopimukset. Hyvä neuvottelukulttuuri luo pohjan yhteiselle kehittämiselle. Vuonna 2023 valmistui Elon henkilöstöpolitiikka, joka kokoaa yhteen henkilöstöjohtamisen olennaiset periaatteet ja toimintamallit. Henkilöstöpolitiikka tuo lisää läpinäkyvyyttä henkilöstöasioihin sekä vahvistaa yhteistä johtamiskulttuuriamme ja palvelee näin myös erinomaista henkilöstökokemusta. Henkilöstöpolitiikka on paitsi esihenkilöiden työkalu, myös kaikkien elolaisten tietolähde.

Mittaamme henkilöstökokemusta säännöllisesti

Henkilöstökyselyt ovat osa toimintamme vuosikelloa ja niiden tavoitteena on parantaa työyhteisön toimivuutta, työhyvinvointia ja yhteistyötä. Vuonna 2023 toteutimme kahdenlaisia kyselyjä: kvartaaleittain lyhyempiä Pulssikyselyjä ja laajemman Yhteiselo-tutkimuksen kerran vuodessa. Kyselyjen vastausprosentit olivat korkeita ja elolaiset haluavat todistetusti vaikuttaa siihen, millaisessa työpaikassa he työskentelevät. Yhteiselo-tutkimukseen vastasi 85,5 prosenttia elolaisista. Elolaisten mukaan merkittävin vahvuutemme oli toimiva viestintästrategiasta ja tulevaisuudesta. Myös arvomme nousivat hienosti esille. Kehitysalueet liittyivät pääasiassa työkuormaan ja palkitsemiseen. Yksiköissä ja toiminoissa käytiin läpi oman lähityöyhteisön tulokset ja päätettiin yhdessä seuraavan vuoden kehitystoimenpiteistä. Tavoitteena on, että valitut kehityskohteet näkyvät positiivisina muutoksina seuraavan vuoden tuloksissa.

Avainmittareina seuraamme suositteluhalukkuutta

Elosta työnantajana (suosittelumittari eNPS) sekä henkilöstön kokemusta omasta työkyvystä. Tavoitetasona oli sekä suositteluhalukkuuden että koetun työkyvyn nousu. Vuoden viimeisessä mittauksessa suosittelumittari oli 14 (8), kun asteikko oli -100 ja +100 välillä. Elo-laisten kokemus työkyvystä oli 8,2 (8,3), kun asteikko oli 0-10. Kokonaisuutta kuvaava PeoplePower-indeksi oli 71,1 (69,3). Henkilöstökokemuksessa näkyy vielä syksyllä 2022 käytyjen muutosneuvottelujen vaikutus ja organisaation sisällä kokemuksessa oli merkittävää vaihtelua. Henkilöstökokemus kehittyi vuonna 2023 positiiviseen suuntaan.

Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja inklusio

Haluamme edistää työmarkkinoita, jossa jokaiselle on sijaa, ja jossa jokainen voi menestyä omilla vahvuuksillaan. Haluamme ottaa paremmin huomioon erilaisuuksia ja ymmärtää erilaisten ihmisten ainutlaatuisuutta. Vuoden 2023 tavoitteena oli kasvattaa elolaisten DEI-tietoisuutta (diversity, equity, inclusion). Järjestimme kaikille elolaisille DEI-koulutuksen, jonka tarkoituksena oli syventää ymmärrystä yhdenvertaisuudesta, monimuotoisuudesta ja inklusiosta työyhteisössä. Tietoisuuden kasvattamisen lisäksi osallistujat pohtivat konkreettisia toimenpiteitä inklusiivisen kulttuurin edistämiseksi Elossa. Käsittelimme DEI-teemaa myös esihenkilöhetkissä. Jatkamme tätä tärkeää työtä myös vuonna 2024. Yhteiselo-tutkimukseen lisäsimme monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta ja inklusiota mittaavia kysymyksiä. Lähtötilanne oli hyvällä tasolla, mutta haluamme parantaa arvoja edelleen. Esimerkiksi väittämä ”voin olla työyhteisössäni oma itseni” sai

arvon 3,47 ja henkilöstön monimuotoisuus nähdään yrityksessämme myönteisesti 3,19, asteikon ollessa 1-4. Järjestimme Elossa kvartaaleittain henkilöstötilaisuuksia yhteisöllisyyden edistämiseksi.

Hyvinvointi ja työkyky - Toimintakyky ja työmotivaatio korkealla koko työuran

Elossa on tavoitteena huolehtia henkilöstön työhyvinvoinnista ja -turvallisuudesta sekä työkyvystä siten, että jokainen elolainen kokee tekevänsä mielekästä työtä ja säilyttää sekä työmotivaationsa että toimintakykynsä korkeana koko työuransa ajan. Työhyvinvoinnin osa-alueita kehitetään ja seurataan yhteistoiminnassa, johon osallistuvat muun muassa työsuojelutoimikunta, yhteistyöfoorumi, työterveyshuolto, HR-palvelut sekä muut yhteistyöryhmät.

Työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden 2023 aikana neljä kertaa. Työsuojelutoiminnan painopisteinä olivat psykososiaaliset kuormitustekijät ja erityisesti palautumiseen panostaminen, tuki- ja liikuntaelinsairauksien ennaltaehkäisy sekä yleinen työkykyjohtamisen tukeminen. Painopistealueiden avulla pyritään ennakoimaan mahdolliset työsuojelulliset ongelmat ja ehkäisemään ne hyvissä ajoin. Työsuojelutoimikunnan toimintaan osallistui työnantajan ja henkilöstön edustajien lisäksi työterveyshuollon asiantuntijoita.

Elossa on luotu ja viestitty prosessi epäasialliseen käytökseen puuttumisesta osana työsuojelua ja yhteistoimintaa. Työturvallisuuslaki velvoittaa, että työnantajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin saatuaan tiedon terveydelle haittaa tai vaaraa aiheuttavasta häirinnästä tai epäasiallisesta käytöksestä. Kiusaamisen selvittelypolku on kuvattu niin kiusatun, hänen esihenkilönsä

” Liityimme Mielenturvaa-verkoston, jonka tavoitteena on tehdä mielenterveyden vahvistamisesta osa työpaikkojen arkea.

kuin työsuojeluvaltuutetun näkökulmasta. Elossa on kiusaamisen ja häirinnän suhteen nollatoleranssi. Kiusaamistapausten selvittämisestä on laadittu ohje, joka on henkilöstön saatavilla intranetissä. Kaikki mahdolliset kiusaamistapaukset ohjataan tarkempaan selvitykseen HR:ään. Jokainen tapaus käsitellään huolella ja tehdään tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Vuoden 2023 aikana työnantajan tietoon tuli neljä kiusaamis-/epäasiallinen käyttäytyminen -tapaus, jotka käsiteltiin sovitusprosessin mukaisesti.

Teemme tiivistä yhteistyötä työterveyshuoltomme kanssa. Moniammatillinen työterveyshuollon tiimi yhdessä Elon HR:n kanssa kokoontuu säännöllisesti pohtimaan keinoja elolaisten työkyvyn ylläpitämiseksi työkykyjohtamisen prosessimme mukaisesti. Lisätietoa henkilöstön työkyvystä saadaan rullaavista työpaikkaselvityksistä. Henkilöstöllä on käytössä kattava työterveyshuollon palveluvalikoima sekä työkykyvakuutus. Vuonna 2023 järjestimme verkkokursseja ja valmennuksia eri työhyvinvoinnin ja työkyvyn teemoista.

Sairauspoissaolot ovat hyvällä tasolla ja esimerkiksi yleisen suuntauksen vastaisesti mielenterveyspoissaolot laskivat. Pyrimme huomaamaan muutokset työkyvyssä mahdollisimman varhain. Teemme kaikille työkykyriskissä oleville ja osatyökykyisille yksilöllisen, moniammatillisen hoitosuunnitelman ja arvion jatkosta. Keskitämme hoidon nimetyille työterveyslääkäreille. Elossa työskentelee vuosittain keskimäärin viisi osa- tai

täsmätyökykyistä henkilöä.

Haluamme edistää mielenterveydestä huolehtimista ja tuoda sen kiinteäksi osaksi työ- ja johtamiskulttuuria. Vuonna 2023 liityimme Mielenturvaa-verkoston, jonka tavoitteena on tehdä mielenterveyden vahvistamisesta osa työpaikkojen arkea. Mielenturvaa-malli perustuu ennaltaehkäisyyn, matalan kynnyksen palveluihin sekä apuun elämän kriisitilanteissa. Nämä tasot ovat käytössä Elossakin, esim. varhaisen tuen malli, panostukset johtamiseen sekä työterveyshuollon tarjoamat mielenhyvinvointipalvelut.

Elolaisten vanhuuseläkkeelle jäämisikä kuvaa mielestämme hyvin onnistumista työuran tukemisessa. Mitä mielekkäämpi työ ja mitä paremmin työkyvyn riskejä ennakoidaan ja niihin reagoidaan, sitä pidempään töissä viihdytään. Vuonna 2023 elolaisen keskimääräinen vanhuuseläkkeelle jäämisikä oli 64,5 (64,4) vuotta.

Vastuullinen työnantaja

Yksi vastuullisuusohjelmamme painopisteistä on rakentaa inhimillistä työelämää, ja tätä toteutamme myös henkilöstöjohtamisessa: vastuullisuus on sisäänrakennettu kaikkiin henkilöstöprosesseihimme ja johtamiseen. Rekrytointeissamme perustana toimivat yhdenvertaisuus ja läpinäkyvyys. Arvostamme monimuotoisuutta sekä yhdenvertaisuutta, ja haluamme asettaa kaikki hakijat samalle viivalle. Kuhunkin tehtä-

vään valitaan sopivin henkilö huomioiden ammatillinen pätevyys sekä muut tehtävän edellyttämät valmiudet, mukaan lukien toimintatavat. Yhdenmukaisella prosessilla varmistamme prosessin laadun ja sen, että henkilöstöjohtamisen periaatteet huomioidaan kaikissa vaiheissa. Kannustamme sisäiseen liikkuvuuteen ja lähtökohtaisesti kaikki tehtävät julkaistaan sisäiseen hakuun. Tällä tuemme kaikkien elolaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittyä ja oppia työssä.

Aloitimme työnantajalupauksen työstämisen vuonna 2023 ja lanseerasimme sen kesätyökampanjan yhteydessä vuoden 2024 alussa. Työnantajalupaus kertoo, mitä on lupa odottaa, kun tulee Eloon töihin. Se on kohdistettu nykyiselle henkilöstölle sekä potentiaalisille työntekijöille ja viestii asioista, joita työnantajana sitoudumme edistämään ja haluamme kunnioittaa.

Vuonna 2023 Elossa aloittaneista 62,7 prosenttia on naisia ja 37,3 prosenttia miehiä. Tämä noudattaa toimialan yleistä sukupuolijakaumaa. Uusia vakituisia henkilöitä palkattiin kaikista ikäluokista. Huomion arvoista on myös, että kahdeksan prosenttia vakituisen työsuhteeseen palkatuista oli yli 50-vuotiaita. Meillä viihdytään pitkään ja vakituisen työsuhteen keston keskiarvo on 13,6 (13,8) vuotta. Lähtövaihtuvuus oli 14,86 (9,37) prosenttia. Poikkeuksellisen korkea lähtövaihtuvuus vuosina 2022 ja 2023 johtui pääsääntöisesti muutosneuvottelujen myötä päättyneistä työsuhteista.

Kesätyöntekijöillä on merkittävä yhteiskunnallinen rooli. Nuoret edistävät työmarkkinoita, tuovat tuoreita näkemyksiä ja toimintatapoja työpaikoille. Haemme vuosittain kesätyöntekijöitä jo alkuvuodesta ja vuonna 2023 palkkasimme 32 kesätyöntekijää. Haluamme, että työntekijä saa hyvän alun työhönsä ja huolellisen perehdytyksen. Nimesimme jokaisen kesätyöntekijämme tueksi perehdyttäjän, joka opasti työtehtävissä ja -välineissä, pelisäännöissä, työturvallisuudessa sekä antoi tai välitti palautetta läpi työsuhteen. Kesätyöntekijämme osallistuvat Kesikset kehittää -ohjelmaan, jonka tarkoituksena on verkostoitua sekä tutustua eläkealaan ja Elon eri toimintoihin. Kesätyöntekijät tuovat uusia ideoita ja näkökulmia toimintamme kehittämiseen case-tehtävien kautta. Saadun palautteen mukaan Kesikset kehittää -ohjelman avulla kesätyöntekijämme pääsevät paremmin sisälle työyhteisöön ja tuntevat olonsa yhdeksi elolaisista. Palautekyselyn perusteella työkokemus Elossa koettiin erittäin hyväksi ja se antoi hyvät eväät työelämään. Suurin osa kyselyyn vastanneista haluaisi työskennellä Elossa myös jatkossa, sekä suosittelisi Eloa työnantajana ystävilleen ja tutuilleen. Kyselyn perusteella kesätyöntekijät arvioivat yleistä fiilistä 3,47 ja johtaminen ja perehdytys -kokonaisuutta 3,77, kun asteikko oli 1–4.

Tasa-arvoista ja yhdenvertaista työyhteisöä koskevat periaatteet ovat olennainen osa vastuullisuutta ja henkilöstöpolitiikkaamme.

Osaamisen kehittäminen

Osaaminen ja sen johtaminen ovat tärkeä osa strategista henkilöstöjohtamista ja tulevaisuuden rakentamista. Osaavat ihmiset ovat Elon tärkein resurssi. Osaamisen johtamisen tavoitteenamme on, että elolaisilla on strategian toteuttamisen edellyttämä osaaminen. Osaamista ovat esimerkiksi tiedot ja taidot, kokemus, asenne ja oppimiskyky. Kehitämme jatkuvaan oppimiseen kannustavaa kulttuuria, rakenteita ja työkaluja. Jokainen elolainen voi kokea onnistumisia työssään ja oppia uutta. Rakennamme kannustavaa, korjaavaa ja kehittävää palautekulttuuria. Henkilöstöpolitiikkamme lähtökohtana on, että jokaisen elolaisen kanssa käydään kehityskeskustelu. Vuosittain käytävissä ryhmä- ja yksilökehityskeskusteluissa varmistamme, että henkilöstöllämme on selkeät tavoitteet ja vastualueet sekä mahdollisuus hyödyntää osaamistaan ja kehittyä. Osaamisen kehittämisen tueksi laadimme vuosittain yhtiö- ja yksikkökohtaisen osaamisen kehittämisen suunnitelman sekä jokaiselle elolaiselle henkilökohtaisen kehityssuunnitelman. Tarkastelemme osaamistarpeita myös yhtiötasolla osana rullaavaa henkilöstösuunnittelua. Tukena tässä on vuonna 2023 uudistettu henkilöstösuunnitteluprosessi.

Yhtiön strategiksi osaamisiksi on tunnistettu liiketoimintaosaaminen, asiakasymmärrys sekä datan ja teknologian hyödyntäminen. Näitä kehitämme viidestä moduulista koostuvan Quantum Leap -johtamisen kehittämissuunnitelmassa. Ohjelman tavoitteena on vauhdittaa strategian käytäntöön viemistä, rakentaa strategista kyvykkyyttä sekä vahvistaa yhtenäistä tapaa johtaa.

Koulutukseen osallistui 21 henkilöä ylimmästä ja keski-johdosta.

Etätöiden myötä elolaiset opiskelivat verkko- ja webinaarikoulutuksissa ja osallistuivat niihin aiempaa aktiivisemmin. Kaikkien elolaisten on suoritettava seuraavia aiheita käsittelevät verkkokurssit: strategia, tietoturva, jatkuvuudenhallinta, henkilötietojen suojaaminen, eettiset liiketoimintaperiaatteet, Hay-palkkausjärjestelmä, kolmen linjan toimintamalli, operatiivisten riskien hallinta, lahjonnan ja korruption vastaisuuden periaatteet, rahanpesun estäminen sekä vastuullisuus. Vuonna 2023 päivitimme useita verkkokursseja: lahjonnan ja korruption vastaisuuden periaatteet, eettiset liiketoimintaperiaatteet (Code of Conduct) sekä vastuullisuus. Seuraamme pakollisten verkkokurssien suorittamista ja se on myös yksi avainmittareistamme. Johtoryhmästä 93 prosenttia suoritti kurssit, kun tavoitetaso oli 100 prosenttia. Muusta henkilöstöstä 97 prosenttia suoritti kurssit, kun tavoite oli 95 prosenttia. Emme saavuttaneet tavoitetta kaikilta osin. Verkko- ja webinaarikoulutusten lisäksi elolaiset käyttivät koulutukseen 1,8 päivää vuonna 2023.

Tavoitteena tasa-arvoinen ja yhdenvertainen työyhteisö

Tasa-arvoista ja yhdenvertaista työyhteisöä koskevat periaatteet ovat olennainen osa vastuullisuutta ja henkilöstöpolitiikkaamme. Yhdessä henkilöstön kanssa laadittu työyhteisön kehittämissuunnitelma toimii apuvälineenä, kun keskustelemme työvoiman käyttötavoista ja

” Käytössämme on koko henkilöstön kattava palkitsemisjärjestelmä, joka perustuu Hay-vaativuusarviointijärjestelmään.

henkilöstön rakenteesta, henkilöstön osaamistarpeista ja osaamisen kehittämisestä sekä työhyvinvoinnin ylläpitämisestä. Kehittämissuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti pidettävien vuoropuhelukokousten yhteydessä. Vuosittain päivitettävään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan kootaan tiedot sukupuoli-, palkka-, koulutus- ja ikäjakaumasta sekä toimenpidesuunnitelma näiden osa-alueiden edistämiseksi.

Toimiva työyhteisö syntyy arvojen, johtamisperiaatteiden ja sovittujen toimintatapojen mukaisesta käyttäytymisestä. Elon johtamisen periaatteiden mukaisesti johtamisemme on osallistavaa, uudistavaa, tuloksellista ja oikeudenmukaista. Kehitämme ja mittaamme suunnitelmallisesti johtamista ja esihenkilötyötä. Vuoden aikana johtamisperiaatteisiin paneuduttiin mm. esihenkilöhetkissä sekä Quantum Leap -johdon kehittämissuunnitelmassa. Kaikki esihenkilöt osallistuvat 360-arviointiin ja tekevät oman kehittämissuunnitelmansa vuosien 2023–2024 aikana. Johtamisen periaatteiden rinnalle loimme työyhteisötaidot: uudistuva, osallistuva, tuloksellinen ja vastuuntuntoinen.

Elon yhteistyöfoorumi, joka vastaa yhteistoimintalaisa ja yhteistoimintasopimuksessa tarkoitettua neuvottelukuntaa, käsittelee koko henkilöstöä tai valtaosaa henkilöstöstä koskettavia henkilöstöasioita. Yhteistyö-

foorumissa myös seurataan edellä esitettyjen suunnitelmien toteutumista. Yhteistyöfoorumi kokoontui vuoden 2023 aikana neljä kertaa.

Yhdenvertaista palkitsemista

Palkitsemisen tavoitteena on edistää Elon strategisten tavoitteiden saavuttamista. Peruspalkan lisäksi rahallisina palkitsemismuotoina ovat eri henkilöstöryhmille samoilla periaatteilla määritellyt tulospalkkiot ja kertapalkkiot. Palkitseminen on kokonaisuus, johon rahallisen palkitsemisen lisäksi kuuluvat kattavat henkilöstöedut. Osana henkilöstöetuja päivitimme vuonna 2023 liikkumisen ratkaisut, jolloin elolaisille tuli mahdollisuus työsuhdepolkupyörään. Uudistetun autopoliittikan mukaisesti työsuhdeautotyösuhdeautoksi valitaan käyttövoimaltaan hybridi tai täyssähköauto.

Palkkaus perustuu kaikilla organisaatiotasolla tehtävän vaativuuteen, työntekijän osaamiseen ja suoriutumiseen työtehtävissä sekä työyhteisötaitoihin. Käytössämme on koko henkilöstön kattava palkitsemisjärjestelmä, joka perustuu Hay-vaativuusarviointijärjestelmään. Elossa noudatamme työehtosopimuksen soveltamisalan mukaisesti osaan henkilöstöä vakuutuslalla yleissitovaa vakuutusalan työehtosopimusta ja sen sisältämiä palkkaan ja palkitsemiseen liittyviä

säännöksiä. Työehtosopimuksen piiriin kuulumattomien työsuhteen ehtojen yhdenvertaisuus taataan standardimuotoisella johtajasopimuksella. Peruspalkka perustuu tehtävien vaativuusluokkien markkinamediaan. Jokaisella elolaisella on mahdollisuus vaikuttaa positiivisesti palkkakehitykseensä kehittämällä osaamistaan, toimimalla arvojemme ja työyhteisötaitojemme mukaisesti sekä parantamalla työsuoritustaan. Maksamme samasta tai samanarvoisesta työstä ja samantasoisesta suorituksesta saman palkan. Emme hyväksy perusteettomia palkkaeroja iästä, sukupuolesta tai muusta asiattomasta perusteesta johtuen. Seuraamme säännöllisesti sukupuolten välisiä palkkaeroja sekä finanssialan palkitsemiskäytäntöjä, ja teetämme vuosittain palkkatasa-arvotutkimuksen ulkopuolisella taholla. Seuraamme palkitsemisen toimivuutta henkilöstökeskelyin sekä erilaisin tutkimuksin. Johtoryhmän (pois lukien toimitusjohtaja) naisten keskiarvopalkka vuonna 2023 oli 107 prosenttia miesten keskiarvopalkasta. Muun henkilöstön osalta naisten keskiarvopalkka miesten keskiarvopalkasta oli 73,7 prosenttia.

Elolla on palkitsemispolitiikka, jota päivitämme ja jonka hallitus hyväksyy vuosittain. Aloitimme tulospalkkiosääntöjen uudistamisen vuonna 2023. Henkilöstön

järjestelmään kuului 75 prosenttia, sijoitusorganisaation tulospalkkiojärjestelmään 13 prosenttia, myynnin järjestelmään 4 prosenttia, johdon tulospalkkiojärjestelmään 5 prosenttia sekä riippumattomien toimintojen tulospalkkiojärjestelmään 2 prosenttia henkilöstöstä vuonna 2023. Tulospalkkiojärjestelmien ulkopuolelle jäi 6 compliance ja riskienhallinta -yksikköön ja sisäiseen tarkastukseen kuuluvaa henkilöä (1 prosentti). Henkilö voi kuulua kerrallaan vain yhden palkkiojärjestelmän piiriin. Tulospalkkiot maksetaan pääsääntöisesti kerran vuodessa, huhtikuussa, ennalta sovittujen tavoitteiden toteuman selvittyä. Palkka- ja palkkioselvityksessä kerrotaan yksityiskohtaisemmin palkitsemisesta ja palkitsemisen perusteista. Selvitys on luettavissa verkkosivuillemme.

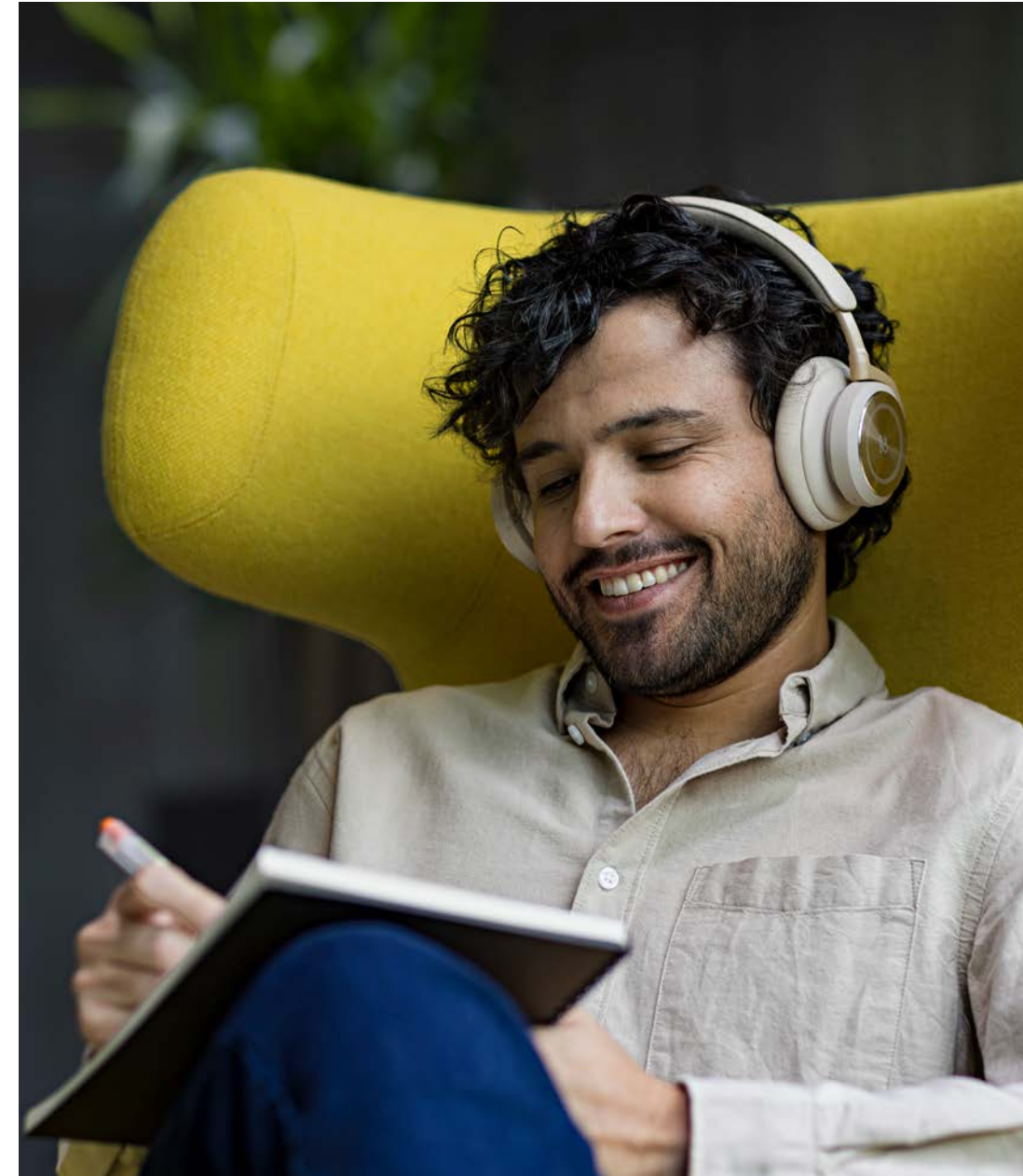

Henkilöstön tunnusluvut

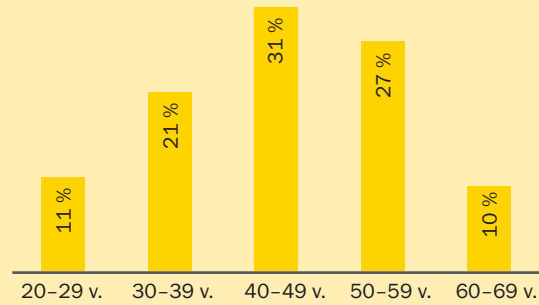
	2023	2022
Työsuhteiden lukumäärä	468	487
Keskimääräinen henkilötyöpanos	434,4	472,7
Naisten osuus, %	63,0	63,7
Naisten osuus, lkm	295	310
Miesten osuus, %	37,0	36,3
Miesten osuus, lkm	173	177
Kokoaikaisia työntekijöitä, vakituisista työntekijöistä, %	94,1	93,0
Kokoaikaisia työntekijöitä, LKM	399	427
Osa-aikaisia työntekijöitä, vakituisista työntekijöistä, %	5,9	7,0
Osa-aikaisia työntekijöitä, LKM	25	32
Määräaikaisia työntekijöitä, %	9,4	5,7
Määräaikaisia työntekijöitä, LKM	44	28
Työntekijöiden lähtövaihtuvuus, vakituisista työntekijöistä, %	14,9	9,4
Päättyneiden työsuhteiden määrä (vakituiset työntekijät)	63	43
Sairauspoissaolojen määrä, pvä/hlö	5,4	5,7
Keskimääräinen eläköitymisikä	63,4	64,4

Henkilöstö työsuhteen, työsopimuksen ja sukupuolen mukaan

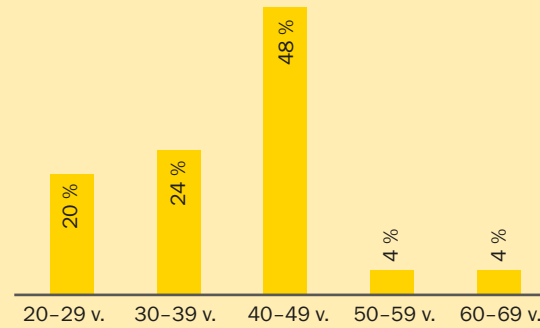
	2023	2023 %	2022	2022 %
Vakituiset työsopimukset, yhteensä	424	90,6 %	459	94,3 %
Vakituiset työsopimukset, naiset	268	63,2 %	289	63,0 %
Vakituiset työsopimukset, miehet	156	36,8 %	170	37,0 %
Vakituiset kokoaikaiset työsuhteet, yhteensä	399	94,1 %	427	93,0 %
Vakituiset kokoaikaiset työsuhteet, naiset	245	61,4 %	262	61,4 %
Vakituiset kokoaikaiset työsuhteet, miehet	154	38,6 %	165	38,6 %
Vakituiset osa-aikaiset työsuhteet, yhteensä	25	5,9 %	32	7,0 %
Vakituiset osa-aikaiset työsuhteet, naiset	23	92,0%	27	84,4 %
Vakituiset osa-aikaiset työsuhteet, miehet	2	8,0%	5	15,6 %
Määräaikaiset työsopimukset, yhteensä	44	9,4%	28	5,7 %
Määräaikaiset työsopimukset, naiset	27	61,4 %	21	75,0 %
Määräaikaiset työsopimukset, miehet	17	38,6 %	7	25,0 %

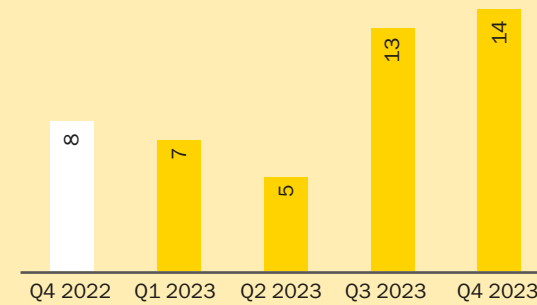
Koko henkilöstön ikäjakauma

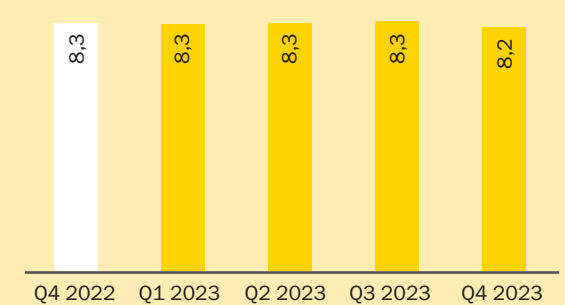
2023 rekrytoitujen ikäjakauma (vakituiset)

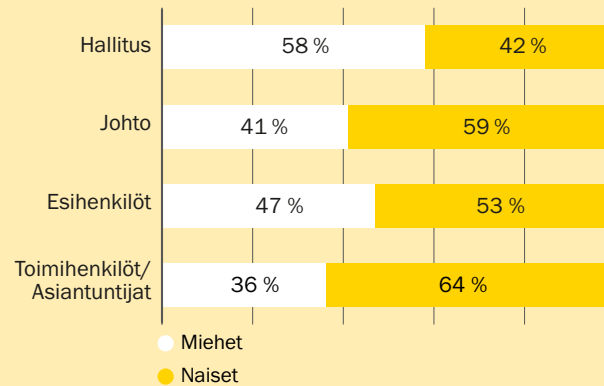
Suosittelemittari

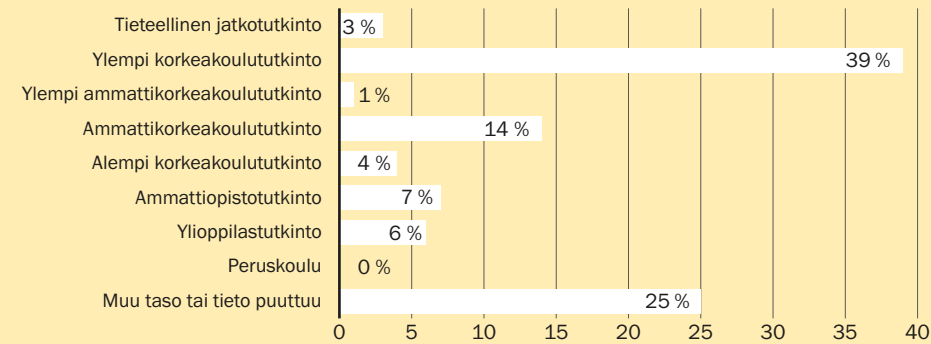
Arvio omasta työkyvystä

Sukupuolijakauma eri tehtävissä

Koulutusjakauma

HYVÄ HALLINTO

Eettiset liike- toimintaperiaatteet ohjaavat toiminta- tapojamme

60	Compliance-toiminta
62	Arvoketjut ja hankinnat
63	Raportointitapa
63	Raportointiperiaatteet
65	GRI-indeksi

Compliance-toiminta

Compliance on lakien, asetusten, viranomaismääräysten, alan käytännesääntöjen, hyvän vakuutustavan, sisäisten ohjeiden ja periaatteiden sekä eettisten toimintatapojen noudattamista. Se on keskeinen osa vastuullista yrityskulttuuria.

Sisäiseen valvontaan kuuluu compliance-toiminta, jota ovat kaikki ne menettelytavat ja aktiviteetit, joilla pyrimme Elossa ehkäisemään ja tunnistamaan sääntelyn vastaista toimintaa sekä reagoimaan rikkomuksiin. Compliance-toiminta on myös osa riskienhallintaamme, jossa sen tavoitteena on sääntelyn noudattamattomuuteen kohdistuvien riskien tunnistaminen ja hallinta. Compliance-riskitilanteesta ja riskien hallinnasta raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, sen tarkastus- ja riskivaliokunnalle sekä johtoryhmälle.

Compliance-toiminta alkaa ylimmästä johdosta eli toimitusjohtajasta ja hallituksesta, joilla on kokonaisvastuu yhtiön toiminnan laillisuudesta. Compliance-toiminta ja sen organisoituminen perustuu hallituksen vahvistamiin compliance-toimintaperiaatteisiin.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on organisoitu ns. kolmen linjan toimintamallin mukaisesti. Johtoryhmä ja esihenkilöt ovat ensimmäisessä linjassa, toisessa toimivat riskienhallinta ja compliance -toiminnot ja kolmannessa sisäinen tarkastus. Compliance-toiminto on osa liiketoiminnoista riippumatonta compliance

” Olemme sitoutuneet ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja käytössämme on Elon johdon hyväksymät ihmisoikeusperiaatteet.

ja riskienhallinta -yksikköä ja sen vastuualueena on sääntelyn noudattamisen varmistaminen ja valvonta. Toiminto raportoi sääntelyn noudattamisen tilasta ja compliance-riskitilanteesta puolivuositain hallitukselle ja johtoryhmälle, sekä antaa oman katsauksensa hallintoneuvostolle osana riippumattomien toimintojen raportointia. Sääntelyn noudattamisen valvonnan lisäksi compliance-toiminto vastaa mm. sisäpiiri- ja lähipiiri-asioista sekä eturistiriitatilanteiden ehkäisemisestä ja näiden raportoinnista. Toiminnon kanssa yhteistyössä toimii compliance-verkosto, jonka muodostavat Elon eri yksiköiden edustajat. Compliance Boardin tehtävänä on käsitellä kriittisiä tai muuten Elon toiminnalle merkittäviä havaintoja ja vakavia compliance-tilanteita sekä tehdä niiden osalta päätökset.

Emme todenneet Elossa vuonna 2023 uusia kriittisiä compliance-riskejä tai niiden seuraamuksia, eli kriittisiä riskejä oli nolla kappaletta. Olemme vahvistaneet havaittujen compliance-riskien käsittelyprosessin, jossa on huomioitu riskien vakavuusaste. Riskien käsittelystä vastaa ensisijaisesti compliance-toiminto, joka raportoi tilanteista hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Kriittisten riskien osalta raportointi toteutetaan välittömästi.

Elon verkkosivuilla on compliance-toiminnon ylläpitämä Whistleblowing-kanava, jonka kautta sekä

sisäisten että ulkoisten sidosryhmien on mahdollista ilmoittaa anonyymisti rikkomuksista ja väärinkäytöksistä. Whistleblowing-kanavan kautta tuli neljä ilmoitusta vuonna 2023. Kaikki tapaukset käsiteltiin prosessin mukaisesti eikä näiden perusteella noussut esiin kriittisiä riskejä. Käytössämme on omat periaatteet ilmoituskanavan käytöstä, joissa on huomioitu ilmoittajan suojelua koskeva sääntely. Vuoden 2023 aikana Elo ei ole saanut sakkoja tai sanktioita eli niitä oli nolla kappaletta.

Eettiset liiketoimintaperiaatteet (Code of Conduct) määrittävät, miten toimimme erilaisissa tilanteissa. Uusimme periaatteet ja päivitimme ne uusien arvojen mukaisiksi vuoden 2023 aikana. Eettisissä liiketoimintaperiaatteissa otetaan kantaa muun muassa hyvään hallintoon, tietosuoja-asioihin, lahjonnan vastaisuuteen, työelämään ja ihmisoikeuksiin. Käytössämme on kaikille pakollinen eettisten liiketoimintaperiaatteiden verkkokurssi, jonka suoritusprosentti vuonna 2023 oli johdon osalta 66,7 prosenttia ja muiden elolaisten osalta 80,6 prosenttia. Jokaisella elolaisella on vastuu noudattaa periaatteita ja ilmoittaa epäilyistä menettelyohjeiden rikkomuksista.

Olemme sitoutuneet ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja käytössämme on Elon johdon hyväksymät ihmisoikeusperiaatteet. Periaatteiden tavoitteena on auttaa

meitä tunnistamaan, huomioimaan, ehkäisemään ja lieventämään haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia. Olemme tunnistaneet ihmisoikeusvaikutuksia erityisesti sijoittamisessa, oman henkilöstön ja hankintojen osalta.

Lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet sekä sisäpiiriohjeistus

Elolla on lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet, jotka on julkaistu verkkosivuillemme. Periaatteista on kaikille pakollinen verkkokurssi, joka uusittiin loppuvuodesta 2023 ja on elolaisten suoritettava alkuvuoden 2024 aikana. Aiemman verkkokurssin suoritusprosentti oli 95,3 prosenttia. Periaatteiden mukaisesti elolaisen käytössä on lahjarekisteri, johon kirjataan kaikki annetut ja saadut lahjat. Vuonna 2023 ei tullut tietoon yhtään lahjontatapausta eli tapauksia oli nolla kappaletta. Myöskään riskiraportoinnissa ei noussut esiin korruption liittyviä riskitapahtumia. Whistleblowing-kanavaan on mahdollista ilmoittaa myös lahjontaan ja korruption liittyvistä havainnoista ja sitä voivat käyttää myös asiakkaamme ja muut sidosryhmämme.

Lahjonnan ja korruption vastaisissa periaatteissa on myös omat ohjeet sponsorointi- ja yhteistyöhankkeille. Julkaisemme verkkosivuillemme yhteistyökumppanuiden ja hyväntekeväisyiskohteiden vuodelta 2023.

Noudatamme työeläkevakuutusyhtiötä koskevan lain mukaista sisäpiiriohjetta. Sovellamme sisäpiiriohjetta sijoitustoimintaan sekä sisäpiiriin kuuluvan henkilöstön omiin arvopaperikauppoihin. Pysyvään sisäpiiriin kuuluu henkilöitä joko asemansa tai tehtävänsä perusteella ja sovellamme ohjetta myös tilapäisiin sisäpiiriläisiin.

Muita periaatteita ja ohjeistuksia

Elossa on vahvistettu useita eri ohjeistuksia, politiikkoja ja periaatteita, jotka otamme käytäntöön vastuuhenkilöiden toimesta muun muassa erilaisten koulutusten ja verkostojen avulla. Käytössämme on muun muassa alla oleviin teemoihin liittyvät ohjeistukset ja periaatteet:

- code of conduct
- Elon ja vakuutusyhtiön väliset liiketoimet ja sopimussuhteet
- eturistiriidat
- hankinnat
- ihmisoikeudet
- lahjonta ja korruptio
- omistajaohjaus
- rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen
- sisäpiiri- ja lähipiiri
- ulkoistaminen

Arvoketjut ja hankinnat

Elon arvoketju voidaan jakaa ylävirtaan, omiin toimintoihin sekä alavirtaan. Ylävirtaan kuuluu eläkevaikuttaminen ja palveluiden tuottaminen esimerkiksi ICT-palveluissa. Omat toiminnot kattavat asiakkuus- ja sijoitusprosessin sekä tukitoiminnot. Alavirrassa ovat sijoituskohteemme ja työeläketurva. Vastuullisuutta arvoketjussa on kuvattu edellä tässä raportissa niin sijoitusten, eläkevakuuttamisen kuin oman henkilöstön osalta.

Compliance-toiminnosta kertovassa osuudessa on kuvattu liiketoimintaamme ja toimintaamme arvoketjussa määrittävät periaatteet. Vuonna 2023 määrittelimme ihmisoikeusperiaatteet, jonka mukaisesti olemme sitoutuneet ihmisoikeuksien kunnioittamiseen.

Osana arvoketjun vastuullisuutta käytössämme on hankintaperiaatteet, joita sovellamme kaikkiin hankintoihimme. Noudatamme toiminnassamme eettisiä liiketoimintaperiaatteita ja toimimme näiden mukaisesti kaikkien toimittajien ja palvelutuottajien kanssa. Hankinnoissa huomioimme lisäksi ihmisoikeusperiaatteet, lähipiiri- ja eturistiriitaohjeistukset, lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet ja sopimusohjeistuksen. Hankintaperiaatteita voidaan täydentää yhtiö- tai yksikkökohtaisilla hankintaohjeilla, joilla tarkennetaan tarjous- ja sopimusprosessia sekä hankintavaltuuksia päätöksentekovaltuuksiin perustuen.

Huomioimme hankinnoissa sosiaaliset ja ympäristövaatimukset. Edellytämme toimittajiltamme työehtosopimusten sekä kansallisen työlainsäädännön ja ILO:n sopimusten noudattamista sen mukaan, mitkä säännökset parhaiten turvaavat työntekijöiden oikeudet. Toimittajiemme tulee taata työntekijöilleen terveelliset ja turvalliset työolot. Edellytämme toimittajiltamme myös heitä koskevien ympäristölakien ja viranomaisvaatimusten noudattamista ja ympäristövastuullista toimintaa.

Elolla on lisäksi erilliset työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (TVYL) edellyttämät kirjalliset toimintaperiaatteet yhtiön toimintojen ulkoistamisen järjestämisestä. Ulkoistamisperiaatteita voidaan tarkentaa erillisillä sisäisillä työohjeilla. Ulkoistamisen yhteydessä on hu-

mioitava, että Elo ei voi ulkoistamalla siirtää vastuutaan tehtävän asianmukaisesta hoitamisesta ja säännösten ja määräysten mukaisista velvoitteistaan. Vastaamme ulkopuolisiin tahoihin nähden ulkoistetun prosessin, toiminnon tai palvelun hoitamisesta. Työeläkevakuutusyhtiön toiminnan ulkoistamista rajoittavat keskeisesti julkisen hallintotehtävän osalta perustuslaki ja sen tulkintakäytäntö, sijoitustoiminnan osalta TVYL:ssä säädetty sijoitustoiminnan itsenäisyysvaatimus sekä riittävä ja toimiva hallintojärjestelmä koskevat vaatimukset.

Hallitus hyväksyy hankinta- ja ulkoistamisperiaatteet ja niiden päivitystarpeita arvioidaan vuosittain. Hankintaperiaatteiden päivitys aloitettiin vuonna 2023. Lisäksi valmistelimme toimittajillamme eettistä toimintaohjeistoa (Supplier Code of Conduct).

Elon arvoketju

Ylävirta

Työl-vakuutukset
YEL-vakuutukset
Vakuutetut
Työeläkevakuutusmaksut

Omat toiminnot

Työntekijät
Oman toiminnan kulut

Alavirta

Sijoitusomaisuus
Eläkkeensaajat

Eläke-
vakuuttaminen

Palveluiden
tuottaminen

Asiakkuus-
prosessi

Sijoitus-
prosessi

Tuki-
toiminnot

Sijoituskohteet
ja niiden
toiminta

Eläkkeiden
maksaminen ja
työeläketurva

RAPORTOINTITAPA

Raportointiperiaatteet

Vuosiraportointiimme kuuluu vastuullisuusraportin ohella tilinpäätös ja toimintakertomus, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, toimielinten palkitsemisen kuvaus ja palkitsemisraportti.

Vastuullisuusraportin hyväksyy Elon hallitus osana yhtiön muuta taloudellista vuosiraportointia. Julkaisemme vastuullisuusraportin vuosittain. Edellinen raportti julkaistiin maaliskuussa 2023. Raportointijakso on 1.1.–31.12.2023. Vastuullisuusraportti laaditaan pääosin Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elon emoyhtiön näkökulmasta.

Taloudelliset tunnusluvut perustuvat Elon kirjanpitoon, talousraportointiin ja tilinpäätökseen. Tilinpäätös laaditaan kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölain sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annettujen lakien mukaisesti. Tilinpäätöksessä noudatetaan sosiaali- ja

terveysministeriön asetusta vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, kirjanpitoasetusta, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia laskuperusteita sekä Finanssivalvonnan antamia määräyksiä ja ohjeita. Henkilöstöluvut kattavat emoyhtiön henkilöstön ja tunnusluvut on laskettu henkilöstötietojärjestelmillä.

Vastuullisuusraportissamme on hyödynnetty Global Reporting Initiative (GRI) -standardia. Näiden lisäksi raportoimme Elon omiin olennaisiin vastuullisuuden aiheisiin liittyviä tietoja. Laajuudeltaan raportti vastaa Reference to GRI -tasoa. Vastuullisuusraportti sisältää raportin sijoitustoiminnan ilmastonmuutokseen liitty-

vistä riskeistä ja mahdollisuuksista TCFD:n mukaisesti. Raportti sisältää arvion sijoitustoiminnan ilmastoasioiden huomioimisesta Elon hallinnossa, strategiassa ja riskienhallinnassa sekä ilmastoasioihin liittyvät tavoitteet ja mittarit.

Oman toiminnan päästölaskenta (pl. sijoitustoiminta)

Ilmoitamme oman toimintamme kasvihuonekaasupäästöt GHG-protokollan (Greenhouse Gas Protocol) mukaisesti hiilidioksidiekvivalentteina. Päästölaskentamme käsittää scope 1, scope 2 ja scope 3 -päästöt. Laskennan päästökertoimina käytämme viimeisimpiä saatavilla olevia relevantteja kertoimia eri kategorioille. Laskenta perustuu Elon laskentaohjeeseen.

Vastuullinen sijoittaminen

Noteerattujen osake- ja yritysainasijoitusten painotettu keskimääräinen hiili-intensiteetti on laskettu sijoituskohteina olevien yritysten päästöistä suhteessa yritysten liikevaihtoon (WACI, tCO₂e/ mEUR liikevaihtoa, scope 1+2). Yritysarvoon (EVIC) perustuva hiilijalanjälki

(tCO₂e/ MEUR sijoitettu, scope 1,2) on laskettu suhteessa sijoitettuihin euroihin ja hiili-intensiteetti (tCO₂e/ MEUR liikevaihtoa, scope 1+2) suhteessa liikevaihtoon. Absoluuttiset päästöt on laskettu yritysarvoon perustuen hiilidioksidiekvivalenttonneina (tCO₂e, scope 1, 2 ja 3).

Tunnuslukujen laskennassa käytetyillä scope 1 -kasvihuonekaasupäästöillä tarkoitetaan suoria päästöjä, jotka ovat peräisin yrityksen omistamista tai kontrolloimista lähteistä, kuten itse tuotetusta energiasta. Scope 2 -päästöihin kuuluvat yrityksen hankkimasta energiasta aiheutuvat epäsuorat päästöt. Noteerattujen osake- ja yritysainasijoitusten absoluuttisten scope 3 -päästöjen laskennassa on huomioitu kohdeyritysten epäsuorat ylä- ja alavirran päästöt. Päästöjen laskennassa käytetään yhteismitallistettuja hiilidioksidiekvivalentteja, jotka kuvaavat eri kasvihuonekaasujen yhteenlaskettua ilmastoa lämmittävää vaikutusta.

Vuoden 2023 raportoinnissa noteerattujen osake- ja yritysainasijoitusten hiilijalanjälkilaskennassa käytettyä valuuttaa muutettiin Yhdysvaltojen dollarista euroihin,

joten luvut eivät ole vertailukelpoisia edellisten vuosien raportoituhihin lukuihin. Vuosien 2016–2022 painotetun keskimääräisen hiili-intensiteetin (WACI) raportoitujen lukujen arvot on laskettu euromääräiseksi käyttämällä raportointiajankohtien valuuttakursseja.

Noteerattujen yritysten päästöluvut perustuvat uusimpiin saatavilla oleviin tietoihin. Mikäli julkista varmennuttua tietoa ei ole ollut saatavilla, on laskennassa käytetty palveluntarjoajan mallin mukaista arviointia. Etenkin scope 3 -päästöjen laskenta perustuu vielä pitkälti arvioihin, ja on siten epävarmempaa. Elon sijoitusomaisuus on laskettu vuoden viimeiseltä kaupankäyntipäivältä.

Kestävät ratkaisut suorissa noteeratuissa osake- ja yritysainasijoituksissa on laskettu painotettuna keskiarvona kestävien ratkaisujen osuudesta suhteessa sijoituskohteena olevien yritysten liikevaihtoon. Yrityslainojen osalta vihreissä joukkovelkakirjalainoissa kestävä toiminnan osuus ei perustu kohdeyritysten kestävien ratkaisujen toimintaan, vaan on huomioitu laskelmassa täysimääräisenä. Infrasijoitusten kestävien ratkaisujen

osuudet on arvioitu rahastotasolla. Kestävien ratkaisujen osuus on laskettu huomioimalla koko rahaston markkina-arvo, jos yhdessäkään rahaston kohdeyrityksistä on kestäviä ratkaisuja. Luvussa ei ole huomioitu yritysten liikevaihtoa.

Suorissa noteeratuissa osake- ja yritysainasijoituksissa sijoituskohteiden päästötavoitteiden osuus on laskettu salkkupainoilla painotettuna keskiarvona.

EU-luokitusjärjestelmäkelpoisuus ja ympäristön kannalta kestävä toiminta on laskettu suorien noteerattujen osakesijoitusten sijoituskohteina olevien yritysten luokitusjärjestelmän mukaisesti taloudellisiin toimiin painotettuna keskiarvona suhteessa suoriin noteerattuihin osakesijoituksiin. Luokitusjärjestelmäkelpoisuus ja ympäristön kannalta kestävä toiminta on laskettu sijoituskohteena olevien yritysten liikevaihtoon perustuen.

GRI-sisältöindeksi

Tunnus	Sisältö	Sijainti	Selitys ja lisätiedot
GRI 2: Yleinen sisältö			
2-1	Organisaation perustiedot	s. 4, s. 63–64, Toimintakertomus ja tilinpäätös: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 18	
2-2	Vastuullisuusraportointiin sisältyvät yhtiöt	s. 63	
2-3	Raportointikausi, julkaisuväli ja yhteystiedot	s. 63, viestinta@elo.fi	
2-4	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	s. 47 Eläkehakemusten käsittelyajat -graafin vertailuvuosien lukuja on korjattu	
2-5	Ulkoinen varmennus	Raporttia ei ole varmennettu. Raportti esivarmennettiin ulkopuolisen varmentajatahon toimesta, varmennuslausuntoa ei ole saatavilla.	
2-6	Toiminnot, arvoketju ja muut liiketoimintasuhteet	s. 4, s. 11, s. 13–14, s. 16, s. 31, s. 45, s. 62	
2-7	Henkilöstö	s. 52–58	
2-8	Tietoa muista työntekijöistä	Konsulttisopimukset, konsulttien lukumäärä 290 (31.12.2023)	
Hallinto			
2-9	Hallintorakenne ja kokoonpano	s. 18–19, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	
2-10	Hallituksen jäsenten nimeäminen ja valinta	s. 19, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	
2-11	Hallituksen puheenjohtaja	s. 19, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	
2-12	Hallituksen rooli vaikuttavuuden johtamisessa	s. 18–19, s. 37, s. 60–61, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	
2-13	Vaikuttavuuden johtamisen vastuunjako	s. 18–19, s. 37, s. 60–61, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	
2-14	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	s. 18–19, s. 37, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	
2-15	Eturistiriitojen välttäminen	s. 19, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	Kirjalliset toimintaperiaatteet eturistiriitojen tunnistamisesta ja ehkäisemisestä, Elon eettiset liiketoimintaperiaatteet, Lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet
2-16	Kriittisistä huolenaiheista viestiminen	s. 53–54, s. 61, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	
2-17	Hallituksen kestävä kehityksen osaaminen	Hallitus on valmistautunut raportoinnin muutokseen ja saanut siihen koulutusta	
2-19	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	Toimielinten palkitsemisen kuvaus, toimielinten palkitsemisraportti	
2-20	Palkitsemisen määrittelykäytännöt	Toimielinten palkitsemisen kuvaus, toimielinten palkitsemisraportti	
Strategia, politiikat ja toimintatavat			
2-22	Lausunto kestävä kehityksen strategiasta	s. 6, s. 8–10	
2-23	Politiikat, joihin yhtiö on sitoutunut	s.18–19, s.20, s. 22, s. 25, s 27–28, s. 37–38, s. 53, s. 61–62	Eettiset liiketoimintaperiaatteet, sisäpiiri- ja lähipiiriohjeistus, eturistiriitoja koskevat periaatteet, omistajaohjauksen periaatteet, ulkoistamisen toimintaperiaatteet, hankintaperiaatteet, rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevat periaatteet, ohje Elon ja vakuutuskenottajien välisissä liiketoimissa ja sopimussuhteissa noudatettavista periaatteista, lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet, vastuullisen sijoittamisen periaatteet, ilmastopolitiikka, johtamisperiaatteet
2-24	Politiikkojen ja ohjeistusten jalkauttaminen	s. 18–19, s. 20, s. 22, s.25–32, s. 42, s. 53–54, s.61–62	
2-25	Negatiivisten vaikutusten korjaaminen	s. 27–29, s. 61	
2-26	Tietoa yritysten toiminnan vaikutuksiin liittyvien huolenaiheiden ilmoittamisesta ja avun saamisesta	s. 61	
2-27	Lakien ja määräysten noudattaminen	s. 61	
2-28	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	s. 13–15, s. 32	
Sidosryhmävuorovaikutus			
2-29	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	s. 13–14, s. 31–32, s. 45–47	
2-30	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	Niiden työntekijöiden osalta, jotka eivät ole työehtosopimuksen piirissä, Elo noudattaa työehtojen määrittämisessä pääosin samoja ehtoja kuin työehtosopimuksessa.	

Tunnus	Sisältö	Sijainti	Selitys ja lisätiedot
GRI 3: Olennaiset aiheet 2021			
3-1	Olennaisten aiheiden määrittely	s. 8–9	
3-2	Lista olennaisista aiheista	s. 10	
3-3	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 13, s. 27–28, s. 30–31, s. 34–35, s. 40–41, s. 46–47, s. 49–50, s. 53, s. 55, s. 61	
Taloudelliset tulokset			
GRI 201: Taloudelliset tulokset			
201-1	Suoran taloudellisen arvon tuottaminen ja jakautuminen	s. 16–17, s. 22	
201-2	Ilmastonmuutoksen taloudelliset seuraamukset ja muut riskit ja mahdollisuudet organisaation toiminnalle	s. 37–41	
GRI 203: Väiälliset taloudelliset vaikutukset			
203-1	Infrastruktuuri-investoinnit	s. 32	
203-2	Keskeiset epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	s. 11, s. 17, s. 27–29, s. 46–50	
GRI 205: Korruptionvastaisuus			
205-1	Liiketoimintayksiköt, joille on tehty korruptioon liittyvä riskianalyysi	Lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet ja sisäpiiriohjeistus	
205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	Lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet ja sisäpiiriohjeistus, s. 61	
205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	Lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet ja sisäpiiriohjeistus, s. 61	
Ympäristötulokset			
GRI 302: Energia			
302-1	Organisaation oma energiankulutus	s. 30–31, s. 34–35	Elon toimitilan energiankulutus sisältyy suorien kiinteistösjoitusten kokonaisenergiankulutukseen.
302-2	Organisaation ulkopuolinen energiankulutus	s. 30–31, s. 40–43	
302-3	Energiaintensiivisyys	s. 30–31, s. 40–43	
302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	s. 30–31, s. 34–35	
GRI 303: Vesi ja jätevedet			
303-5	Vedenkulutus	s. 31	Suorien kotimaisten kiinteistösjoitusten vedenkulutus
GRI 304: Luonnon monimuotoisuus			
304-2	Organisaation toiminnan, tuotteiden ja palvelujen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen	s. 25–26	
GRI 305: Päästöt			
305-1	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 1)	s. 34	
305-2	Epäsuorat energian kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 2)	s. 34–35	
305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 3)	s. 31, s. 34–35, s. 40–41, s. 43	
305-4	Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti	s. 30–31, s. 40–41, s. 43	
305-5	Kasvihuonekaasujen vähentäminen	s. 30–31, s. 40–41, s. 43	

Tunnus	Sisältö	Sijainti	Selitys ja lisätiedot
GRI 306: Jäte			
306-3	Syntyneiden jätteiden määrä	s. 31	Suurissa kotimaisissa kiinteistösijoituksissa syntynyt jätteen määrä
Sosiaaliset tulokset			
GRI 401: Työllistäminen			
401-1	Henkilöstön vaihtuvuus	s. 54, s. 57	
401-2	Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määräaikaiselle tai osa-aikaiselle henkilöstölle	Vakituisille, määräaikaisille ja osa-aikaisille työntekijöille tarjotaan lähtökohtaisesti samat työsuhte-edut. Joidenkin etuuksien osalta työsuhteen on oltava voimassa tietty aika ennen kuin etu on saatavilla.	
GRI 403: Työterveys ja turvallisuus			
403-1	Työterveyden ja -turvallisuuden johtamisjärjestelmät	s. 53–54	
403-2	Tapaturmien tunnistaminen, riskien hallinta ja vaaratilanteiden tutkinta	s. 53–54	
403-3	Työterveyspalvelut	s. 54	
403-4	Työntekijöiden osallistuminen, konsultointi ja viestintä työterveydestä ja työturvallisuudesta	Elon sisäisillä intranet-sivuilla on tiedot työterveyspalveluista ja mahdollisuus palautteen antamiseen. Työterveyspalvelujen kuvaus sisältyy työntekijöiden perehdytysuunnitelmaan.	
403-5	Työntekijöiden työterveys ja työturvallisuuskoulutus	Työntekijöiden tulee suorittaa pakollinen verkkokoulutus turvallisuudesta ja vapaaehtoisena Hyvinvoivana Elossa -koulutus.	
403-6	Työntekijöiden terveyden edistäminen	s. 53–54	
403-7	Liiketoimintasuhteisiin suoraan liittyvien työterveys- ja turvallisuusvaikutusten estäminen ja lieventäminen	s. 32, s. 62	
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen			
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	s. 55	
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	s. 55	
404-3	Kehityskeskustelut ja suoritusten arvioinnit	s. 55	
GRI 405: Monimuotoisuus ja tasa-arvo			
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	s. 19, s. 58, Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	
405-2	Naisten ja miesten peruspalkkojen suhde	s. 56	
GRI 406: Syrjimättömyys			
406-1	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	s. 54	
GRI 418: Asiakkaiden yksityisyyden suoja			
418-1	Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen hävittämiseen liittyvät valitukset	s. 20	

Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo
Käyntiosoite: Revontulentie 7, 02100 Espoo
Postiosoite: Työeläkeyhtiö Elo, 00041 ELO
Puhelin: 020 703 50
www.elo.fi